ISBN 978-973-0-28214-6

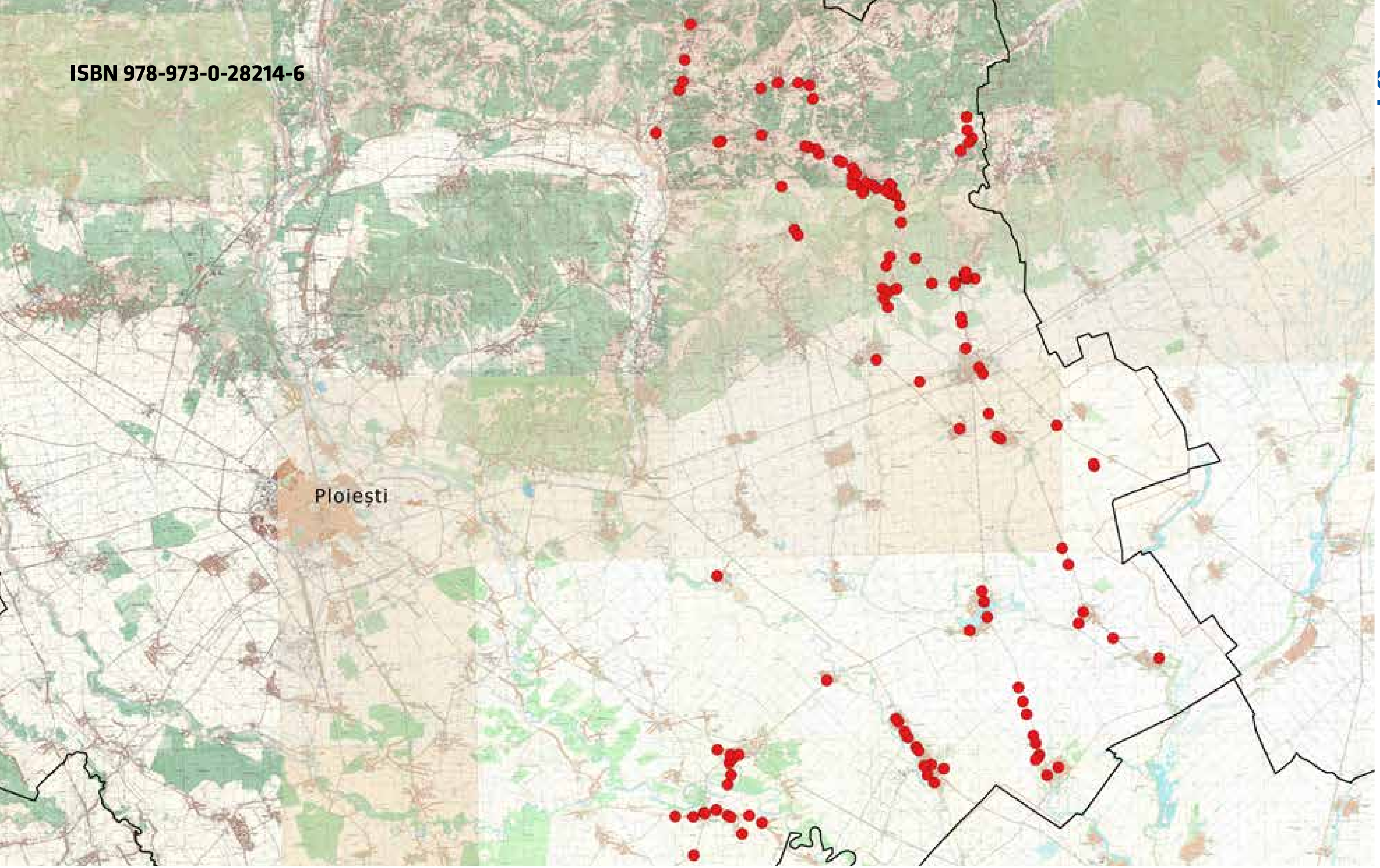

Institutul Național al Patrimoniului
Ministerul Culturii și Identității Naționale

Direcția Județeană pentru Cultură Prahova

PATRIMONIU LA RĂSCRUCE
DIGITIZAREA CRUCILOR DE PIATRĂ ȘI A MONUMENTELOR DE EROI DIN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL DIN JUDEȚUL PRAHOVA

PATRIMONIU LA RĂSCRUCE

DIGITIZAREA CRUCILOR DE PIATRĂ ȘI A MONUMENTELOR DE EROI DIN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL DIN JUDEȚUL PRAHOVA

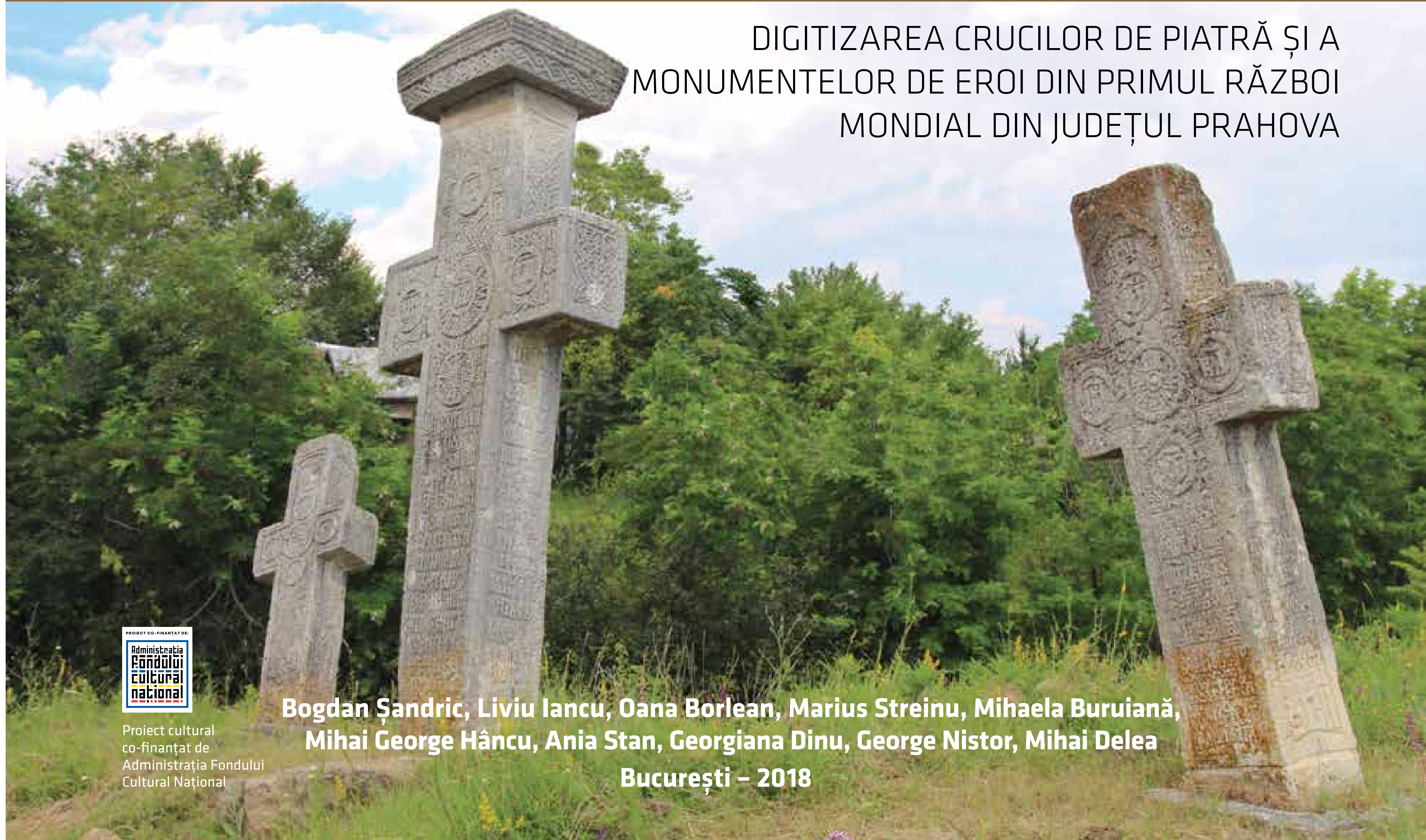

Bogdan Șandric, Liviu Iancu, Oana Borlean, Marius Streinu, Mihaela Buruiană, Mihai George Hâncu, Ania Stan, Georgiana Dinu, George Nistor, Mihai Delea

București – 2018

Proiect cultural co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național

Bogdan Șandric, Liviu Iancu, Oana Borlean, Marius Streinu, Mihaela Buruiană, Mihai George Hâncu, Ania Stan, Georgiana Dinu, George Nistor, Mihai Delea

Patrimoniu la răscruce

Digitizarea crucilor de piatră și a monumentelor de eroi din Primul Război Mondial din județul Prahova

PROIECT CO-FINANȚAT DE:

Proiect cultural co-finanțat de Administrația Fondului Cultural Național

București
2018

Asociația Eurocentrica

Institutul Național al Patrimoniului

Direcția Județeană de Cultură Prahova

Asociația Convergențe Europene

ISBN 978-973-0-28214-6

Coperta I: **Grup de cruci de pomenire amplasate în localitatea Călugăreni, județul Prahova**

Coperta IV: **Harta amplasării crucilor documentate din județul Prahova**

Conținut

1. Introducere..6

2. Cruci de piatră şi monumente de eroi, între memorie, artă şi societate..8

3. Conservarea patrimoniului uitat de la răscruce. Legislație şi digitizare..16

4.Conservarea patrimoniului uitat de la răscruce. Promovare şi educație..19

5. Studii de caz..24

6. Câteva observații privitoare la studiul epigrafic al crucilor de pomenire din județul Prahova..32

7. În loc de concluzii..37

8. Catalogarea crucilor şi monumentelor de eroi din județul Prahova la finalul anului 2018..37

9. Bibliografie orientativă..38

10. Anexa 1 - Catalogul crucilor de piatră, campania 2017..40

11. Anexa 2 - Catalogul crucilor de piatră, campania 2018..77

12. Anexa 3 – Catalogul monumentelor comemorative de eroi, campania 2017..106

13. Anexa 4 – Catalogul monumentelor comemorative de eroi, campania 2018..110

1. INTRODUCERE

Acțiunea în urma căruia a rezultat acest volum a beneficiat de co-finanțarea Administrației Fondului Cultural Național, în doi ani consecutivi, în cadrul a două proiecte distincte administrativ, dar unitare din punct de vedere al scopului și al concepției: „Patrimoniu la răscruce. Digitizarea crucilor de piatră și a monumentelor de eroi din județul Prahova" (2017) și „Patrimoniu la răscruce. Digitizarea crucilor de piatră, a monumentelor de eroi și a peisajelor istorice din nordul și estul județului Prahova" (2018), ultimul dintre ele derulându-se în seria dedicată Centenarului Marii Uniri și Anului European al Patrimoniului Cultural.

Acțiunea s-a concentrat asupra a două tipuri de monumente comemorative – crucile votive de piatră și monumentele de eroi din Primul Război Mondial – circumscrise spațial teritoriului actualului județ Prahova. Cele două tipuri de monumente ale memoriei au fost alese din două considerente: pe de o parte, datorită funcționalității lor similare ca instrumente prin care se realizează pomenirea, în special la nivel local, pe de altă parte, din cauza neglijenței cu care sunt tratate, în special primele dintre ele, în ceea ce privește protejarea, conservarea, cercetarea și valorificarea lor culturală. În 2018, celor două tipuri de monumente li s-au adăugat și peisajele istorice, precum cimitirele de eroi sau câmpurile de bătălie, ca locuri ale memoriei, care deservesc, măcar în parte, aceeași funcție.

Proiectul și-a propus în principal să răspundă unei nevoi stringente de cunoaștere, documentare și evidență a patrimoniului cultural imobil cu scopul protejării și conservării durabile. Ca urmare, obiectivele specifice au fost fixate în funcție de acest deziderat și s-au concretizat în asumarea documentării a 200 de cruci, 100 de monumente de eroi și 10 peisaje istorice asociate Primului Război Mondial, considerate depozitare ale istoriei și identității culturale locale. Pentru conștientizarea valorii culturale a acestor obiective culturale, am urmărit sensibilizarea tinerilor prin organizarea de ateliere educaționale și excursii tematice dedicate elevilor din regiune, unde au fost prezentate conceptul de patrimoniu cultural, metode moderne de documentare, precum și rezultatele proiectelor. S-a insistat totodată asupra rolului lor de cetățeni activi în păstrarea și valorificarea patrimoniului comunitar.

Un rol vital în îndeplinirea tuturor obiectivelor l-au avut tehnicile de documentare bazate pe soluții digitale moderne. Astfel, pentru o mai bună înregistrare spațială a fiecărui obiectiv cultural s-au folosit dispozitive GPS și, ocazional, s-au realizat fotografii metrice aeriene cu ajutorul unei drone. De asemenea, fiecare monument a fost fotografiat în detaliu cu mai multe aparate de fotografiat, pentru o recompunere digitală cât mai exactă. În unele cazuri s-a folosit o tehnică specială de fotografiere a crucilor votive, cunoscută sub numele de Reflectance Transformation Imaging (RTI), care asigură, în urma încărcării imaginilor într-o aplicație informatică, obținerea contrastului și luminozității optime pentru înțelegerea reprezentărilor și inscripțiilor.

Resursele limitate ale celor două proiecte nu au permis cercetarea intensivă ale monumentelor și peisajelor memoriei, ci doar realizarea unei evidențe primare: localizare și poziționare cu GPS-ul, fotografiere, înregistrarea principalelor caracteristici, constatarea stării de conservare, descifrare sumară a înscrisurilor, identificarea bibliografiei existente la momentul actual, consemnarea eventualelor tradiții locale. Mai mult, același considerent al resurselor limitate, dublat de numărul impresionant al monumentelor de acest tip, cu mult peste cel estimat pe baza evidențelor întocmite anterior acțiunii, a obligat în primul an, la restrângerea obiectivă a arealului cercetat la zona de sud și de est a actualului județ Prahova, în special în Câmpia Gherghiței și în zona subcarpatică prahoveană a Dealurilor Istriței, Dealu Mare – Dealurile Cepturei, la est de valea Cricovului Sărat, parte componentă în trecut a vechiului județ

Săcuieni (Saac). Reluarea cercetărilor în 2018 a permis acoperirea integrală a județului Prahova, în bazinele superioare și mijlocii ale râurilor Prahova și Teleajen, fără ca dezideratul exhaustivității să fie atins: pe raza unor comune au fost documentate exclusiv acele monumente care figurează în Lista Monumentelor Istorice, fără ca prin investigații mai complexe să fie identificate toate monumentele care fac obiectul cercetării noastre.

În aceste condiții, intențiile de viitor ale partenerilor proiectului sunt reprezentate de definitivarea evidenței monumentelor și peisajelor existente în actualul județ Prahova, atât sub aspectul finalizării cercetării pe teren a celor câtorva zone în care exhaustivitatea nu a fost atinsă, cât mai ales sub cel al încheierii fazei laborioase de prelucrare a tuturor datelor culese pe teren, în vederea publicării unei ediții a treia, complete, a cataloagelor din acest volum. De asemenea, se urmărește stimularea cercetării intensive a monumentelor, pornind de la informațiile culese până în prezent și puse la dispoziția publicului în acest volum și pe site-ul online www.monumentelarascruce.ro. Chiar și așa, până la împlinirea dezideratului finalizării evidenței crucilor de piatră, a monumentelor de eroi și a peisajelor istorice asociate Primului Război Mondial din județul Prahova și până la realizarea unor studii academice complexe, sub aspect artistic, epigrafic, istoric și antropologic, acțiunile de catalogare și digitizare întreprinse în 2017 și 2018 asupra a circa 264 de cruci votive din piatră, 150 de monumente de eroi și 10 peisaje istorice permit avansarea unor rezultate preliminare interesante.

* * *

Cele două proiecte au fost puse în practică în cadrul unui parteneriat care a adus laolaltă numeroase instituții și persoane entuziaste față de cauza monumentelor și peisajelor cu valențe comemorative. Partenerii instituționali prezenți în ambele proiecte au fost Asociația Eurocentrica, responsabilă pentru implementarea activităților proiectului în calitate de solicitant principal, Institutul Național al Patrimoniului (INP) și Direcția Județeană de Cultură Prahova (DJCP). Activitățile propriu-zise au fost desfășurate de un nucleu de specialiști și cercetători - Bogdan Șandric (INP, coordonator), Liviu Iancu (Eurocentrica, asistent de coordonator), Marius Streinu (INP), Oana Borlean (INP), Mihaela Buruiană (INP), Ania Stan (INP), Vasile Andrei (INP), Mihai Delea (Eurocentrica), căruia i s-au adăugat punctual și alți experți și voluntari: Eugen Paveleț (DJCP), Mihail George Hâncu (Institutul de Studii Sud-Est Europene), Iulia Damian (ex-INP), Tudor Iancu (Inspectoratul Școlar Județean Prahova), Alina Negulescu (Eurocentrica), Claudia Colan (Eurocentrica) și Mihnea Ciulei (TVR).

Mulțumirile echipei proiectelor se adresează tuturor instituțiilor care au sprijinit acțiunea, în calitate de parteneri punctuali, și tuturor membrilor lor individuali, implicați în activități: Inspectoratul Școlar Județean Prahova, Asociația Cultul Eroilor „Regina Maria", filiala Prahova, Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, Asociația Convergențe Europene, Colegiul Național „Jean Monnet" Ploiești, Colegiul „Ion Kalinderu" Bușteni, Liceul Teoretic Azuga, Liceul Tehnologic Cerașu, Liceul Teoretic „Grigore Tocilescu" Mizil, Școlile Gimnaziale din comunele Gherghița, Olari, Boldești-Grădișea și „Rareș Vodă" din Ploiești, Primăria Comunei Gherghița, Primăria Comunei Olari, Primăria Comunei Boldești-Grădiștea, Primăria Comunei Cerașu, Fundația Culturală „Traian Tr. Cepoiu". Nu în ultimul rând, recunoștința echipei celor două proiecte se îndreaptă spre numeroșii informatori locali, profesori, preoți, funcționari, elevi, oameni de rând, fără de al căror sprijin, identificarea și documentarea crucilor de piatră, monumentelor de eroi și peisajelor istorice ar fi fost mult mai anevoioasă, dacă nu chiar imposibilă.

Liviu Iancu, Bogdan Șandric

2. CRUCI DE PIATRĂ ȘI MONUMENTE DE EROI, ÎNTRE MEMORIE, ARTĂ ȘI SOCIETATE

Comemorarea sau pomenirea reprezintă unul dintre actele importante ale existenței umane, împlinind atât nevoia indivizilor și a comunităților de a lăsa peste ani amintirea propriei ființe și a propriilor fapte, cât și pe aceea de a identifica în trecut rădăcini ale prezenței actuale. Una dintre formele predilecte ale acestui act este ridicarea unui monument fizic, imobil, confecționat dintr-un material durabil și plasat într-un loc cu însemnătate și cu vizibilitate, precum este o răscruce, o fântână, un hotar, un pod, care să evoce peste veacuri, urmele trecerii pe pământ.

Crucile votive de piatră și monumentele de eroi din Primul Război Mondial (cărora le putem asocia și peisajele istorice, mai ales cele a căror semnificație memorială a fost dobândită în principal datorită ridicării unui monument, de exemplu Crucea de pe Caraiman) sunt două tipuri de monumente ale memoriei cu funcționalitate similară, de instrumente prin care se realizează pomenirea, cu precădere la nivel local, ceea ce justifică tratarea lor subsecventă, dacă nu chiar comparativă.

2.1 Crucile votive de piatră

Funcționalitate și semnificație. Crucile de piatră, fie ele votive sau funerare, expuse în afara unui cimitir, sunt monumente comemorative de o mare importanță pentru comunitățile românești din Muntenia. Pledează în acest sens larga lor răspândire geografică și continuitatea lor remarcabilă în timp, vizibilă începând cu secolul al XVI-lea, perioadă din care se păstrează astăzi cele mai timpurii exemplare, și îndeosebi până la începutul secolului al XX-lea, deși, sub unele forme profund modificate sub impactul modernizării accelerate din ultimul veac. Județul Prahova nu face excepție de la această situație, căci cruci de piatră sunt răspândite pe întregul lui teritoriu, iar cea mai timpurie identificată cu siguranță până în prezent, la Bertea, este ridicată în 1598. Merită subliniat că, totuși, numărul crucilor timpurii, de sec. XVI-XVII este cu mult mai redus decât în Argeș, majoritatea covârșitoare a crucilor datând din sec. XVIII-XIX. De asemenea, distribuția crucilor nu este uniformă, cea mai mare concentrație înregistrându-se, am putea spune firesc, în zona Dealurilor Istriței, bogate în calcar și gresie ușor exploatabile.

Crucile votive de piatră au fie funcția de pomenire a celor prin a căror trudă și cheltuială au fost înălțate și a neamului lor, marcând uneori o anumită faptă care a cauzat de altfel și ridicarea monumentului, fie de demarcare spațială a unor moșii, fiind cunoscute în acest caz drept cruci de hotar. Din aceste considerente, ele sunt amplasate fie pe hotarele pe care le marchează, fie în locuri cu mare vizibilitate, de felul răspântiilor, de-a lungul drumurilor de mare importanță, în apropierea fântânilor și a podurilor, fie, mai rar, în locuri mai retrase, de obicei strâns legate de evenimentul comemorat prin ridicarea crucii.

Forma de cruce, de obicei latină, pe care o au monumentele cu această funcționalitate nu este deloc întâmplătoare. Prin utilizarea crucii, cel mai reprezentativ simbol creștin, înălțătorii acestor monumente de piatră solicită și pretind sancțiunea divinității pentru actul lor de pomenire sau de delimitare spațială, nădăjduind în același timp că forma tipică a monumentului ridicat îi va asigura acestuia o existență cât mai lungă, prin disuadarea posibililor distrugători[1]. Pe de altă parte, existența unor simpli stâlpi comemorativi, do-

1 Într-adevăr, teama oamenilor de rând de a aduce vătămări unor monumente cu forma crucii a contribuit la păstrarea acestora chiar și în perioada comunistă, în care oficial, se tindea spre ateism.. Fenomenul este semnalat, de pildă, la comuna Gherghița, unde chiar conducerea C.A.P.-ului din localitate a dispus lucrătorilor agricoli să efectueze lucrările fără a aduce vătămare crucilor de piatră de pe câmp (comunicare Ștefan (Bebe) Nicolescu, aprilie 2017). Mai recent, reținerea în fața distrugerii crucilor votive este în descreștere, fiind consemnate cazuri tot mai numeroase de vătămare a lor de către angajații companiilor agricole, sau membrii bisericilor neoprotestante locale.

cumentată în Argeș[2], dovedește că obiceiul ridicării unor monumente care deservesc funcția comemorativă este unul cu rădăcini care merg și dincolo de simpla dimensiune a religiei creștine.

Semnificația spirituală a crucilor votive este foarte bine surprinsă metaforic de unul dintre meșterii pietrari din Albeștii Muscelului, care aseamănă crucea de pomenire cu **„un stâlp de hotar între viață și moarte"**. Același pietrar explică: **„Crucea nu e doar piatră, e omul scris pe ea. Brațile crucii sânt brațile omului dăschise către zările pă care parcă vrea să le îmbrățișeze"[3].**

Tehnologia de producție: cariere de piatră și ateliere de pietrari. O dimensiune cheie în procesul ridicării crucilor de piatră este cea a centrelor de producție. Existența resurselor locale de material de construcție și a atelierelor de pietrari pricepuți este unul dintre factorii fundamentali care determină amploarea regională a fenomenului, cu o frecvență mai ridicată în zona subcarpatică și mai redusă la șes, tipar înregistrat și în alte regiuni ale Munteniei, de exemplu în Argeș și Muscel[4]. Este neîndoielnică legătura nemijlocită dintre existența unor centre recunoscute de prelucrare a pietrei, prin exploatarea carierelor locale, la Albești și Cândești, în Argeș, la Jiblea, în Vâlcea, sau la Pietroasele și Breaza, în Buzău, și concentrația deosebit de înaltă de cruci de piatră în teritoriile limitrofe acestor localități.

Acest aspect este evident și în Prahova, unde cea mai mare frecvență a crucilor se înregistrează pe Dealurile Istriței, în comunele Gura Vadului, Vadu Săpat, Jugureni, Călugăreni, acolo unde localnicii își puteau permite să contracteze la un preț destul de redus, datorită proximității geografice, serviciile pietrarilor de la Breaza sau Pietroasele, la doar câțiva kilometri mai la est. Relația cu aceștia nu este manifestă doar la nivelul crucilor, ci și al altor obiecte de piatră, precum stâlpi cu rol utilitar, pive și multe altele, care se găsesc în număr mare în satele din comunele amintite, fiind confecționate din aceleași calcare și gresii sarmațiene locale. Și în prezent, locuitorii din regiune sunt uimiți de priceperea cu care meșterii extrag blocurile de piatră de care au nevoie, cioplindu-le cu barda, în formele grosiere dorite, încă din carieră, atunci când, umedă, roca este în continuare moale, urmând ca apoi, în atelier, să le finiseze la stadiul pentru care au primit comandă[5]. Deși mai îndepărtate de centrele de producție decât satele subcarpatice, comunitățile din câmpie beneficiază și ele de relativa apropiere față de carierele locale. Comunități înstărite la vremea lor, precum Gherghița, au la rândul lor numeroase cruci de piatră, care stau mărturie unei importante relații economice, bazate pe complementaritate, între zonele deluroase și cele de câmpie ale Munteniei.

Studiul temeinic al crucilor de piatră, sub aspectul materialului utilizat (gresie, calcar etc.), al realizării meșteșugărești și, uneori, al semnăturilor meșteșugarilor, va permite delimitarea cu destulă claritate a geografiei centrelor de producție, inclusiv a atelierelor distincte, și a importanței lor relative.

Tipologie. Dincolo de clasificarea lor după funcție, în cruci de pomenire, cruci de hotar, cruci funerare ridicate altundeva decât într-un cimitir, se poate realiza o tipologie a crucilor și după formă și structură[6].

Dacă în alte regiuni sunt atestate mai des cruci de tip pristolnic sau simpli stâlpi comemorativi, în zona cercetată, cvasi-totalitatea monumentelor de acest fel este reprezentată de cruci latine. În secolul al XIX-lea, apar și varietăți de cruce celtică, prin inserarea unui disc între brațele crucii, dar modelul este

2 Calinic Argeșeanul – Constantinescu 1999, 23-24.
3 Calinic Argeșeanul – Constantinescu 1999, 72.
4 Cf. repertoriul din Calinic Argeșeanul – Constantinescu 1999. De notat și observația lui N. Stoicescu, pe baza ms. 223-230 din fondul de manuscrise al Academiei Române: „de remarcat numărul mare de cruci din județele de munte și deal ale Țării Românești" (Stoicescu 1972b, 75).

5 Comunicare Ion Nicolae, aprilie 2017.
6 Sunt luate ca îndrumar categoriile identificate în Calinic Argeșeanul – Constantinescu 1999, 80.

unul destul de rar și el. Exclusiv în estul județului, la limita administrativă cu județul Buzău, apar grupuri de cruci votive, de obicei câte trei, una mai mare, celelalte două mai mici, așa-numitele „cruci cu pui”[7].

Ca părți componente ale crucilor, se remarcă în multe cazuri capitelul (sau „căciula”) și soclul (sau „piua”)[8], de diferite forme sau mărimi, care combină uneori roluri decorative cu necesitatea stabilității și protecției. De altfel, așa cum am fost informați pe teren de localnici, soclurile mari de piatră înfipte adânc în pământ, au constituit obstacole de netrecut pentru persoanele inconștiente care doreau când și când să dovedească puterea utilajelor de care dispuneau, prin scoaterea unor cruci din pământ.

Concepție artistică și decorații. Cercetarea concepției artistice și a decorațiilor crucilor votive de piatră necesită un studiu amănunțit. Până la realizarea acestuia, poate fi observată existența unui **Idealtypus** al concepției artistice a crucilor de piatră din perioada „clasică” a acestora (sec. XVII-prima jumătate a sec. XIX). Astfel, în partea superioară a crucii (pe brațele și la intersecția axului transversal cu cel longitudinal) sunt figurate până la 9 medalioane, de obicei 4 sau 5, dintre care cel mai mare este cel din centru. În interiorul acestor medalioane și, uneori pe frotispiciu, figurează fie inițialele formulei de crucificare a lui Iisus (ex. INȚI – Iisus Nazarineanul, Țarul Iudeilor), fie tetragrama de victorie asupra morții IS-HS-NI-KA, fie monograme ale evangheliștilor (MT, MR, LUC, IO), fie scurte inscripții circulare, fie însemnele personale ale celui care a ridicat crucea sau decorații precum rozete și stele. Între medalioane pot apărea adeseori diverse motive florale, dar și reprezentări stilizate ale aștrilor cerești ori ale îngerilor. Pe partea inferioară a axului longitudinal, de la intersecția cu axul transversal în jos, într-un spațiu delimitat printr-o bordură, este săpată inscripția principală a crucii. Inscripții și motive decorative felurite se pot regăsi și pe celelalte laturi ale crucii, fără a exista în acest sens reguli bine definite. În ceea ce privește motivele decorative cel mai des întâlnite, acestea sunt de obicei vegetale și geometrice, existând diverse combinații (romburi, cercuri, meandre, diverse tipuri de flori). Uneori, se pot observa tipare bine înrădăcinate în utilizarea unui anumit motiv decorativ: de exemplu, mai ales în sudul județului, capitelul crucilor este ornamentat cu un brâu transversal șerpuit.

Mai târziu, regulile devin mai laxe. Decorurile sculpturale devin tot mai rare și mai puțin pronunțate, adeseori foarte stângace. La fel, caracterele profund excizate ale inscripțiilor sunt înlocuite tot mai des de incizii puțin îngrijite sau de caractere pictate. De altfel, decorul și scrisul pictate iau tot mai des locul celor sculptate. Compoziția însăși se schimbă pregnant, cu numeroase decoruri figurative, antropomorfe, de multe ori de o execuție stângace: Iisus răstignit, Maica Domnului, îngeri, sfinți. Ele ocupă cea mai mare parte a suprafeței expuse, determinând dispariția medalioanelor și „împingând” mult mai jos, pe brațul longitudinal al crucilor, inscripția de pomenire. Totuși, trebuie remarcat că policromia este una plăcută, rareori stridentă, și că efectul de ansamblu, deși naiv, în esență, mai ales prin comparație cu sobrietatea crucilor „clasice”, nu este unul negativ. Evoluția aceasta probabil că are legătură cu masificarea fenomenului de ridicare a crucilor, cu vulgarizarea lui în secolul al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, atunci când familiile mai înstărite din mediul rural își pot permite unele costuri de ridicare a unui asemenea monument, este drept mai simplu, ceea ce în trecut nu era posibil decât pentru categoriile sociale mai înalte: domnitori, boieri, mazili, negustori mai cu seamă, comunități întregi.

Însemnătate istorică și antropologică. Nici în privința însemnătății istorice și antropologice a crucilor nu se pot obține concluzii definitive, cu un grad înalt de generalitate, înaintea derulării unei cercetări riguroase, care ar fi depășit resursele și intențiile prezentului proiect. Cu toate acestea, ca și în situațiile documentate în alte părți ale țării, crucile se dovedesc a fi, în unele

7 Pentru aceste denumiri, vezi Aldea 1969, 27.

8 Pentru denumirile populare, vezi Aldea 1969, 27 și Calinic Argeșeanul – Constantinescu 1999, 25.

cazuri, foarte utile pentru aprofundarea cunoașterii istoriei și vieții din vechime a locuitorilor regiunii. De exemplu, un viitor studiu amănunțit al crucilor din comuna Călugăreni, una dintre comunitățile cu cele mai multe cruci identificate, în multe cazuri foarte bine păstrate, va permite cu o mare probabilitate identificarea unor genealogii locale interesante în secolele XVIII-XX, cel puțin în ceea ce privește una dintre familiile mai înstărite din zonă.

În alte cazuri, crucile contribuie la completarea și verificarea unor aspecte de importanță națională. Neîndoielnic, cel mai reprezentativ exemplu este acela al crucilor votive de la Drăgănești și Valea Urloii, Urlați (ultima, din 2002, în Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova), care confirmă desfășurarea pe Teleajen, în apropierea Ploieștilor, a bătăliei de la Șoplea, din 26 iunie 1655, dintre seimenii răsculați împotriva lui Constantin Șerban și a boierilor munteni și oastea de ajutor a principelui transilvănean Gheorghe Rákóczi al II-lea[9]. Altfel, o parte din crucile din comuna Gherghița, astăzi situate în mijlocul loturilor agricole, stau mărturie clară prin alinierea lor, alături de alte detalii topografice din teren[10], pentru traiectora exactă a vechiului drum care lega Bucureștii de Brașov, traversând râul Prahova prin vadul de aici și continuând mai departe, pe valea Teleajenului, prin Pasul Tabla Buții, din Munții Tătarului, către Țara Bârsei, dispărut astăzi ca urmare a dezvoltării liniei de comunicație de pe valea superioară a Prahovei[11].

Neîndoielnic, importanța istorică a crucilor de piatră transcede direcțiile tradiționale de cercetare, putând contribui în timp nu doar la completarea unor aspecte evenimențiale, topografice, genealogice, ci și la studii complexe de lingvistică, de onomastică regională comparată etc.

Memoria colectivă. În privința locului deținut de cruci în memoria colectivă, cercetarea de teren evidențiază fenomenul uitării în sânul comunităților, cvasi-totalitatea localnicilor putând să menționeze doar că ele sunt ridicate „din bătrâni” și că „le-au pomenit dintotdeauna” în locul unde sunt așezate[12]. Doar acele persoane din comunitate care au cercetat în arhive sau cărți istoria locală dețin mai multe informații despre crucile de piatră. În general, există doar o imagine destul de confuză privind funcționalitatea lor, aceea de pomenire și, uneori, de marcare a hotarului. De multe ori, în rândul localnicilor este manifestă înclinația de a le atribui crucilor o vechime mult mai mare decât cea reală („de sute de ani”, „de pe la 1700”, pentru cruci din secolul al XIX-lea, în special pentru cele scrise cu caractere chirilice sau ale alfabetului de tranziție) și de a exagera importanța istorică, prin asocierea lor cu personaje celebre din istoria românească sau cu personaje legendare („sunt de la Mihai Viteazul”, „este ridicată de doamna țării care a trecut pe aici”, „este a doamnei Neaga”, pentru cruci ridicate în secolul al XVIII-lea î.e.n. de membri ai comunităților respective sau de notabilități locale).

Uitarea nu este un fenomen de dată recentă, potențat de modernizarea mai rapidă survenită în România începând cu sfârșitul secolului al XIX-lea și, în special în ultimele decenii, ci reprezintă o constantă firească, mai ales în condițiile unei societăți slab alfabetizate, în care instituționalizarea memoriei, îndeosebi a celei locale, a fost și este în continuare, redusă. Și în campania de înregistrare a monumentelor istorice din România, întreprinsă de Ministerul Cultelor și Instrucțiunilor Publice la 1871 și 1873, prin chestionare

9 Crețeanu 1969. Vezi studiul de caz 4.1.

10 Semnalate de Ștefan (Bebe) Nicolescu, aprilie 2017.

11 În special din perspectiva topografiei locale, crucile de piatră pot avea o însemnătate foarte mare, ele stând mărturie pentru realități topografice dispărute mai timpuriu sau mai recent, precum drumuri de interes local (ex. crucea de la Sf. Filofteia care marchează drumul vechi dinspre orașul Mizil către locul unde se ține oborul, dezafectat după 1989, ca urmare a retrocedărilor de terenuri – comunicare Ion Nicolae, aprilie 2017), fântâni (ex. crucea care marchează Puțul Moaștelor, pe hotarul dintre satele Ciumați, azi Olarii Vechi, și Gherghița, înfundat și dispărut din perisajul local în ultimul deceniu – comunicare prof. Tudor Iancu, aprilie 2017) și altele.

12 Cf. Crețeanu 1969, 130 n. 7.

trimise învățătorilor din țară, există răspunsuri care certifică existența aceluiași fenomen în raport cu vechile cruci. De exemplu, un învățător crede că o cruce din Băleni, jud. Dâmbovița a fost ridicată de tătari, iar în general apare imposibilitatea cadrelor didactice de a da informații despre cruci, atunci când inscripțiile sunt șterse sau scrise în slavonă[13].

În pofida inexistenței continuității mnezice între momentul ridicării crucilor și prezent, ele pot deveni, totuși, locuri importante ale memoriei comunității locale, printr-un proces cult de recuperare, constând în cercetarea, identificarea însemnătății istorice și artistice, diseminarea către locuitori a concluziilor astfel obținute, introducerea monumentelor în ciclul cultural anual al vieții comunității locale și a informațiilor despre cruci în conținutul predat la clasă elevilor, dar și în brandul local.

2.2 Monumentele de comemorare a eroilor din Primul Război Mondial

Funcționalitate, semnificație, istoric. Marcarea victoriei într-un război, adresarea de mulțumiri divinității pentru sprijinul în obținerea triumfului și cinstirea celor decedați în luptă sau a comandanților glorioși sunt acțiuni umane larg răspândite, în Europa fiind atestate încă din timpul antichității greco-romane. Cu toate acestea, în timp și spațiu, accentele au căzut în mod diferit asupra uneia sau alteia dintre funcțiile enumerate mai sus, iar simbolurile fizice ale comemorării au îmbrăcat nenumărate forme: de la trofeul militar, la arcul de triumf și de la mausoleu, la cimitirele eroilor căzuți în luptă.

Începând cu secolul al XIX-lea și apariția ideologiilor naționale, cea mai mare importanță a început să o capete dimensiunea de cinstire a memoriei eroilor căzuți în luptă, ca o principală modalitate de consolidare a coeziunii în sânul națiunii, chiar dacă, în plan secund, mai ales la națiunile tinere din estul continentului, monumentele au păstrat și o importantă componentă de proclamare a gloriei victoriei și, în unele cazuri, de invocare a divinității. Pe măsură ce masele largi ale populației au început să joace un rol tot mai important în viața civică a națiunii, inclusiv sub aspect militar, monumentele de comemorare a morților și cimitirele comune ale eroilor au devenit tot mai răspândite și mai importante. Soldatul de rând, în același timp cetățean al statului-națiune, a fost cinstit pentru realizările și jertfa sa pentru prima oară după un lung timp în care doar ofițerii și generalii, membri ai elitelor, primeau laurii victoriei. Pe de altă parte, considerentele pragmatice ale războiului modern, cu zeci de mii de victime înregistrate în doar câteva zile, cu riscuri grave pentru sănătatea supraviețuitorilor în cazul întârzierii înhumării rapide a decedaților, cu imposibilitatea identificării morților desfigurați în luptă, au constituit motive determinante pentru apariția monumentelor de comemorare colectivă a celor căzuți și de compensare a lipsei înmormântării individuale, prin menționarea numelor tuturor decedaților și dispăruților. Din acest punct de vedere, războiul franco-prusac din 1870-1871 a fost esențial în apariția monumentelor de comemorare a eroilor așa cum le cunoaștem astăzi, cu numeroase construcții de acest fel ridicate deopotrivă din inițiativa organelor administrației centrale sau a administrațiilor locale și, mai ales, cu inscripționarea individuală a numelor tuturor celor căzuți în luptă sau dispăruți, indiferent de gradul militar[14]. Această practică este adoptată rapid și în România, pentru comemorarea celor căzuți în războiul pentru obținerea independenței, între 1877 și 1878, deși la dimensiuni mai reduse[15].

Cu toate acestea, atât în Europa, cât și în România, abia Primul Război Mondial este cel care determină nașterea unui cult solid și larg răspândit al eroilor. Explicațiile sunt numeroase și reprezintă mai degrabă accentuarea

13 Cf. Stoicescu 1972b.

14 Varley 2008; Varley 2013.

15 Bucur 2004, 162-163; Bucur 2010, 29.

tendințelor anterioare: consolidarea și democratizarea statelor-națiune, durata lungă a războiului, numărul imens de victime produse în intervale scurte de timp ș.a. Numai în România s-au ridicat 3500 de statui și monumente comemorative, după o estimare destul de largă[16].

Tipologiile constructive ale monumentelor de eroi, între inițiativă locală și întreprindere a autorităților centrale. Principalele tipuri de monumente pentru comemorarea eroilor din Primul Război Mondial sunt: obeliscurile sau coloanele având în vârf un vultur, o cruce sau statuia unui soldat; crucile și troițele; statuile și grupurile statuare. Diversitatea soluțiilor arhitectonice și artistice, care combină în același monument diferite forme și motive decorative este marcantă. Mai redusă este diversitatea posibilelor amplasamente pentru monumente: la sate, de obicei în cimitire și în apropierea bisericilor ori la principala răspântie a satului, cu instituții cheie precum primăria ori școala; la orașe, de asemenea în cimitire și în curțile bisericilor, dar și în piețele publice sau parcuri.

Unul dintre principalele aspecte care merită cercetat în profunzime, plecând de la o evidență riguroasă a monumentelor și al documentelor referitoare la acestea, este identitatea inițiatorilor ridicării de monumente și a relațiilor complexe dintre ei: indivizi, comunități locale, prin îngrijirea unor comitete reprezentative, autorități centrale. Cu titlu provizoriu, putem confirma observația Mariei Bucur că, după un prim deceniu în care inițiativa individuală și locală de ridicare a monumentelor comemorative după propriile preferințe a fost una liberă, treptat, după 1930, autoritatea centrală, în special prin „Societatea Cultul Eroilor Morți" (mai apoi „Societatea Cultul Eroilor Regina Maria") și Comisia Superioară a Monumentelor Publice, înființate în 1919, respectiv 1929, a derulat o acțiune intensă de standardizare, vizibilă în uniformizarea concepției artistice a monumentelor de eroi. O dovadă palpabilă a acestei acțiuni este și ghidul „Troițe, monumente, grupe de morminte", editat de Societatea Cultul Eroilor, care stabilea practic tipurile de monumente comemorative care puteau face obiectul opțiunilor comitetelor locale de inițiativă. În general, dimensiunea religioasă și cea tradiționalistă devin mai marcante după 1930, prin creșterea frecvenței simbolisticii creștine și a motivelor decorative de inspirație brâncovenească și neo-românească, iar crucile de piatră și troițele ajung să fie preferate altor tipuri de monumente[17].

Însemnătate istorică și antropologică. După cum am văzut mai sus, prin însuși numărul lor foarte mare – cel puțin în Prahova, aproape fiecare comună are câte un monument de comemorare a eroilor din Primul Război Mondial – monumentele de eroi sunt dovada palpabilă a consolidării și democratizării statului-națiune român, la circa 50 de ani de la înființarea lui, într-o sincronizare perfectă cu tendința europeană a vremii, dar și a impactului deosebit, atât material, cât și la nivelul percepției colective, pe care l-a avut Marele Război asupra comunităților locale.

Altfel, problematicile de studiu pe care le deschide existența monumentelor de eroi pot fi, așa cum am văzut mai sus, extrem de complexe. În același timp, ca și în cazul crucilor, ele pot fi și extrem de diverse, permițând abordarea unor chestiuni demografice, onomastice, lingvistice etc. Spre deosebire de cruci, în ceea ce privește studiul monumentelor de eroi din Primul Război Mondial, eforturile istoricilor pot fi potențate și de păstrarea în arhive a unor documente referitoare la ridicarea lor, precum procesele verbale ale comisiilor de inițiativă locală, actele instituțiilor centrale responsabile cu evidența și gestiunea monumentelor, îndreptarul „Troițe, monumente, grupe de morminte" mai sus menționat etc.

Continuitatea între crucile de piatră și monumentele de eroi. O problemă complexă este cea a identificării elementelor de continuitate și

16 Bucur 2004, 163.

17 Cf. Bucur 2004, 166-169.

discontinuitate între practica ridicării crucilor de piatră și cea a monumentelor de eroi din Primul Război Mondial (și din războiul de independență). După cum am văzut deja, ridicarea monumentelor pentru cinstirea memoriei soldaților din armatele statelor-națiune este o practică dezvoltată în vestul Europei, prin „democratizarea" progresivă a mai vechiului obicei prin care era glorificată acțiunea victorioasă a comandanților militari. Aceasta nu înseamnă însă că ridicarea monumentelor de eroi din spațiul românesc este o simplă imitare a unui obicei occidental, directă (monumentele de eroi din România sunt inspirate nemijlocit de cele similare din Occident) sau indirectă (monumentele de eroi din România sunt rezultatul unei ideologii naționale născute sub influența unor alte ideologii naționale, care la rândul lor au determinat apariția de monumente de eroi în vestul Europei, astfel încât aceleași rădăcini creează aceleași manifestări). De pildă, intervalul extrem de scurt dintre 1870-1871 și 1877-1878, momente în care francezii și germanii, pe de o parte, și românii, pe de alta, ridică monumente de cinstire a eroilor, cu individualizarea celor căzuți în lupte, stă mărturie imposibilității unor împrumuturi totale și neasimilate. Mai mult, caracterul foarte simplu al acestora, adeseori simple înșiruiri de nume în biserici, pe ziduri, ca la Gherghița, sau pe tablouri speciale, ca la Râfov[18], pledează, cel puțin la nivel local, în favoarea dezvoltării practicii ridicării monumentelor din mai vechea acțiune de pomenire a morților. Situațiile speciale, precum marile războaie ale secolelor al XIX-lea și al XX-lea aduc cu sine și o modalitate specială de pomenire: vechea grupare familială a celor pomeniți este înlocuită de una nouă, pe criteriul trecerii la cele veșnice în timpul aceleiași confruntări militare.

Astfel, există indicii temeinice că, cel puțin la nivel local, practica comemorării eroilor descinde din aceea a pomenirii. În ce măsură există și o continuitate formală între monumentele prin care se realizează pomenirea și comemorarea, în ce măsură există o descendență directă între crucile votive și monumentele de eroi, ambele forme fizice, concrete, ale actului de fixare în memorie și în veșnicie, rămâne a fi stabilit în studii mai amănunțite. Pe baza celor câteva monumente de comemorare individuală a unui decedat în război, cruci de piatră continuatoare ale tradiției de secole, se poate spune că, cel puțin la nivel individual, se poate observa o oarecare continuitate. În schimb, în ceea ce privește monumentele colective, chiar dacă crucea apare de multe ori ca element arhitectonic constitutiv al ansamblului, sub aspect formal poate fi identificat un moment de ruptură: majoritatea monumentelor au o cu totul altă concepție arhitectonică decât tradiționalele cruci de piatră, votive sau funerare[19]. Influența modernității și a modelor urbane este de netăgăduit. Problema este complicată în mod suplimentar de tendința arhaizantă impusă de la nivel central, după 1930: în ce măsură acele monumente care, din punct de vedere arhitectonic sau artistic, prezintă asemănări cu mai vechile cruci de piatră dezvoltă această caracteristică printr-o continuitate organică cu mai vechile modele sau exclusiv datorită indicațiilor primite de la centru?

În concluzie, pentru obținerea unui răspuns detaliat în această chestiune, trebuie așteptate studii temeinice, exhaustive, care să dezvolte observațiile preliminare prezentate aici.

Memoria colectivă. Proximitatea în timp a evenimentelor comemorate, legăturile nemijlocite de rudenie existente uneori cu persoanele pomenite, organizarea de către autoritățile centrale, deopotrivă laice și religioase, a unui cult al eroilor, marcat, printre altele, prin slujbe religioase de Ziua Eroilor, suprapusă, am putea spune strategic, cu importanta sărbătoare creștină a Înălțării[20] sau prin defilări militare și acțiuni extrașcolare[21], fac ca semnificația monumentelor de eroi să fie mult mai bine cunoscută decât cea a crucilor votive de piatră. Cu toate acestea, detaliile privind monumentele de eroi, precum circumstanțele locale ale ridicării lor, sunt puțin cunoscute în comunitățile locale.

După 1989, odată cu slăbirea imperativelor ideologice în celebrarea cultului eroilor, se înregistrează o diminuare a participării colective în activitățile de reconstrucție a memoriei comune în jurul monumentelor de eroi. Cercetarea lor amănunțită, popularizarea rezultatelor cercetării în rândul comunităților locale, mai ales în contextul propice al sărbătoririi Centenarului Marii Uniri, introducerea lor în ciclul cultural anual al vieții comunității locale și a informațiilor despre ele în conținutul predat la clasă elevilor, în contextul lecțiilor despre Primul Război Mondial sau despre realizările arhitectonice sau artistice locale, sunt acțiuni care ar putea revigora interesul local față de monumentele comemorative ale eroilor din Marele Război și care ar contribui la restructurarea memoriei colective și a identității locale în jurul lor.

Liviu Iancu

18 Tabloul cu numele a patru soldați decedați în războiul de independență, pierdut la începutul anilor 2000, văzut însă de prof. Tudor Iancu (comunicare din aprilie 2017).

19 Un caz inedit care pledează pentru continuitate se înregistrează la Mioveni, acolo unde, pe fața posterioară a unei cruci de pomenire ridicată în vremea lui Constantin Mavrocordat, au fost incizate în 1928, pe trei coloane, numele eroilor din localitate căzuți în Primul Război Mondial. Calinic Argeșeanul – Constantinescu 1999, 161.

20 Barbu 2004, 169-170.

21 Defilarea trupelor divizionului de rachete și apărare antiaeriană de la Banciu (unitate militară astăzi dezafectată) și curățenia de primăvară efectuată de elevii din comuna Boldești-Grădiștea la monumentul eroilor din satul Grădiștea sunt, de exemplu, principalele amintiri ale locuitorilor din sat în legătură cu acesta (comunicare prof. Ion Minea, aprilie 2017).

PATRIMONIU LA RĂSCRUCE

DIGITIZAREA CRUCILOR DE PIATRĂ ȘI A MONUMENTELOR DE EROI DIN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL DIN JUDEȚUL PRAHOVA 15

3. CONSERVAREA PATRIMONIULUI UITAT DE LA RĂSCRUCE. LEGISLAȚIE ȘI DIGITIZARE

3.1 Legislație

Legea Monumentelor Istorice nr. 422 din anul 2000 prevede un regim de protecție doar monumentelor clasate în Lista Monumentelor Istorice. Pentru a putea fi înregistrate în această listă, obiectivele culturale din patrimoniul cultural imobil (situri arheologice, clădiri, monumente de for public, cimitire și cruci) trebuie să treacă printr-o procedură strictă de clasare, la sfârșitul căreia Comisia Monumentelor Istorice, aflată în subordinea Ministerului Culturii să avizeze favorabil solicitarea de clasare, iar ministrul culturii să emită un ordin ce va intra în vigoare după publicarea în Monitorul Oficial. Din păcate foarte multe monumente nu ajung să capete acest statut deoarece nu există campanii susținute de documentare și ulterior de clasare, iar planurile urbanistice generale înregistrează adesea doar monumentele deja clasate în Listă. Ca urmare, în fiecare an se pierd irecuperabil monumente de arhitectură, memoriale sau arheologice din cauza ignoranței, necunoașterii, lipsei de inițiativă sau corupției. Implicit, toate programele de finanțare alocate restaurării, conservării și valorificării monumentelor istorice, țin cont de această evidență națională, din păcate incompletă. În acest moment, legislația referitoare la patrimoniul cultural imobil ar trebui modificată astfel încât să prevadă protejarea obiectivelor culturale și fără a fi înscrise în lista monumentelor istorice. O soluție ar fi instituirea unor criterii, precum vechimea, care să împiedice modificarea, mutarea sau demolarea înainte de realizarea unor studii istorice care să ateste valoarea culturală a obiectivului și conservarea acestuia, chiar dacă el nu va fi clasat în LMI. În fond, apartenența la patrimoniul cultural ar putea fi fixată pentru toate obiectivele mai vechi de 70 de ani, iar clasarea în lista monumentelor istorice ar putea fi rezervată doar pentru cele de valoare universală. Plecând de la această insuficiență legislativă am hotărât să încercăm o completare a imaginii patrimoniului cultural real și nu doar înscris în LMI, din județul Prahova. Ca urmare, ne-am propus cartarea și documentarea, dar mai ales diseminarea unui obiectiv special de patrimoniu cultural: crucile votive de piatră. Scopul demersului nostru este de a realiza o evidență aproape exhaustivă a acestor monumente atât istorice cât și comemorative, epigrafice și spirituale pe care ulterior să o transmitem către autoritățile locale și mai ales către comunitățile unde se găsesc, atât prin publicare on-line cât și promovare prin evenimente organizate în regiune. Pentru a adăuga o mai mare greutate activității noastre, listele vor fi transmise atât către primării cât și către Direcția Județeană de Cultură Prahova, sub forma unor adrese oficiale care vor fi transmise de Institutul Național al Patrimoniului, instituție publică de importanță națională, abilitată să organizeze campanii de protejare a patrimoniului cultural. Adresa va solicita și înscrierea crucilor de piatră în planurile urbanistice, planurile cadastrale și topografice și în registrul agricol, ceea ce în mod teoretic ar trebui să asigure o protecție mai bună în viitor. De asemenea, va conține și un scurt ghid de protejare, conservare și valorificare a crucilor de piatră dar și recomandări de a fi înscrise în circuite turistice sau cuprinse în acțiuni pedagogice ale școlilor locale.

În egală măsură, proiectul nostru se adresează și Convenției europeane a peisajului, votată la Florența în anul 2000, ce a fost ratificată în România prin legea nr. 451/2002. Actul juridic juridic solicită țărilor care recunosc această Convenție să documenteze și să conserve durabil formele de peisaj cultural, înțeles ca o combinație unică între cadrul natural și cel antropic, reprezentat de un monument sau o ruină. Foarte multe cruci votive de piatră sunt în fapt exemple splendide de peisaj cultural datorită, în special, amplasamentului: la intersecții de drumuri, în vecinătatea cu precădere a fântânilor sau izvoarelor, pe vârfurile dealurilor, configurând și dând personalitate unui spațiu locuit. Pierderea sau schimbarea unuia dintre elementele simbiotice ale peisajului ar duce la dispariția sa și implicit la a unui element definitoriu al comunității locale.

3.2 Documentarea prin digitizare

Proiectul a prevăzut încă de la început utilizarea de soluții și tehnici digitale pentru înregistrarea datelor referitoare la crucile de piatră și monumentele de eroi și ulterior, pentru diseminarea lor. De altfel, una dintre nevoile la care încercam să răspundem era definită în Recomandarea Comisiei Europene privind digitizarea materialului cultural și conservarea acestuia (2011), care încurajează explicit digitizarea de cărți, jurnale, ziare, fotografii, obiecte de muzeu, documente de arhivă, material audiovizual, monumente și situri în ideea salvgardării materialului cultural și prezervării memoriei culturale. Această Recomandare a fost publicată în cadrul Agendei Digitale pentru Europa, un demers al Comisiei Europene care urmărește optimizarea beneficiilor aduse de tehnologiile informației în scopul creșterii economice, a locurilor de muncă și a calității vieții în Uniunea Europeană înscriindu-se astfel, în Strategia de Dezvoltare Europa 2020. În același timp, proiectul va îmbogăți contribuția României la biblioteca digitală a Europei, Europeana (www.europeana.eu), care trebuia să însumeze până la sfârșitul anului 2016 cca. 800.000 obiecte, iar până în acest moment a furnizat doar cca. 170.000 obiecte.

O componentă principală a activității de documentare a constituit-o fotografierea digitală. Capturarea de imagini a urmărit înregistrarea peisajului în care sunt amplasate crucile de piatră precum și toate detaliile monumentului. De fiecare dată s-au folosit cel puțin două aparate de fotografiat setate pentru a înregistra la rezoluții mari iar fișierele electronice rezultate au fost salvate în formate de tip raw, neprocesate, ceea ce permite realizarea unui număr mare de intervenții ulterioare, pentru ajustarea luminozității și contrastului.

O altă formă de capturare a fost pusă în practică prin fotogrametrie, tehnică ce se bazează pe fotografierea fiecărei părți componente a monumentului de două ori, iar cele două fotografii să se suprapună în proporție de minimum 70%. Ulterior, prin utilizarea unui program informatic specializat, fotografiile recompun tridimensional, în format digital, obiectul fotografiat. Această soluție este însă mult condiționată de contextul în care se află monumentul, care ar trebui să nu fie înconjurat la o distanță cel puțin 10 metri de nici un alt corp, astfel încât aparatul de fotografiat să se poată muta liber în jurul lui. De asemenea pentru recompunerea tridimensională a peisajului s-a folosit pentru fotogrametrie o dronă, dotată cu o cameră de înaltă rezoluție. Și în această situație intervin destule de multe condiționări precum amplasarea într-un spațiu liber, dar și condițiile meteorologice, dexteritatea operatorului dronei sau numărul de baterii disponibil. De altfel, cele două operațiuni vor fi continuate și după terminarea proiectului, mai ales în perioada iernii, când vegetația va fi inexistentă iar lumina mai puțin strălucitoare.

O tehnică digitală specială folosită a urmărit înregistrarea inscripțiilor de pe corpul crucilor de piatră. Soluția a fost utilizată prima dată în SUA și se numește Reflectance Transformation Imaging (RTI), care s-ar putea traduce aproximativ prin transformarea gradului de reflexie a unei imagini și se bazează pe metode computaționale de fotografiere care captează forma și culoarea suprafeței unui obiect și permit apoi iluminarea interactivă a obiectului din orice direcție. RTI permite, de asemenea, îmbunătățirea matematică a formei și a atributelor de culoare a obiectului. Funcțiile de amplificare a tehnicii dezvăluie informații de suprafață care nu sunt observate în cadrul examinării empirice directe a obiectului fizic[22]. Ca urmare, am fotografiat prin iluminare specifică mai multe cruci de piatră și am obținut astfel o imagine mai clară a inscripției, ceea ce a permis pe de o parte o lectură mai bună și pe de alta o conservare ulterioară sigură.

22 Site-ul Cultural Heritage Imaging (CHI) aflat la adresa web: http://culturalheritageimaging.org/Technologies/RTI, citat la data de 28.10.2017

Tehnicile digitale nu s-au rezumat doar la documentare ci au implicat și gestionarea datelor obținute prin documentare precum și diseminarea lor. Fișele analitice de evidență a crucilor au fost înregistrate într-o bază de date pentru o regăsire rapidă dar și pentru o evidență viabilă iar de aici au fost transferate către o altă bază de date ce a fost expusă on-line prin intermediul unui site web. Specificațiile bazei de date vor permite și în mediul on-line o căutare rapidă a informațiilor dorite de utilizatori, fie utilizând unul din criteriile principale, precum localizarea administrativă, fie folosind funcția de căutare în tot cuprinsul bazei de date după un cuvânt cheie. Baza de date a fost de asemenea relaționată cu datele spațiale de localizare a crucilor de piatră și a monumentelor de eroi, date ce au fost obținute prin înregistrarea de coordonate geografice cu gps-ul. Astfel, conținutul fișelor analitice de evidență au devenit atribute ale unor poziții spațiale (geografice) ce pot fi accesate prin intermediul unei aplicații de tip web GIS (hartă interactivă on-line). Am realizat astfel și un instrument cartografic de diseminare a monumentelor ce au reprezentat obiectul proiectului nostru. Această aplicație permite, de asemenea, și reutilizarea datelor spațiale și a celor documentare de către orice doritor, care le poate încărca în propria aplicație cartografică sau în cuprinsul unor studii sau acte administrative precum pug-urile sau planurile de proprietate.

Metodele și tehnicile de digitizare reprezintă astfel singura soluție viabilă pentru o documentare și conservare durabilă a patrimoniului cultural, după cum experiențele triste o dovedesc în toată lumea. Doar prin intermediul unor imagini de înaltă rezoluție, a modelelor tridimensionale digitale și a bazelor de date, obiectivele culturale pot supraviețui pentru a fi cunoscute și de generațiile viitoare, fie că sunt supuse unor riscuri de dispariție naturale, uzurii sau conflictelor militare.

Bogdan Șandric, Oana Borlean, Mihaela Buruiană, Marius Streinu

4. CONSERVAREA PATRIMONIULUI UITAT DE LA RĂSCRUCE. PROMOVARE ȘI EDUCAȚIE

Eforturile de conservare a patrimoniului imobil nu pot avea rezultatul scontat, indiferent de cantitatea de resurse investite de autoritățile centrale și de organizațiile non-guvernamentale de profil, fără formarea unor atitudini și comportamente favorabile protejării și valorificării sale la nivelul publicului larg, al comunităților locale, ai agenților economici. Din acest considerent, acțiunile de promovare a patrimoniului imobil ca o resursă cu un impact civic, artistic și economic semnificativ pentru comunitățile locale, și de educare a publicului larg pentru protejarea și valorificarea patrimoniului, reprezintă investiții necesare, cu costuri reduse, dar cu beneficii importante în viitor.

Plecând de la această premisă, echipa proiectelor a direcționat o parte semnificativă a eforturilor în sensul promovării patrimoniului imobil și a educației pentru protejarea și valorificarea judicioasă a acestuia, mizând pe câteva puncte tari: interesul tinerei generații față de noile tehnologii și aplicațiile lor practice; interesul autorităților locale pentru construirea unor brand-uri locale atrăgătoare; ineditul obiectivelor de patrimoniu supuse digitizării și al acțiunilor necesare pentru digitizare (deplasare în teren la amplasamente cu priveliști deosebite; zboruri cu drona etc.); puterea mare de difuziune a mesajelor prin intermediul internetului și al social media.

Acțiunile concrete de promovare și educație au constat în:

4.1 Crearea și popularizarea site-ului www.monumentelarascruce.ro

Baza de date complexe în care sunt luate în evidență monumentele și peisajele descoperite pe teren și sunt încărcate materialele grafice 2D și 3D nu trebuie să rămână un instrument prăfuit de arhivă, accesibil doar gestionarilor patrimoniului imobil și a cercetătorilor acestuia.

Accesibilizarea ei online și oferirea unei interfețe prietenoase deopotrivă pentru utilizatorul de rând și cel academic sunt acțiuni relativ facile, însă cu beneficii extraordinare pe termen lung. Astfel, prin crearea site-ului www.monumentelarascruce.ro, echipa proiectului a intenționat:

- să stimuleze cercetarea academică a crucilor de piatră, a monumentelor de eroi și a peisajelor istorice;

- să suscite interesul publicului larg, atât pentru obiectivele de patrimoniu digitizate, cât și pentru noile tehnici de conservare a patrimoniului;

- să ofere cadrelor didactice un instrument de ilustrare atractivă a conținuturilor predate la orele de istorie, cultură civică, arte plastice etc;

- să pună la dispoziția autorităților locale un ajutor mărunt, dar valoros, în construirea brand-ului local, în promovarea comunelor și orașelor pe care le conduc, în construirea coeziunii la nivel local;

- să creeze atașament față de obiectivele de patrimoniu și apreciere față de acțiunile, de multe ori dificile și extrem de laborioase, întreprinse de specialiști pentru identificarea, documentarea, conservarea, protejarea și promovarea patrimoniului imobil.

Atingerea acestor scopuri este facilitată de existența pe site a următoarelor secțiuni:

- catalogul tuturor monumentelor documentate și digitizate, prin in-

termediul căruia utilizatorii pot ajunge, pe baza criteriului geografic, la monumentele care îi interesează, pentru vizionarea modelelor 2D și 3D și consultarea fișelor de evidență;

- harta interactivă, întocmită pe baza coordonatelor GPS colectate în teren, care prezintă distribuția în teritoriu a monumentelor, și care permite, de asemenea, accesarea informațiilor și modelelor pentru fiecare dintre obiectivele de interes;

- galeria celor mai spectaculoase monumente din categoriile menționate;

- considerații de ordin general și aplicat cu privire la aceste categorii de obiecte de patrimoniu și la tehnicile moderne de protejare, conservare și punere în valoare a lor;

- aspecte din timpul campaniilor de inventariere, documentare și digitizare a obiectelor de patrimoniu.

Site-ul este un instrument flexibil, gândit pentru a permite o viitoare extindere în spațiu, dar și tematică, pentru înglobarea altor elemente ale patrimoniului imobil, cu rol comemorativ (ex. troițe, plăci memoriale etc.)

4.2 Promovarea prin media și social media

Promovarea tradițională, prin media, și cea de dată recentă, prin social media, sunt puncte importante în a trezi și a menține activ interesul publicului academic și, mai ales, al publicului larg. Principalele canale media folosite în activitatea de promovare au fost publicațiile Asociației Eurocentrica www.lapunkt.ro și www.europunkt.ro, la care s-au adăugat și altele, precum Radio România Cultural, Timp Românesc, Radio Deea etc. Un rol special în acțiunea de promovare a revenit Asociației Convergențe Europene, care a asigurat promovarea proiectelor în comunitățile istorice de români din afara granițelor, astfel încât articole despre proiect au apărut în publicații precum TocPress, BucPress, Foaie Națională etc.

Un impact deosebit l-a avut promovarea proiectului prin social media, în special prin intermediul paginilor de Facebook ale partenerilor. Postările referitoare la acțiunile de pe teren ale echipei de cercetare, la informațiile transmise de crucile de piatră și monumentele de eroi, la caracteristicile lor artistice și amplasamentul lor geografic, au imprimat un caracter dinamic promovării proiectului. Puse laolaltă, social media și noile tehnologii de conservare a patrimoniului dovedesc că acesta nu poate fi doar instructiv și interesant, dar și cool.

4.3 Organizarea unor ateliere educative și excursii tematice cu elevii

Cea mai plăcută acțiune din domeniul promovării și educării a fost reprezentată fără îndoială de atelierele educative și excursiile tematice. Aproximativ 500 de elevi de la mai multe școli din județul Prahova au aflat mai multe despre crucile de piatră, monumentele de eroi și peisajele istorice de la echipa proiectului și de la istorici locali, în cadrul unor acțiuni în care s-au întrecut în concursuri privind istoria locală, au realizat desene despre patrimoniul imobil comemorativ într-o manieră colaborativă, pe echipe, au participat la înregistrarea crucilor de piatră și a monumentelor de eroi (prin completarea fișelor de evidență, realizarea de fotografii, luarea de coordonate GPS).

Pe 25 octombrie 2017, elevii Liceului Teoretic „Grigore Tocilescu" din Mizil și ai Școlii Gimnaziale din Boldești-Grădiștea au putut afla mai multe despre crucile vechi din regiune (fostul județ Săcuieni), au asistat la digitizarea crucii

din punctul „La Arman" (fig. 1) și au dezbătut despre Primul Război Mondial și Marea Unire la monumentul eroilor din satul Grădiștea (fig. 2).

Pe 26 octombrie 2017, elevii de la Colegiul Național „Jean Monnet" și de la Școala Gimnazială „Rareș Vodă" din Ploiești au văzut în lapidariul Muzeului Județean de Istorie și Arheologie una dintre crucile înfrângerii răscoalei seimenilor (fig. 3), ridicată de domnitorul Constantin Șerban, și au înțeles cum pot monumentele de acest fel să contribuie la cunoașterea istoriei regiunii în care trăiesc. Ei au aflat și de ce turnul-clopotniță al catedralei Sf. Ioan din Ploiești este, de fapt, un monument închinat memoriei eroilor prahoveni căzuți la datorie în timpul Primul Război Mondial.

Pe 27 octombrie 2017, elevii de la Școlile Gimnaziale din comunele Gherghița și Olari au participat la punerea pe loc a vechii cruci de piatră de la Puțul Moaștelor (fig. 4), situată aproape de hotarul dintre cele două localități și au aflat despre participarea stră-străbunicilor lor în Primul Război Mondial, în fața monumentului închinat memoriei lor, din centrul comunei Olari (fig. 5).

În 2018, acțiunile de acest fel au fost reluate pe 18 octombrie, când elevii Liceului Tehnologic Cerașu au aflat mai multe despre bogata istorie a locurilor pitorești de pe valea superioară a Teleajenului și în special despre luptele crâncene purtate în urmă cu 102 ani pentru controlul pasului de la Tabla Buții, ale căror mărturii în teren sunt o veche cruce de piatră, ruinele cetăților de demult, tranșeele și cimitirul eroilor de pe munte, pe care le-au vizitat împreună cu echipa proiectului și cu istoricii și autoritățile locale (fig. 6).

Pe 23 octombrie 2018, a venit rândul elevilor de la Colegiul Național „Jean Monnet" din Ploiești să fie informați asupra proiectului și să viziteze Cimitirul Eroilor din Ploiești, al doilea cel mai mare de acest fel din nordul Munteniei, după cel din Buzău, într-o acțiune care s-a bucurat și de concursul filialei Prahova a Asociației Cultul Eroilor „Regina Maria" (fig. 7).

Acțiuni similare s-au petrecut pe 24 ș 25 octombrie 2018, când elevii de la Colegiul „Ion Kalinderu" din Bușteni și de la Liceul Teoretic din Azuga au discutat cu echipa proiectului și cu cadrele didactice despre păstrarea memoriei acțiunilor din Primul Război Mondial de pe valea Prahovei în monumente și peisaje istorice care pot fi văzute și astăzi, dintre acestea fiind vizitate statuia „Ultima grenadă", a caporalului Constantin Mușat, din fața Gării din Bușteni (fig. 8), și Cimitirul Eroilor din nordul orașului Azuga (fig. 9).

4.4 Conferința de prezentare a rezultatelor proiectului și alte conferințe academice

Conferințele de prezentare ale rezultatelor acțiunii, înregistrate în urma campaniilor de pe teren din 2017 și 2018, au fost concepute atât ca puncte de final, în care cercetătorii, specialiștii în evidența patrimoniului, profesorii, reprezentanții autorităților locale, elevii și studenți pot afla mai multe despre proiect și pot oferi un feedback foarte important partenerilor, cât mai ales ca puncte deschizătoare de noi direcții în domeniul conservării și punerii în valoare a crucilor votive de piatră, a monumentelor de eroi și a peisajelor istorice. Conferințele se doresc a fi mai degrabă dezbateri despre ceea ce trebuie și ceea ce se poate face pentru patrimoniul aflat la răscruce.

Ele nu sunt decât încununări ale unui șir mai lung de prezentări despre acțiune în cadrul unor alte conferințe dedicate, într-un fel sau altul, patrimoniului: Sesiunea anuală de referate, organizată de Societatea de Științe Istorice, filiala Prahova, 19 mai 2017; Simpozionul „Cercetări Arheologice și Numismatice", organizat de Muzeul Municipiului București, 15-16 septembrie 2017; Sesiunea Națională de Comunicări Științifice Ecosinteze și Etnosinteze Carpatine, organizată de Muzeul Județean Argeș, 12-13 octombrie 2017.

4.5 O concluzie

Curiozitatea și dorința de asociere cu locuri, persoane, comunități de prestigiu sunt trăsături fundamentale ale ființei umane. Noi le-am întâlnit cu prisosință la oamenii pe ale căror terenuri au fost ridicate în vechime monumentele comemorative, fie ei elevi, profesori, preoți, reprezentanți ai autorităților locale sau muncitori, încântați de poveștile pe care le spuneam, surprinși de metodele folosite pentru înregistrare, foarte bucuroși să ne ajute în acțiunile noastre de identificare și de documentare.

Nu atitudinea constructivă este cea care lipsește persoanelor ce formează publicul larg, ci informația corectă, construită de o manieră facil de receptat și prezentată atractiv, comunicarea mai frecventă cu specialiștii din instituțiile publice destinate gestionării și cercetării patrimoniului, acțiunile culturale care să înrădăcineze obișnuința de a proteja, a conserva, a pune în valoare, și, de ce nu, a iubi patrimoniul din propriile lor comunități.

Este o constatare de care ar trebui să ținem seamă cu toții în proiectele noastre viitoare.

fig. 2

fig. 3

fig.1

fig. 4

fig. 5

fig. 7

fig. 6

fig. 8

fig. 9

5. STUDII DE CAZ

5.1 Crucile de pomenire a victoriei împotriva seimenilor din 1655, de la Drăgănești și Valea Urloii, Urlați

Cele două cruci de pomenire pot fi considerate, pe drept cuvânt, cele mai importante din întreg județul Prahova, din mai multe motive. În primul rând, sunt cruci ridicate din poruncă domnească de ispravnici locali, astfel încât intră în categoria monumentelor înălțate de cel mai important comanditar al țării. În al doilea rând, la cei peste 3 metri înălțime, sunt cruci cu adevărat de dimensiuni monumentale. Mai mult, aspectul monumental este întărit de concepția artistică deosebită – pe fața anterioară, un mare medalion central, cu imaginea Maicii Domnului în interior, circumscrisă de inscripție slavonă inelară, însoțit de alte patru perechi de medalioane pe brațe; pe fața posterioară și pe cele laterale, decor de linii împletite și arabescuri, la Drăgănești și cu medalion central care circumscrie motivul triunghiurilor echilaterale invers dispuse – și de calitatea excepțională a execuției. În al treilea rând, după cum vom vedea mai jos, ele constituie importante izvoare pentru elucidarea evenimentelor istorice petrecute pe văile Prahovei, Teleajenului și Cricovului, la sfârșitul lunii iunie și începutul lui iulie 1655. În al patrulea rând, cele două cruci oferă interesante indicii despre practica dedicării crucilor de piatră, fiind duplicate imperfecte, și despre evoluțiile sinuoase pe care le pot avea obiectele de patrimoniu în biografiile lor, până la ajungerea la noi.

Cea dintâi cruce, de la Drăgănești (Nr. 72, cod LMI PH-IV-m-A-16898), din curtea lui Toma și Vasile Mihai, pe drumul Gherghiței, a fost semnalată deja de A.D. Xenopol[23], și publicată de Nicolae Iorga, în 1902, care credea că fusese scoasă din apa Teleajenului, a cărui confluență cu Prahova se află la doar 5-6 km

23 Xenopol 1896, VII, 156.

depărtare[24]. Cercetările ulterioare, întreprinse de Radu Crețeanu în vara anului 1965, cu ocazia lucrărilor de inventariere a monumentelor istorice, au relevat însă că monumentul fusese descoperit în 1860-1870 în apele râului Prahova, la hotarul dintre Drăgănești și Gherghița, și adus cu căruța trasă de boi, la actualul ei amplasament, pe atunci han, prin strădania boierilor Xenocrat, proprietarii moșiei Drăgăneștilor și ai hanului.

Inscripțiile ei, de pe fața anterioară și de pe fețele laterale, astăzi în mare parte ilizibile cu ochiul liber, au fost descifrate de N. Iorga:

Fața anterioară: † Cu b[un]ă vreare Tatăluĭ/ și cu îndemnare Fiiuluĭ/ și cu sfrășitul Sf[ă]ntuluĭ/ Duhŭ rădicatu-se-ŭ acest[ă] sf[ă]ntă/ și făcătoarea de biruință cruce/ și cu hramul sfenteĭ și/ biruitoareĭ noastre, care/ iaste prea-sfinteĭ Fecioare/ … senie pre-sfinteĭ Mariĭ B[o]g[orodi]ț[e]/ … întru H[risto]s iubit și bine/ credincios creștin Io Costandin Basa/ rab Voevod [6 rânduri șterse]

Față laterală 1: Gheorghie Racoț/, cinstitul Craiul/ Ardealuluĭ, vă-/ zînd Măriia Sa/ jaloba noastră, Măriia Sa aŭ ve-/ nit cu oștile Mă/riia Sa, și eŭ cu/ boiariĭ țăriĭ mele/, și cu pribegiĭ, asupra/ a răsculaților oștire/ … iară Măriia/ Sa … ma … că puse/ … aŭ stăpânire/ … Domniĭ / … piiatră/ pe locul Măriia/ Sa Craiŭ, și am rădi-/ cat această cruč[e] să fie a Domnieĭ mel[e]; Maĭ (?)

Față laterală 2: † Isprav/nic / Andro/nicŭ, capt ot / Gherghiț; pis / Iun. 13 dni /; leat 7163 [1655?][25]

Cea de a doua cruce a fost identificată de Radu Crețeanu în cursul aceleiași campanii de inventariere din 1965, în curtea lui Dumitru Bolgiu, din Valea Urloii, Urlați, la 4 km de apa Cricovului, fiind mutată în 2002 în lapidariul Muzeului Județean de Istorie și Arheologie din Prahova (cod LMI PH-IV-m-B-16877).

24 Iorga 1902, nr. cat. LXXIX, 243-244.
25 Iorga 1902, 243-244.

La 100 m de amplasamentul inițial al crucii se afla și un puț, urmaș al unui puț mai vechi, cu ghizd masiv, de 1,30 m înălțime, păstrat și acum, amintit și în inscripția de pe fața anterioară, citită de R. Crețeanu.

Fața anterioară: † Cu bună vrere Ta-/ tălui și cu îndem-/ nare Fiului și cu sf[î]r-/ șitul Sfîntului D[u]h/, rădicatu-se-[a]u ace[a]stă sfîn-/ tă cruce În hramul U-/ spenia B[ogorodi]ță Și eu Întru/ H[risto]s iubit[or] și b[ine] credincios/ crește[n] Costandin/ Șărban voevod i g[os]pojda/ ego Bal[așa, Ra]du, Mariia/, Ilina, Neculae/, Elina, Bălașa, …/ … văzîndu s-/ lugile noastre dără-/ banți, seime[ni] …/ sculîndu-se cu vrăju[mă]-/ șie asupra dumnie mele/, rugat-am pre Dumnezeu și în-/ tra ajutoru pre Maica Prece-/ sta, de i-am biruit și am/ făcut ace[a]stă cruce și/ acest puțu.[26]

Din nefericire, inscripția de 8-9 rânduri de pe fața laterală 1, care ar fi putut aduce precizări noi privitoare la ispravnicul care s-a îngrijit de ridicarea crucii, la dată și noi amănunte narative, este foarte ștearsă și nu a putut fi descifrată[27].

Însemnătatea istorică a acestor cruci este una deosebită, deoarece ele se adaugă de o manieră fericită dosarului de surse existent, compus din cronici oficiale, însemnări, scrisori ale participanților la acțiunile militare etc.[28] privind înfrângerea seimenilor în bătălia de la Șoplea, din 26 iunie 1655. Crucile permit înțelegerea mai clară a topografiei acțiunilor militare din iunie-iulie 1655, în urma cărora seimenii și dorobanții răsculați de sub Constantin Șerban Voievod au fost înfrânți de oștirea principelui ardelean Gheorghe Rákóczi al II-lea, cu ajutorul boierilor pribegi munteni și a celorlalți boieri munteni, rămași în Țara Românească, sub comanda domnitorului.

26 Crețeanu 1969, 126.
27 Crețeanu 1969, 126-127, fig. 4.
28 Pentru dosarul de surse, vezi Demény et al. 1968, 193-290, Iorga 1902, cclxx, n. 1 și Crețeanu 1969, 129-130, n. 5.

Despre aceste acțiuni se știa că au început prin coborârea armatei transilvane din Țara Bârsei, pe valea Teleajenului, de-a lungul drumului comercial ce lega Brașovul de București, ținta expediției principelui transilvănean. Seimenii și dorobanții răsculați (mercenari balcanici, în special sârbi și arnăuți, dar și oșteni pământeni) au ieșit în întâmpinarea atacatorilor, așezându-și tabăra la Gherghița. Dorind să preîntâmpine joncțiunea ardelenilor cu oastea moldovenească a lui Gheorghe Ștefan, ce venea dinspre Buzău, răsculații au forțat lupta pe Teleajen, la Șoplea, undeva în apropierea satelor Corlătești și Berceni de astăzi, la 4-5 km est de Ploiești. Inferiori în cavalerie și trădați de o parte dintre boieri, seimenii și dorobanții au fost învinși, răspândindu-se ulterior prin împrejurimi pentru a căuta scăpare. Principele ardelean a coborât la Gherghița, veche curte domnească, unde a petrecut vreme de trei zile, alături de scăpatul Constantin Șerban, venit cu caftan nou de domnie de la Silistra, și întârziatul Gheorghe Ștefan[29].

Potrivit reconstrucției inspirate și temeinic documentate a lui R. Crețeanu, cele două cruci ar semnala locuri importante pentru aspecte secundare ale campaniei din vara lui 1655 și nu locul exact al bătăliei de la Șoplea, care se află la circa 17 km nord-vest de Drăgănești și 15 km vest-sud-vest de Valea Urloii Astfel, ridicarea crucii de la valea Urloii ar fi fost pricinuită de acțiunile militare desfășurate de oastea ardeleană pe valea Cricovului, pentru curățarea regiunii de răsculații înfrânți[30], și/sau de faptul că, pe 29 iunie, undeva în zonă, s-ar petrece întâlnirea dintre Rákóczi și Constantin Șerban, în tabăra ardelenească[31]. În ceea ce privește crucea de la Drăgănești, este aproape sigur că ea a fost ridicată „la podul Praovei, lângă Gherghiță", „la podul Dridovului", în locul în care cei trei principi au sărbătorit timp de trei zile victoria împotriva seimenilor, deci acolo unde se trecea Prahova în dreptul Gherghiței, pe drumul comercial dintre București și Brașov[32].

29 Pe baza reconstrucțiilor istorice din Iorga 1902, cclxii-cclxxi, și Demény et al. 1968, 130-151.
30 Crețeanu 1969, 127-128.
31 Cf. Demény et al. 1968, 147.
32 Crețeanu 1969, 124-125, cf. Demény et al. 1968, 147.

Este probabil ca în zonă să fi fost și alte monumente similare dedicate cinstirii victoriei împotriva seimenilor. Pare foarte verosimil ca, și pe locul bătăliei de la Șoplea, localitate dispărută încă din secolul al XVII-lea, să fi existat o a treia cruce de comemorare a biruinței, cu atât mai mult cu cât scrisorile nobililor maghiari pomenesc acolo existența unei cruci de piatră anterioare, iar cronicile săsești de mai târziu o mănăstire sau o capelă[33].

Dincolo de importanța istorică și artistică a crucilor votive ridicate din porunca lui Constantin Șerban în triunghiul demarcat la est de Ploiești de Teleajen, Prahova și Cricov, biografiile ulterioare ale monumentelor se constituie într-un important îndemn de luare aminte asupra destinului pe care îl pot avea obiectele de patrimoniu din această categorie.

5.2 Crucile de pomenire de la intrarea estică în satul Călugăreni

Ansamblul monumental de la intrarea estică în satul Călugăreni, înscris în Lista Monumentelor Istorice sub numărul PH-IV-a-B-16888, compus din trei cruci de pomenire din piatră, ridicate în 1692, în 1742 și în secolul al XIX-lea, creează o priveliște spectaculoasă pentru călătorul care urcă dinspre Valea Scheilor. Așezat pe partea stângă a drumului, pe un povârniș ce nu poate fi ratat de niciun trecător, ansamblul prezintă fără îndoială o asemănare pregnantă cu concepția creștină despre Dealul Golgotei. Astfel, în urma campaniei de inventariere din 1965, Radu Crețeanu întocmea o fișă de monument cu titlul **Ansamblul de trei cruci „Golgota"** și nota: „Cele trei cruci ridicate pe o înălțime la margine (sic!) de răsărit a satului la epoci diferite (1642, 1742 și sec. XIX), evocă prin numărul, poziția și așezarea lor (cea mai mare la mijloc) imaginea „binecunoscută" a Golgothei."[34]. Totuși, nu este deloc sigur că intenția înălțătorilor de cruci, separați în actele lor pioase de intervale de zeci de ani, a fost aceea de a crea această impresie[35]. Mai degrabă, ansamblul trebuie reținut ca un bun exemplu al felului în care un monument de pomenire poate atrage și ridicarea altora în același loc, transformând amplasamentul respectiv într-un adevărat „loc al memoriei", într-un fenomen atestat și în alte părți.

Din fișa de monument redactată de R. Crețeanu, mărturie prețioasă a stadiului inventarierii monumentelor de acest tip, atins în urmă cu o jumătate de secol, reproducem lectura pe care o dă acesta inscripțiilor crucii celei mai mari, înalte de 3,18 metri, cu capitel impozant și decorații geometrice meșteșugit redate:

Pe fața anterioară: Cu vrearea Tatălui și a Fiului și a sv[î]ntului D[u]hu răd[i]cat-am astă svîntă cruce robul lu Dumnezeu, pămen[ește] Doamne, pentru sufletu lui și a părinților [în zilele lui] Io Costandin voivod. Pomeani G[ospod]i Pană, Dumitru, Dumitra, Sora, Micul, Radul, Șărban, Tudor ... 7200 (1692)

Pe fața inferioară a brațului transversal stâng: Scris-am eu, Malicicov, Pătru, Staicu

Pe fața laterală stânga a stâlpului: Tudor, Albului, Cernat, Nan, monah Donose, Stoica, Stanca, Neaga, [G]r[u]ia [?] Vasile, Șărban, Tudoru, Ilina [?] Minea, Mica, Cristea, Mariia, Dochiia, Dumitru, leat 7200 (1692)

Pe fața inferioară a brațului transversal drept: Gherghe monah, Sofrone

Pe fața laterală dreaptă a stâlpului: Ereu Stoica, Ion diiac[on], Manasiia, Radulu[i] ermona[h] Ștefan, Manail, Rafail, Serbu ... Ștefan meșter, Pătru, Malicicov ...

Pe fața posterioară: Filip dascălul, Neagul

Fișa întocmită de premergătorii demersului nostru este interesantă și dintr-un alt motiv: fotografiile alb-negru atașate atestă fără putință de tăgadă că, în 1965, crucea ridicată în 1742, în timpul lui Constantin Mavrocordat, încă mai avea capitelul în poziția sa inițială.

33 Demény et al. 1968, 135-136, Crețeanu 1969, 128.
34 Fișa se află în colecțiile vechi ale Direcției Județene de Cultură Prahova.

35 Deși „crucile cu pui", ansambluri compuse dintr-o cruce mai mare și două mici, sunt înțelese ca reprezentări ale scenei de pe Dealul Golgotei (Aldea 1969, 27), cazul acesta este unul distinct, monumentele fiind ridicate la intervale lungi de timp, unul după celălalt. Nu există nicio dovadă că monumentele mai noi nu ar fi făcut altceva decât să completeze un ansamblu tripartit mai vechi, ale cărui componente să fi fost deteriorate și, prin urmare, să fi necesitat schimbarea. Rămâne totuși posibilitatea ca înălțătorii ultimei cruci să fi avut în vedere crearea acestui efect.

5.3 Cruce de pomenire amplasată între Valea Scheilor și Călugăreni

O cruce de pomenire (Nr. 42) a fost identificată pe partea stângă a Drumului Județean 102R, între Valea Scheilor și Călugăreni, la aprox. 150 metri în sus de răspântia cu Drumul Comunal 71 care ajunge la Mireșu Mic, com. Sângeru, trecând peste panta estică a dealului Ciortea. Spre deosebire de cele două cruci din răspântie (Nr. 27 și Nr. 28), relativ îngrijite și ușor vizibile din drum, această a treia cruce este ascunsă de arbori, tufișuri și ierburi. Ca și la celelalte două monumente din apropiere, baza a fost prinsă recent într-un soclu de beton. Din păcate, în acest caz, betonul turnat acoperă și o mare parte a inscripțiilor.

Regretul este cu atât mai mare cu cât o privire rapidă dovedește că monumentul este unul deosebit, prin realizarea artistică de excepție: cele cinci medalioane sunt frumos evidențiate, inelele lor unindu-se prin șerpuiri meșteșugite, rozeta din mijlocul medalionului central este o realizare sculpturală remarcabilă, bordura este trasată cu atenție, scrisul excizat cu mare grijă se bucură de o uniformitate exemplară. Pe frontispiciu, deasupra inițialelor formulei Iisus Nazarineanul, Țarul Iudeilor, stema înfățișând un corb sau un vultur, orientat spre stânga, cu crucea în cioc, explică imediat trăsăturile deosebite ale crucii: comanditarul trebuie să fi fost sau să fi avut girul cuiva dintr-un neam cu pretenții domnești, dacă nu chiar domnul țării. În zonă, se știe că moșiile au fost deținute de Cantacuzini și de Brâncoveni.

Dincolo de acest aspect, crucea merită o atenție deosebită datorită inscripției de pe fața anterioară, atât cât poate fi citită din cauza betonului. Ea debutează în medalionul central și continuă apoi pe axul longitudinal. Este formată din primele două versuri ale troparului de la praznicul Adormirii Maicii Domnului și continuă abia mai apoi cu frecvent întâlnita invocație a Sfintei Treimi. Preocuparea pentru introducerea celor două versuri ale troparului, dovedește caracterul deosebit, am putea spune chiar cult, al monumentelui înălțat. Este de remarcat în același timp și faptul că, spre deosebire de crucile ridicate de Constantin Șerban, atributul matern al Sfintei Fecioare este desemnat în românește, Născătoare de Dumnezeu, și nu în slavonă, Bogorodița. Astfel, crucea este o mărturie mai modestă, dar inedită, a evoluției deosebite a culturii românești în a doua jumătate a secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea, al cărei simbol este fără doar și poate Biblia de la București (1688), prima traducere integrală a Scripturii în românește.

În afara inscripției de pe fața anterioară, pe fețele laterale ale axului longitudinal sunt redate pomelnice de nume.

Redăm în continuare slovele de pe cruce, în lectura noastră, neavând la cunoștință până acum de publicarea altor lecturi ale acestei cruci:

Fața anterioară:

Inscripție inelară, medalion central: Întru naștere fecioria ai păzit întru a

Inscripție pe axul longitudinal: † †

dormire lu

mea nu o ai pă

răsit Născăt

oare de Dum

nezeu cu vrer

ea tatălui și

a fi[u]lui și c

[u] ...

Fața laterală 1, dinspre drum: Dzeu Tu/dorŭ ....rea/ Vlada ... / ...Vasile / Ioana Al-/bu Ionŭ M-/... Șăr-/ ban, .../ (lacună)

Fața laterală 2: Dobre, M/- u ...e-/ ra Ionŭ, N-/ edelea, N-/ eacșa, Laz-/ ărŭ, Opri-/ șa, Lazăr-/ ŭ, Eren (ereu?), SI/ am...a Ma-/ (lacună)

Distrugerea crucii prin betonarea părții inferioare (din fericire, reparabilă, dar cu o mare strădanie!) și părăsirea ei în uitare, în lăstărișul de pe marginea drumului sunt deplorabile și, din păcate, simptomatice pentru felul nechibzuit în care este tratat patrimoniul imobil. Mai mult, într-o regiune atât de bogată în monumente de acest fel, precum cea a Dealurilor Istriței, însăși identificarea ei în Lista Monumentelor Istorice este dificilă, din cauza detaliilor imprecise prin care este descris amplasamentul crucilor. Situația de deplâns a unui asemenea monument, care mai poate fi totuși îndreptată prin eforturi judicioase, reprezintă o justificare pentru continuarea demersurilor de felul celui inițiat în cadrul acestui proiect.

5.4 Monumentul eroilor din com. Olari (Ciumați), Prahova[36]

Monumentul eroilor din actuala comuna Olari, județul Prahova (până în 1968, Ciumați, între 1968 și 2003, parte componentă a comunei Gherghița) este unul emblematic pentru ilustrarea fenomenului inițiativelor spontane ale comunităților locale, imediat după Marele Război, pentru cinstirea memoriei locuitorilor căzuți pe front.

Monumentul a fost amplasat la răscrucea dintre drumul care lega Ploieștii de Gherghița (azi DJ 101D) cu cel care ducea la Balta Doamnei (azi DC 96), în imediata apropiere a primăriei de atunci, dar și a școlii. Astăzi se află în curtea dispensarului comunal. De la început, spațiul din jurul monumentului a fost delimitat ca un foarte mic parc, iar amplasamentul propriu-zis a fost amenajat prin ridicarea unei platforme. Monumentul propriu-zis, înalt de 4,80 m, are o concepție simplă: un soclu de beton în cinci trepte (placat acum cu pietre de râu), apoi un obelisc de marmură albă, în trei trepte, finalizat cu un vultur de bronz (în perioada comunistă a fost înlocuit, temporar cu un glob). Marmura obeliscului este decorată simplu, pe latura din față, cu un drapel de luptă și o ghirlandă cu frunze de stejar, în timp ce pe treapta a doua a soclului, în colțuri, sunt montate 4 obuze din oțel.

Inscripțiile de pe monument, dispuse echilibrat, sunt de mare interes. Pe lângă cele 71 de nume de militari, dintre care un locotenent, doi sergenți și trei caporali, inscripționate 36 pe fața anterioară, 21 pe cea laterală stânga și 22 pe cea laterală dreapta (completate ulterior cu nume ale militarilor căzuți în cel de-al doilea război mondial), mai sunt săpate în piatră următoarele mențiuni:

Fața anterioară: Eroilor din Ciumați morți în răsboiul 1916-1919/ Ridicat sub ... 1923

36 Această secțiune are la bază informațiile transmise de prof. Tudor Iancu, în octombrie 2017, și pe cele cuprinse în Stănescu et al. 2001 și Dobrescu 2017.

Fața laterală stânga: Aduceți-vă aminte/ de cei ce s-au jertfit/ să vă lasă o țară/ mare și liberă/ fiți recunoscători față/ de cei care v-au făcut/ bine și urmați-le exemplul.

Fața laterală dreapta: Din dragostea și prin donația fraților lor de arme din această comună și a văduvelor de război.

După cum se vede, monumentul a fost ridicat la numai patru ani de la încheierea războiului în care a fost implicată România, fiind luate în calcul și operațiile militare împotriva Ungariei bolșevice. Se remarcă simplitatea elegantă a concepției arhitecturale și artistice a monumentului și inexistența unei legături cu tradițiile mai vechi. Semnătura discretă a atelierului Themistocle Vidali din Ploiești (1873-1940), sculptor cu studii la München și la Roma, care a ridicat și monumentele de la Bucov, Pietroșani, Bușteni, Coțofenești, Puchenii Moșneni, Poienarii Burchi, Poiana Vărbilău, Nucșoara, Rîncezi, pădurea Vărbilău, Păcureți, Măgureni și Ștefești oferă fără îndoială explicația principală a acestor caracteristici. Prin prezența drapelului, a ghirlandei cu frunze de stejar și a obuzelor, este subliniată latura militară și națională, aspectul religios nefiind reprezentat. Dimensiunea patriotică și civică, dominantă, este evocată și de inscripția moralizatoare de pe fața laterală stângă, cu numeroase paralele și în alte localități din județ[37]. Ea este cu atât mai importantă cu cât monumentul fusese ridicat în imediata apropiere a primăriei și a școlii.

Inscripția de pe fața laterală dreapta este importantă pentru că atribuie finanțarea monumentului camarazilor de arme și a văduvelor de război. Chiar dacă ar fi contribuit cel mai mult, este puțin probabil însă ca doar ei să fi cotizat pentru ridicarea atât de rapidă a monumentului, în condițiile în care alte comunități au solicitat sprijin de la autoritățile centrale și județene pentru finalizarea lucrărilor, iar unele, precum Gherghița, în imediata vecinătate, au sistat acest proiect edilitar din lipsă de fonduri. În consecință, este mai plauzibil ca la subscripție să fi participat întreaga comunitate, ca și în alte părți, dar evidențierea acestor două grupuri relevă consolidarea coeziunii sociale și identificarea simbolică a membrilor comunității cu cele mai apropiate grupuri față de cei căzuți în luptă sau în lagărele dușmane: camarazii și văduvele.

Monumentul a intrat rapid și s-a menținut pentru o lungă vreme în circuitul ritualurilor și ceremoniilor comunitare: la acest amplasament s-au desfășurat și se mai desfășoară și astăzi slujbe de pomenire, la praznicul Înălțării, moment ales la nivel național pentru a cinsti și Ziua Eroilor. Există însă și alte ocazii cu care, la „monament", cum îi mai spun unii oameni ai locului, se desfășoară slujbe și alte ceremonii, de exemplu, de 25 octombrie, Ziua Armatei României. Intensitatea acestor festivități a fluctuat de-a lungul vremii, fiind mai puternică imediat după războaiele mondiale, atunci când amintirea celor căzuți era încă foarte vie. De asemenea, regimul politic aflat la conducere și evoluția gradului de coeziune comunitară și-au spus cuvântul asupra activităților desfășurate la monument. De exemplu, până în 1989, pionierii erau conduși la monument pentru îngrijirea și cinstirea acestuia, activitate rămasă în memoria actualilor adulți, dar căzută în desuetudine după căderea regimului comunist.

5.5 Monumentul eroilor din com. Boldești-Grădiștea, jud. Prahova[38]

Un monument ridicat spre sfârșitul perioadei interbelice este cel din satul Grădiștea, com. Boldești-Grădiștea, la aproximativ 18 km sud-est de

37 „Să luăm pildă de la cei ce și-au jertfit viața pentru patrie, neavând nimic în lume mai scump ca țara, mai prețios ca limba și mai sfânt ca patria" (Pucheni); „Ați luptat cu vitejie/ Pentru al patriei onor/ Și murind ați dat viață/ Unui mândru viitor./ Sfâșiați, loviți de tunuri,/ Ați murit cu arma în mână/ Pentru Ginta cea Latină/ Pentru Patria Română." (Vărbilău).

38 Această secțiune are la bază informațiile transmise de prof. Ion Minea, în aprilie 2017, și observația directă de pe teren.

Mizil. Dincolo de însemnătatea sa particulară pentru locuitorii comunei, monumentul este important deoarece certifică o oarecare continuitate cu modelele arhitectonice mai vechi de pomenire.

Cu o înălțime de aproximativ 4,50 metri, monumentul este realizat exclusiv din beton. Este format dintr-un soclu tronconic, cu cea mai înaltă treaptă paralelipipedică, și un obelisc, în vârful căruia intervine elementul de continuitate, o cruce din același material, cu capitel, de aproape un metru înălțime. Pe cruce este figurată o cruce latină, cu disc și cu raze la încrucișarea brațelor, de culoare neagră, în jurul căreia sunt scrise inițialele IS-HR-NI-CA. În prezent, trecerea de la o treaptă la alta a construcției este marcată de linii albe, orizontale, de var.

Celelalte inscripții de pe cruce sunt dispuse tot pe fața anterioară, după cum urmează:

Pe obelisc: Eroilor morți pentru patrie 1916-1919

Pe treapta paralelipipedică a soclului: Ridicat astăzi 1 XII 1938 Ziua Unirei

După cum aminteam și în primul capitol, este greu de stabilit dacă aspectele de continuitate arhitecturală se datorează tradiției puternice a crucilor votive și funerare, de piatră, din regiune, aflată foarte apropiată de carierele de la Breaza și Pietroasele[39], de realizarea mai degrabă locală a monumentului, nu într-un atelier specializat, cu o puternică influență occidentală, precum cel al lui Vidali, sau a indicațiilor primite din partea instituțiilor abilitate. Probabil fiecare dintre aceste elemente au însemnătatea lor în rezultatul final. Dincolo de continuitate, trebuie remarcată însă și ruptura față de modelele vechi: sub impactul modei obeliscurilor, monumentul înglobează laolaltă acest element de modernitate, cu cel mai vechi, al crucii cu capitel.

Chiar și în absența unor inscripții moralizatoare și a unor simboluri ale idealului civic, efectele urmărite de cei care au ridicat monumentul sunt aceleași: pe lângă cel de comemorare, și acela de a oferi pildă de curaj și dăruire urmașilor. Amplasamentul în apropierea școlii și a căminului cultural din sat este o dovadă în acest sens. Și astăzi, monumentul se află tot la răspântia actualului DJ 102D cu o uliță a statului, dar importanța răscrucii este mai scăzută. Mai mult, monumentul a ajuns în aria împrejmuită a curții unor localnici care, din fericire, îl îngrijesc cu mare atenție.

Din punct de vedere sociologic, monumentul de la Grădiștea este interesant pentru că relevă unul dintre tiparele posibile privind inițiativa ridicării construcțiilor de acest fel. În cazul de la Grădiștea, foarte important a fost impulsul și sprijinul financiar oferite de boierul Șerbănescu, căsătorit cu una dintre urmașele familiei moșierești locale Cătuneanu, el însuși ofițer în timpul Primului Război Mondial. Activitatea sa de evergetism nu s-a limitat doar la construcția monumentului, ci și la cea a școlii și a căminului cultural, în paralel cu ridicarea unui conac propriu în zonă. În jurul inițiativelor sale s-au raliat și mulți fruntași ai satului, printre care, demni de remarcat sunt învățătorii Vlăduță și din familia Alexe.

Ca și în cazul monumentului din comuna Olari, monumentul a intrat în circuitul ritualurilor și ceremoniilor comunale, consolidate în acest caz de prezența până relativ recent a unui divizion de rachete și apărare antiaeriană la Banciu, în apropiere, ai cărui militari organizau aici manifestări comemorative specifice. De asemenea, memoria activităților de întreținere în calitate de elevi încă este prezentă la adulții de astăzi. Din nefericire, mai multe evoluții petrecute după 1990, precum desființarea unității militare, ridicarea altor monumente cu specific religios, modificarea practicilor educative din școală, au făcut ca, parțial, monumentul să intre într-un con de umbră.

Liviu Iancu

39 Tradiția este una foarte puternică, cimitirul vechi din satul Grădiștea păstrând mărturia a numeroase cruci funerare de piatră cel puțin de la jumătatea secolului al XIX-lea, foarte asemănătoare celor votive digitizate în cadrul proiectului.

PATRIMONIU LA RĂSCRUCE

6. CÂTEVA OBSERVAȚII PRIVITOARE LA STUDIUL EPIGRAFIC AL CRUCILOR DE POMENIRE DIN JUDEȚUL PRAHOVA

Acțiunea în cadrul căreia este editat acest volum este cu siguranță binevenită prin atenția pe care o atrage asupra inscripțiilor de pe crucile de pomenire din județul Prahova: adeseori văruite neinspirat, din intenția totuși pozitivă de a le reda frumusețea de odinioară, alteori pierdute printre diverse plante agățătoare și lăstărișuri, ele conțin date importante despre comunitățile care le-au ridicat. Ca epigrafist implicat în proiect, nu pot să nu evoc exemplul foarte ilustrativ pentru mine al crucii monumentale aflate într-un câmp de la marginea satului Ungureni, comuna Gherghița, doborâtă probabil într-un accident și rămasă înclinată la mai puțin de 45 de grade de sol (Nr. 86)). Printr-o minune, textul de pe aceasta este în cea mai mare măsură perfect lizibil și, lucru și mai minunat, îl pomenea pe domnitorul în zilele căruia se ridicase monumentul: Alexandru Dimitrie Ghica, primul domnitor al Țării Românești de după instaurarea Regulamentului Organic. Textul, scris în alfabet chirilic, rămăsese necitit de locuitorii comunei. Trebuie menționat, ca fapt anecdotic, că domnitorul a murit la doi ani de la introducerea definitivă a alfabetului latin în limba română. Odată descifrată, inscripția a umplut un alt gol în istoria unei comune prin care trecuseră alți și alți domnitori, inclusiv cel din urmă domnitor al Țărilor Române, Carol I, căruia îi fusese donat pământul localității ca parte din Domeniile Coroanei.

Rar însă cazurile întâlnite în teren sunt atât de fericite, de aceea trebuie să atragem atenția asupra dificultăților pe care le pune transcrierea textelor inscripționate în alfabet chirilic. Unele dintre acestea, după cum vom vedea, nu sunt în mod obligatoriu caracteristice doar epigrafiei chirilice, lucru care nu le face nicidecum mai puțin demne de atenția oricărui cercetător care se va folosi de platforma digitală a proiectului, www.monumentelarascruce.ro, pentru a contribui la descifrarea acestora sau pentru a-și îmbunătăți propriile cunoștințe de epigrafie.

Deși avem de-a face cu texte conținând formule tipice (care pot fi salutare în cazul dispariției unor porțiuni din inscripție), una din principalele probleme o reprezintă absența unui corpus extins de transcrieri atât de texte române, cât și de texte slavone. În cadrul acestui proiect ne-am folosit de ceea ce pare a fi singura culegere de acest gen, dedicată însă crucilor din județul Argeș. Studiul lui Calinic, arhiepiscopului Argeșului și Muscelului, și al lui Grigore Constantinescu40 ne-a furnizat numeroase informații privitoare la onomastica oamenilor pomeniți pe cruce, cu toate variantele posibile, unele fiind astăzi mai greu de intuit. Totodată, întâlnim destul de multe transcrieri de texte românești scrise în alfabet chirilic, ceea ce a ușurat, într-o primă fază, descifrarea crucilor din județul Prahova. În schimb, textele slavone sunt mai slab reprezentate, deși tocmai pentru acestea ar fi nevoie de un material de referință, ținând cont că epigrafistului român i-ar fi altminteri greu să completeze cuvintele fragmentare fără o cunoaștere extrem de temeinică a vocabularului limbii slavone.

În cazul inscripțiilor chirilice de pe crucile din județul Prahova asupra cărora ne-am aplecat în cadrul acestei cercetări, am observat utilizarea mai frecventă a ligaturilor în comparație cu prescurtările. Astfel, am întâlnit cu destulă frecvență ligatura literelor N și И (vezi crucea de pomenire din Gherghița, ID-01, cod LMI PH-IV-M-B-16902, primul rând al inscripției de pe latura stângă din vremea lui Duca Vodă), care ar fi avut și avantajul estetic, dacă nu și tehnic, al simetriei. Mult mai dificilă a fost însă recunoașterea ligaturilor grupurilor de tip a + consoană, în care vocala este reprezentată doar sub forma unui cerc alipit consoanei alăturate. Prin urmare, studiul inscripțiilor de pe cruci presupune niște minime cunoștințe de paleografie chirilică: astfel, pot fi de un real

40 Calinic Argeșeanul – Constantinescu 1999.

folos paginile scrise, bunăoară, de Henri Stahl și Damian P. Bogdan în **Manualul de paleografie slavo-română** publicat în 1936, mai cu seamă cele privitoare la ligaturi[41] și la prescurtări[42], la care urmează să ne referim mai departe.

Prescurtările, acolo unde apar, sunt relativ transparente: pe crucea cu numărul de identificare (Nr. 57) din localitatea Cioranii de Jos găsim un **nomen sacrum** precum „Dumnezeu" notat ca ДМНЕЗЕОу. Pe crucea de pomenire din Gherghița (Nr. 80), în inscripția slavonă de pe partea frontală, rândul al cincilea, întâlnim, în schimb, o abreviere tipică manuscriselor paleoslave și slavone, și anume СТГО ДХЪ (de la свѧтаго доухъ, „Sfântul Duh"). Abrevierea este una frecventă, ceea ce poate explica absența titlei ca marcă a prescurtării, deși este tot atât de posibil ca ea să se fi degradat și să se confunde deja cu linia care separă rândurile. Sunt, însă, câteva cruci care conservă titla: un exemplu îl reprezintă crucea (Nr. 157) din satul Valea Orlei, comuna Bucov, pe rândul al treilea de sub medalionul inferior. În acest caz, însă, inscripția nu conține linii separatoare, ceea ce îi va fi permis autorului să introducă titla în text.

Cea mai mare dificultate o reprezintă starea uneori precară a crucilor și, deci, a inscripțiilor. În unele cazuri a fost vorba de accidente concrete, cum ar fi coliziunea cu unele mașini agricole, care poate face ca porțiuni întregi ale inscripției să fie greu lizibile sau, în cazul crucilor de dimensiuni mai reduse, ca textul să devină complet ilizibil. Alteori se poate întâmpla ca intervenția umană să dăuneze chiar în ciuda intențiilor nobile ale localnicilor: nu puține cruci sunt văruite, lucru care duce la degradarea inscripției prin umplerea inciziilor. Astfel, în cazul crucii (Nr. 87) din satul Malamuc, comuna Gherghița, atât textul, cât și motivele decorative sunt de nerecunoscut. Nu toate crucile văruite sunt la fel de greu de citit: crucea din localitatea Zănoaga (Nr. 173), comuna Dumbrava, este aproape integral lizibilă, excepție făcând rândul al doilea și rândul al treilea (pe care se mai poate încă intui cuvântul „CRUCE"). O soluție o reprezintă rescrierea inscripției cu vopsea neagră, după cum se vede pe aceeași cruce: cu toate acestea, fiind vorba de texte chirilice, localnicii au redesenat exclusiv elementele decorative de pe partea superioară.

Digitizarea crucilor reprezintă un real câștig pentru studiile de epigrafie din țara noastră: astfel, ar fi posibilă lectura inscripțiilor prin accesul la imaginile cu rezoluție înaltă de pe site-ul proiectului, ceea ce, firește, ar fi de mare ajutor cercetătorilor doritori să facă o comparație a inscripțiilor din mai multe județe, fără a fi nevoiți să călătorească până acolo. Din păcate, starea precară a majorității crucilor este de așa natură, încât fotografiile – oricât ar fi de bună calitatea lor – nu sunt întotdeauna suficiente în vederea lecturii. Aici intervin numeroase aspecte, unele cunoscute deja epigrafiștilor de pretutindeni.

În primul rând, deși ne-am aștepta ca tocmai calitatea scăzută a unei fotografii pixelate să pună cele mai mari probleme, cititorul ar putea avea dificultăți și în condițiile în care imaginea se poate mări fără vreo pierdere a calității. Atunci când o literă este greu lizibilă apare această tentație de a o vedea cât mai de îndeaproape, dar efectul poate fi, în mod neașteptat, contrar: consultarea insistentă a unei imagini mărite poate împiedica interpretarea inputului vizual ca fiind o secvență de litere. Mă refer aici la un fenomen constatat mai ales în studiile privitoare la lectura limbilor cu ideograme complexe (cum ar fi chineza și japoneza), denumit **Gestaltzerfall** („descompunere a formei"): aceasta are loc atunci când cititorul se uită prea multă vreme la același semn grafic, ajungând să-i vadă doar componentele și să nu-l mai vadă ca pe un întreg[43].

Pe de altă parte, chiar dacă putem presupune că această problemă nu ar fi atât de frecventă, cu mult mai dificilă este deosebirea inciziilor originare de cele provocate de daunele ulterioare (despre care am vorbit mai sus) atunci când ne bazăm doar pe fotografii. O soluție ar putea să o reprezinte fotografierea din mai multe

41 Stahl – Bogdan 1936, 163.
42 Stahl – Bogdan 1936, 164 – 171.
43 Fenomenul este definit în Ninose – Gyoba 1996.

unghiuri și eventual în diverse condiții de lumină: firește însă că o asemenea întreprindere, realizată în cadrul proiectului prin tehnica modernă Reflectance Transformation Imaging (RTI) la un număr redus de monumente epigrafice, este aproape imposibil de realizat la un număr semnificativ de cruci. De aceea, epigrafiștii ar putea prefera să meargă la fața locului să vadă inscripția cu proprii ochi, nemaiavând grija măririi imaginii (cu toate problemele pe care le poate presupune) și chiar având și avantajul că ar putea distinge diferențele de adâncime între cele două tipuri de incizii. Este un fapt incontestabil că în domeniul epigrafiei – într-o măsură cu mult mai mare decât în domeniul paleografiei – este necesară munca pe teren, de vreme ce o imagine bidimensională nu poate reprezenta un obiect tridimensional fără a fi pradă acelorași neajunsuri pe care le aveau umbrele din mitul platonician al peșterii. Din acest punct de vedere, cercetătorul ar avea toate motivele să fie deznădăjduit: dacă vrea să transcrie inscripțiile de pe crucile de pomenire, trebuie să călătorească în lungul și în latul unui județ, dacă nu și al unei regiuni întregi.

Cu toate acestea trebuie atrasă atenția asupra unei alte laturi a proiectului, și anume crearea unor reprezentări tridimensionale ale crucilor. Deși la momentul actual au fost reproduse doar câteva din numeroasele cruci din județul Prahova, la fel ca și în cazul tehnicii RTI, se poate recunoaște uriașul potențial al unei asemenea întreprinderi: cercetătorului i se pune la dispoziție o imagine cât se poate de fidelă a unui obiect tridimensional, care poate fi rotită în orice unghi dorit, astfel putându-se compensa absența studiului tactil al inciziilor. Totodată, această copie s-ar putea dovedi salutară în cazurile mai puțin fericite în care crucile suferă daune suplimentare: epigrafiștii viitori ar avea acces nu doar la obiectul fizic din localitatea respectivă, dar ar avea acces la o ilustrație aproape ideală a crucii la un moment anterior eventualului accident.

Prin urmare, în ciuda dificultăților întâmpinate în descifrarea inscripțiilor de pe crucile din județul Prahova, ar fi profund nedrept să fie minimalizată contribuția reală adusă de membrii acestui proiectu. De acum, cercetătorul interesat de subiect va avea acces nu doar la o hartă, la un sistem de numerotare a acestor cruci, precum și la transcrieri, fie și fragmentare, ale inscripțiilor, dar și la imagini bidimensionale și, uneori, chiar tridimensionale ale lor. Acestea din urmă ar putea fi de un real folos și cercetătorilor din alte județe, care ar putea crea noi reprezentări ale altor monumente cu ajutorul software-ului la care au apelat membrii proiectului de față. În ceea ce privește studiul limbii utilizate în aceste inscripții, este neîndoielnic faptul că extinderea corpusului de texte este și el benefic viitoarelor studii comparative. Dincolo de toate acestea, însă, fiecare descifrare este remarcabilă tocmai prin faptul că dezvăluie pagini din istoria unor localități al căror nume ar spune altfel prea puțin celor din afara lor.

Mihail-George Hâncu

7. ÎN LOC DE CONCLUZII

La sfârșitul celor aproape doi ani ai proiectului pot fi trase mai multe concluzii temeinice referitoare la fenomenul crucilor votive de piatră din județul Prahova. În cele aproape 50 de deplasări ce s-au efectuat au fost documentate 269 de cruci și 100 de monumente de eroi amplasate în 84 de localități, dispuse în regiunea de est a județului pe o suprafață delimitată de două aliniamente: Gherghița-Boldești-Mizil-Gura Vadului-Călugăreni-Apostolache-Sângeru, respectiv Olari-Valea Călugărească-Bertea-Cerașu. Deși inițial s-a estimat existența unui număr de doar cca. 100 de cruci în tot județul, realitatea din teren a fost copleșitoare. Cele mai mari grupări de cruci au fost atestate în regiunile Gherghița-Drăgănești, Cioranii de Jos, Gura Vadului-Vadu Săpat, Călugăreni, Jugureni, Lapoș și Mireșu în special de-a lungul drumurilor principale și mai rar în zona limitrofă a satelor.

Per ansamblu, monumentele de tip cruce sunt într-o stare decentă de conservare, fiind afectate în proporție covârșitoare de acoperirea cu var, care se face periodic, cu precădere în preajma Paștelui, de către localnici. Din păcate, acest obicei a produs acoperirea inscripțiilor, a reprezentărilor și picturii originale iar, uneori a uzat piatra și a produs rupturi sau spărturi. Văruirea este însă considerată de comunități o procedură de conservare, moștenită de la generațiile anterioare și nu pare că se va renunța prea ușor la acesta tradiție. De asemenea, un alt risc la care sunt supuse crucile de piatră îl reprezintă înclinarea în urma surpării gropii în care a fost instalată baza crucii, fie din cauza arăturilor intensive, fie a deplasării solului. În acest pericol sunt în special crucile mai vechi, din sec. XVII și XVIII, care sunt masive și înalte și nu cele din sec. XIX și XX, care au un centru de greutate mai jos și dimensiuni reduse de cca 1,50 m. Din păcate, după prăbușire monumentele se frâng, iar fragmentele se răspândesc pe o suprafață mai mare sau se scufundă în pământ, fiind irecuperabile. Alte amenințări le reprezintă agricultura, pentru cele aflate amplasate pe terenurile agricole, deoarece sunt lovite frecvent de lamele plugurilor sau pur și simplu dărmate și îndepărtate din tarla precum și locuirea umană, în cazul celor aflate în curțile localnicilor, ce folosesc uneori spațiul ca un depozit de deșeuri sau gunoaie.

Concluzia generală asupra percepției localnicilor privitoare la crucile de piatră este optimist moderată. Supraviețuirea unui număr atât de mare de cruci, interesul manifestat în prezența echipei de proiect, concretizat în ajutorul dat și aprecierea generală la adresa activității noastre, dorința de a afla originea și mai ales de a înțelege textul inscripționat, precum și încercările punctuale de conservare a unora dintre localnici ne face să sperăm într-un viitor îndelungat pentru aceste obiective culturale. Din păcate, ceea ce ne îngrijorează este pe de o parte lipsa de reacție unitară a comunității când un monument de acest tip este amenințat sau distrus și pe de alta neînțelegerea tuturor valențelor unei cruci votive (estetice, tipologice, epigrafice etc). Acest ultim aspect a produs pierderi iremediabile mai ales în situațiile în care s-a încercat salvarea sau conservarea lor: prin ridicarea de construcții în jurul crucilor, care au dus fie la îngroparea în fundația de beton a inscripțiilor de la bază, blocarea accesului la inscripțiile sau reprezentările pictate de pe spate sau laterale, transformarea în altare prin acoperirea cu obiecte de cult (icoane, lumânări, candele) fie prin transformarea spațiului într-un loc de depozitare a gunoiului. De asemenea, o altă problemă este dată de lipsa înregistrării crucilor în evidențele administrative care, coroborată cu absența din lista monumentelor istorice, permite distrugerea fără nici un fel de consecințe juridice a unui monument. Dar, o parte din aceste situații a luat naștere ca urmare a unei necunoașteri generale a unor principii minimale de conservare și protejare a monumentelor în comunităților locale, vină care nu le aparține și ar trebui să fie pusă în seama autorităților centrale precum Direcția Județeană de Cultură sau Institutul Național al Patrimoniului. De altfel, în timpul campaniilor noastre am

urmărit nu numai să documentăm crucile și monumentele de piatră dar și să transferăm o parte din principiile amintite către localnicii pe care i-am întâlnit și mai ales către autorități, fiecare deplasare debutând cu o vizită la primăria din localitate. O consecință a acestui demers a fost și intervenția asupra a două cruci de piatră, realizată de primării, care au fost repuse vertical după ce una fusese doborâtă intenționat, iar cealaltă prăbușită din cauze naturale, precum și solicitarea fermă de a trimite evidențele realizate și către autoritățile locale.

Cel mai mare câștig al proiectului îl reprezintă, fără doar și poate, conștientizarea tinerilor și atragerea lor în acțiunile de conservare și protejare a patrimoniului cultural, tineri ce au nevoie doar de scurte impulsuri și aprecieri ale eforturilor pe care de depun. Pentru că, de altfel, efortul nostru nu va fi în van câtă vreme va fi continuat și apreciat de generațiile viitoare.

Bogdan Șandric

8. CATALOGAREA CRUCILOR ȘI MONUMENTELOR DE EROI DIN JUDEȚUL PRAHOVA LA FINALUL ANULUI 2018

Una dintre cerințele esențiale pentru conservarea patrimoniului cultural și istoric este păstrarea unei evidențe judicioase și, în același timp, suficient de flexibile pentru încorporarea unor descoperiri viitoare. Din această cauză, echipa a luat decizia înregistrării crucilor de piatră și a monumentelor de eroi potrivit regulilor utilizate de obicei în întocmirea corpora epigrafice riguroase din domeniul studiilor clasice.

În consecință, a fost operată mai întâi împărțirea, conform criteriului tipologic, pe cele două mari categorii de monumente: cruci de piatră și monumente de eroi.

Ulterior, a fost operată o nouă împărțire, conform criteriului teritorial, fiecare cruce sau monument fiind înregistrată în dreptul comunei sau orașului pe al cărui teritoriu se află. În privința utilizării criteriului teritorial, atragem atenția asupra a două observații:

i) Crucile și monumentele au fost înregistrate conform locului unde au fost descoperite de echipa de cercetare în anii 2017 și 2018, chiar dacă în unele cazuri rare ele au fost ridicate inițial în altă parte și au fost abia mai apoi mutate (ex. crucile de piatră din Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova).

ii) Crucile și monumentele au fost înregistrate conform împărțirii administrativ-teritoriale a județului Prahova, în vigoare în anul 2018.

Bogdan Șandric, Oana Borlean, Mihaela Buruiană, Ania Stan, Marius Streinu, Liviu Iancu

9. BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ

Cruci de piatră

Aldea 1969: Aldea, Gheorghe, **Sculptura țărănească în piatră**, București, Meridiane.

Calinic Argeșeanul – Constantinescu 1999: Calinic Argeșeanul, Constantinescu, Grigore, **Cruci de piatră**, Pitești, Europroduct.

Chintăuan 2002: Chintăuan, Ioan, **Pietre înălțate**, Cluj-Napoca, Supergraph.

Chintăuan 2005: Chintăuan, Ioan, Etnopetrografia. **Cultură populară și religie în piatră**, Cluj-Napoca, Supergraph.

Crețeanu 1969: Crețeanu, Radu, „O a doua cruce a lui Constantin Vodă Șerban privind răscoala de la 1655", în Monumente Istorice. **Studii si lucrari de restaurare**, 1969, 122-130.

Demény et al. 1968: Demény, Lucia A., Demény, Lajos, Stoicescu, Nicolae, **„Răscoala seimenilor sau răscoală populară"** 1655. Țara Românească", București, Editura Științifică.

Dobrescu 2017: Dobrescu, Constantin, „Prahovenii și cinstirea eroilor pentru unitatea națională", la adresa de internet **http://gazetaph.ro/prahovenii-si-cinstirea-eroilor-pentru-unitatea-nationala/**, accesată la 12.10.2017

Iorga 1902: Iorga, Nicolae, **Studii și documente cu privire la istoria romînilor. IV. Legăturile Principatelor Romîne cu Ardealul de la 1601 la 1699**, Socec, București.

Iorga 1905: Iorga, Nicolae, **Inscripții din Bisericile Romîniei**, Minerva, București.

Oprișan 2003: Oprișan, I., **Troițe românești. O tipologie**, București, Vestala.

Ninose – Gyoba 1996: Ninose, Y., Gyoba, J., „Delays produced by prolonged viewing in the recognition of Kanji characters: Analysis of the «Gestaltzerfall» phenomenon", The Japanese Journal of Psychology, 67/3, 1996, 227-231.

Stahl – Bogdan 1936: Stahl, Henri, Bogdan, Damian P., **Manual de paleografie slavo-română**, București, Fundația pentru literatură și artă „Regele Carol II".

Stoicescu 1970: Stoicescu, Nicolae, **Bibliografia localităților și monumentelor feudale din România. I. Țara Românească**, 2 vol., Mitropolia Olteniei.

Stoicescu 1972a: Stoicescu, Nicolae, „Monumentele Țării Românești și Moldovei acum un secol (I) Cetăți, curți domnești și boierești", **Buletinul Monumentelor Istorice** 61/1, 1972, 63-66.

Stoicescu 1972b: „Monumentele Țării Românești și Moldovei acum un secol (II)", **Buletinul Monumentelor Istorice** 61/2, 1972, 74-76.

Xenopol 1896: Xenopol, Alexandru D., **Istoria Românilor din Dacia Traiană**, 12 vol., Iași, Șaraga.

Monumente și peisaje din Primul Război Mondial

Bucur 2004: Bucur, Maria, „Edifices of the Past: War Memorials and Heroes in Twentieth Century Romania", în Maria Nikolaeva, Todorova (ed.), **Balkan Identities: Nation and Memory**, Londra, Hurst.

Bucur 2010: Bucur, Maria, **Heroes and Victims: Remembering War in Twentieth-Century Romania**, Bloomington, Indiana University Press.

Cepoiu 2007: Cepoiu, Traian, **„Campania militară de la Tabla Buții - 1916: Cimitirele și monumentele eroilor din Cerașu"**, Cerașu, Scrisul Prahovean.

Kirițescu 1989: Kirițescu, Constantin, **Istoria războiului pentru întregirea României: 1916-1919**, ed. a III-a, București, Editura Științifică și Enciclopedică.

Stănescu et al. 2001: Stănescu, Eugen, Stănescu, Iulia, Cosma, Mircea, Moghior, Neculai, Preda, Gavriil, Dulgheru, Maria Lia, **Jertfele prahovenilor. Monumentele recunoștinței**, Ploiești, Mectis.

Varley 2008: Varley, Karine, **Under the Shadow of Defeat: The War of 1870-1871 in French Memory**, Basingstoke, Palgrave Macmillan.

Varley 2013: Varley, Karine, **„Remembering the Franco-Prussian War Dead: Setting Precedents for the First World War"**, la adresa de internet https://francehistory.wordpress.com/2013/11/05/remembering-the-franco-prussian-war-dead-setting-precedents-for-the-first-world-war/, accesată pe 07.10.2017.

Vasile 2017: Vasile, Lucian, **Ploieștii în Marele Război. 1916-1918**, Ploiești, A.E.D.U.

Memorie colectivă

Connerton 1989: Connerton, Paul, **How Societies Remember**, Cambridge, Cambridge University Press.

Connerton 2009: Connerton, Paul, **How Modernity Forgets**, Cambridge, Cambridge University Press.

Halbwachs 1925: Halbwachs, Maurice, **Les cadres sociaux de la mémoire**, Paris, Félix Alcan.

Le Goff 1998: Le Goff, Jacques, **Histoire et mémoire**, Paris, Gallimard.

Nora 1989: Nora, Pierre, **„Between Memory and History: Les Lieux de Mémoire"**, Representations 26, 7-24.

Mihai Delea

10. Anexa 1 – Catalogul crucilor de piatră, campania 2017

Nr.	1
Tip	Cruce
Nume	–
Localitate	Cioceni
U.A.T	Albești-Paleologu
Adresă/toponim	DC 75, la limita de vest a satului, pe drumul către localitatea Trestieni.
Datare	1832
LMI	PH-IV-m-B-16896
Descriere	Inscripțiile cu caractere chirilice sunt greu de discifrat. Se observă urme de vopsea neagră. Stare de conservare: medie. H 200/l 21-31/ L br. 63 cm.
Tipologie	Latină

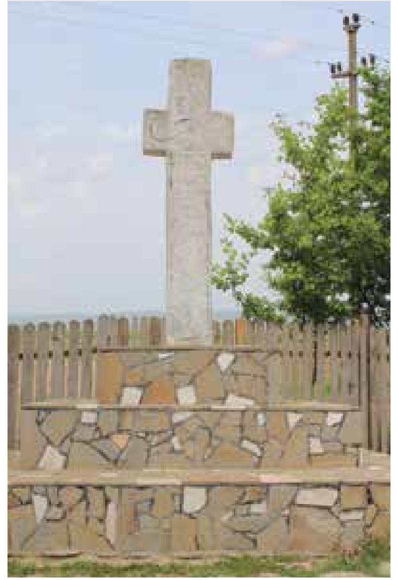

Nr.	2
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Apostolache
U.A.T	Apostolache
Adresă /toponim	DJ 102C
Datare	după 1917
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine greu de descifrat, fără urme de pictură. Stare de conservare: foarte proastă. H 88/ l 27,5/ L br. 46,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	3
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Apostolache
U.A.T	Apostolache
Adresă /toponim	DJ 102C
Datare	1735
LMI	PH-IV-m-B-16880
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 227/ l 37/ L br. 99 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	4
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Apostolache
U.A.T	Apostolache
Adresă /toponim	DJ 102C, nr. 175, lângă ISU.
Datare	1856
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Stare de conservare: proastă. H 150/ l 40/ L br. 80 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	5
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Apostolache
U.A.T	Apostolache
Adresă /toponim	DJ 234.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție în caractere chirilice. Închisă într-un acoperământ, nu am avut acces la ea pentru măsurători. Stare de conservare: bună.
Tipologie	Latină

Nr.	6
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Baba Ana
U.A.T	Baba Ana
Adresă/toponim	Pe DJ 102D, în curtea Bisericii cu hramul “Adormirea Maicii Domnului”.
Datare	1928
LMI	
Descriere	Inscripțiile au fost acoperite și deteriorare de var. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 134/ l 26-30,5/ L br. 66 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	7
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Baba Ana
U.A.T	Baba Ana
Adresă /toponim	La ieșirea din Baba Ana spre Mizil, pe marginea dreaptă a DJ 102D.
Datare	Epocă modernă
LMI	
Descriere	Inscripțiile au fost acoperite și deteriorare de var. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: medie. H 111/ l 27/ L br. 57 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	8
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Baba Ana
U.A.T	Baba Ana
Adresă /toponim	La ieșirea din Baba Ana spre Mizil, pe marginea dreaptă a DJ 102D.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripțiile au fost acoperite și deteriorare de var. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: bună.H 128/ l 28-33/ L br. 58 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	9
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Baba Ana
U.A.T	Baba Ana
Adresă	
/toponim	La ieșirea din Baba Ana spre Mizil, pe marginea dreaptă a DJ 102D.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripțiile au fost acoperite și deteriorare de var. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: bună.H 98/ I 14,5-25,5/ L br. 45 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	10
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cireșaru
U.A.T	Baba Ana
Adresă/toponim	Crucea se află la intersecția drumurilor DJ 102H cu DC77, pe partea stângă pe drumul spre Cireșanu.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: medie. H 113/ I 20-30/ L br. 66 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	11
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Satu Nou
U.A.T	Baba Ana
Adresă/toponim	În partea de vest a localității, pe un drum de pământ care se intersectează cu DJ 102H. Crucea se află în curtea fostului proprietar al terenului, Constantin Panait, acum proprietar fiind Carmen Panait (nora). Casa este situată în câmp, la 1 km de Satu Nou.
Datare	1732
LMI	PH-IV-m-B-16922
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Crucea este înclinată în partea stângă. Stare de conservare: medie. H 250/ I 40-44/ L br. 85 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	12
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Satu Nou
U.A.T	Baba Ana
Adresă /toponim	În partea de vest a localității, pe un drum de pământ care se intersectează cu DJ 102H. la aproximativ 200 m vest de gospodăria în care se află crucea monument istoric cu codul LMI PH-IV-m-B-16922.
Datare	1853
LMI	
Descriere	Fără inscripții și pictură. Stare de conservare:medie.H60/I13/Lbr.50cm.
Tipologie	Latină

Nr.	13
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Conduratu
U.A.T	Baba Ana
Adresă /toponim	În partea de est a satului.
Datare	
LMI	
Descriere	Nu are inscripții. Este pictată. Stare de conservare: bună. H 167/ I 25-30,5/ L br. 61 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	14
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Boldești
U.A.T	Boldești-Grădiștea
Adresă	
/toponim	La marginea de est a satului / „La Arman”.
Datare	1731
LMI	PH-IV-m-A-16884
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 92/I 26-29/L br. 63 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	15
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Grădiștea
U.A.T	Boldești-Grădiștea
Adresă/toponim	Pe DJ 102D, între localitățile Boldești și Grădiștea.
Datare	Epocă modernă
LMI	
Descriere	Nu are urme de inscripții sau pictură. Stare de conservare: precară. H 96,5/ I 24/ L br. 47 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	16
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Strada principală.
Datare	1886
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere mixte, chirilice și latine, text greu lizibil. Prezintă urme de vopsea roșie. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H131 /I 29 /L br.60 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	17
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă /toponim	La marginea cimitirului din sat.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 165 /l 32 /L br. 68 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	18
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă /toponim	La marginea cimitirului din sat.
Datare	1899
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 155 /l 27,5 /L br. 58 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	19
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Cimitirul satului.
Datare	
LMI	
Descriere	Fără inscripții și nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 78/ l 30/ L br. 63 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	20
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Cimitirul satului.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 90/ l 21/L br. 51,6 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	21
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă	
/toponim	Cimitirul satului.
Datare	1906
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 87/ l 25/ L br. 49 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	22
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	DJ 102R
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine. Prezintă urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 146,5/ l 25,9/ L br. 54,5 cm.
Tipologie	Variantă Celtică

Nr.	23
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	DJ 102R, spre localitatea Gura Vadului.
Datare	1924
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine. Prezintă urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 72,5/ l 18,9/ L br. 36 cm.
Tipologie	Pătrată

Nr.	24
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	DJ 102R
Datare	1926
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine. Se observă urme de var albastru și verde. Stare de conservare: bună. H 117/ l 21,3/ L br. 43,8 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	25
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Cimitirul eroilor.
Datare	1906
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine și chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 133/ l 27/ L br. 70 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	26
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Intersecția drumurilor DJ 102R cu DC 69A, vizavi de nr. 247/9.
Datare	1692, 1742
LMI	PH-IV-a-B-16888
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 208/ l 31-35/ L br. 75 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	27
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Intersecția drumurilor DJ 102R cu DC 69A, vizavi de nr. 247/9.
Datare	1692, 1742
LMI	PH-IV-a-B-16888
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 324/ l 51/ L br. 123 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	28
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Intersecția drumurilor DJ 102R cu DC 69A, vizavi de nr. 247/9.
Datare	1692, 1742
LMI	PH-IV-a-B-16888
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 166/ l 30,5-33/ L br. 67 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	29
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Pe un drum vechi, paralel cu DJ102R
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine. Vopsită cu culoare arginitie. Stare de conservare: bună. H 130/l 27/L br. 90 cm.
Tipologie	Treflată

Nr.	30
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Pe marginea drumului DJ102R în direcția Tătaru.
Datare	1860
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Vizibil afectată de eroziune și văruită cu alb-albastru. Stare de conservare: precară. H 175/l 28,4/L br. 62,2 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	31
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Pe marginea drumului DJ102R în direcția Tătaru.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Văruită cu alb-albastru și prinsă într-o bază de calcar. Stare de conservare: precară. H 148/l 29/L br. 64 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	32
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Pe marginea dreaptă a drumului DJ102R în direcția Tătaru.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Prezintă multe litere suprascrise și ligaturi. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 153/l 26-30/L br. 62,7 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	33
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Pe marginea dreaptă a drumului DJ 102R în direcția Tătaru.
Datare	1937
LMI	
Descriere	Grup de două cruci în troiță, pictate proaspăt. Cea mică e datată în 1937. Stare de conservare: bună. Nu s-au putut lua dimensiunile pentru că nu am avut acces în interior.
Tipologie	Celtică

Nr.	34
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Pe marginea dreaptă a drumului DJ 102R în direcția Tătaru
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, greu lizibile. Deteriorată din cauza eroziunii și acoperită pe alocuri cu mușchi. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 116,3/l 26/L br. 75,6 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	35
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Strada Principală nr. 516
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții în alfabet de tranziție (caractere latine cu reminiscențe grecești/slavone). Prezintă urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 228,5/l 25,7/L br. 63 cm.
Tipologie	Treflată, cruce cu pui

Nr.	36
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Strada Principală nr. 516
Datare	1897
LMI	
Descriere	Inscripții în alfabet de tranziție (caractere latine cu reminiscențe grecești/slavone). Prezintă urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 166,8/l 30,5/L br. 77 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	37
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Pe marginea drumului DJ102R în direcția spre Tătaru.
Datare	
LMI	
Descriere	Cruce văruită în alb și albastru, prinsă în soclu. Detaliile nu se mai pot distinge din cauza stadiului de degradare. Stare de conservare: precară. H 146/l 35/L br. 70 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	38
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Valea Scheilor
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Pe partea dreaptă a pârâului Istau.
Datare	1692
LMI	PH-IV-m-B-16945
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. O parte a soclului este susținut de o bucată de lemn care împiedică întregul monument să se prăbușească. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 158 /l 35 /L br. 65 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	39
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Valea Scheilor
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Pe DJ 102R, lângă un stâlp de electricitate, pe malul stâng al pârâului Istau.
Datare	1692
LMI	PH-IV-m-B-16947
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Stare de conservare: grav afectată. Dimensiuni păstrate: H 70 /l 27 /L br. 46 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	40
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Valea Scheilor
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Intersecția drumurilor DJ 102R cu DC 71.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 164,3/ l 30,4/L br. 60,7 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	41
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Valea Scheilor
U.A.T	Călugăreni
Adresă /toponim	Intersecția drumurilor DJ 102R cu DC 71.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 133/ l 33,2/L br. 56,8 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	42
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Valea Scheilor
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Pe marginea stângă a drumului DJ102R în direcția Călugăreni.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fixată într-o bază de piatră. Fără urme de pictură. Stare de conservare: foarte bună. H 143,5/l 34/L br. 78 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	43
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Valea Scheilor
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Pe drumul militar către Cisloru
Datare	1947
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine. Prinsă într-o bază de ciment și acoperită de mușchi. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 131,2/l 22/L br. 55,6 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	44
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Valea Scheilor
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	La marginea viei, la aproximativ 30 de m de un pârău și în apropierea drumului militar către Cisloru.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine. Este ruptă de la picior, căzută pe spate. Fără urme de pictură. Stare de conservare: foarte proastă. H 172/l 48/L br. 111 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	45
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Valea Scheilor
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	DJ102R nr. 66
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Înclinată puțin spre spate. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 219/l 40/L br. 88 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	46
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Valea Scheilor
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	DJ102R nr. 66
Datare	1698
LMI	PH-IV-m-B-16946
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Este prinsă într-un suport din piatră. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 140,5/l 33,5/L br. 77 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	47
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Valea Scheilor
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	DJ102R nr. 66
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Este prăbușită pe spate. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 228,5/l 27-34/L br. 64,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	48
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Malu Roșu
U.A.T	Ceptura
Adresă/toponim	Intersecția drumurilor DJ 238 și DC69
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Văruită cu alb și albastru în repetate rânduri, așadar tot ceea ce se regăsește pe ea este erodat și greu de identificat. Fără urme de pictură. Stare de conservare: foarte proastă. H 138/l 37-45,5/L br. 79 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	49
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Malu Roșu
U.A.T	Ceptura
Adresă/toponim	Intersecția drumurilor DJ 238 și DC69
Datare	
LMI	
Descriere	Nu se poate observa nimic pe cruce. Văruită cu albastru, lăsată pe spate și lipită de gard. Stare de conservare: proastă. H 81,5/l 20,5-24,5/L br. 34 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	50
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Malu Roșu
U.A.T	Ceptura
Adresă/toponim	Pe marginea drumului DJ238 în direcția Fântânele.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Văruită cu alb și albastru. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 163/l 31/L br. 72 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	51
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Malu Roșu
U.A.T	Ceptura
Adresă/toponim	Pe marginea drumului DJ238 în direcția Fântânele.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Văruită cu alb. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 60/l 30/L br. 50 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	52
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Chiojdeanca
U.A.T	Chiojdeanca
Adresă/toponim	Pe un deal lângă proprietatea Conacul General Ștefan Ionescu, la nord de DJ 234.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: foarte bună. H 162/ l 37/ L br. 100 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	53
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Chiojdeanca
U.A.T	Chiojdeanca
Adresă/toponim	DJ 234, pe partea stângă a drumului de la Chiojdeanca la Apostolache.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripțiile nu sunt lizibile. Stare de conservare: precară. H 68/ l 21-24/ L br. 38,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	54
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Chiojdeanca
U.A.T	Chiojdeanca
Adresă/toponim	În curtea Bisericii din lemn „Sf. Paraschiva".
Datare	Sec. XIX
LMI	PH-IV-m-B-16924
Descriere vegetației.	Nu a putut fi idetificată din cauza
Tipologie	

Nr.	55
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Jos
U.A.T	Ciorani
Adresă/toponim	DN 1D, nr. 1146.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 129/l 27,5-30,5/L br. 57 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	56
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Jos
U.A.T	Ciorani
Adresă/toponim	DN 1D, nr. 1427.
Datare	1918, 1914
LMI	
Descriere	Grup de trei cruci (64-A, 64-B, 64-C). Inscripții cu caractere latine, urme de vopsea verde, albastra, portocalie. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: 64-A - H 140/ l 33,5/ L br. 72,5 cm; 64-B - H 90/ l / l br. 42 cm.
Tipologie	Latină, celtică

Nr.	57
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Jos
U.A.T	Ciorani
Adresă/toponim	DN 1D, în curtea bisericii cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 155,5/l 32,5/L br. 89 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	58
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Jos
U.A.T	Ciorani
Adresă/toponim	DN 1D, nr. 689.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 179/l 35/L br. 81 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	59
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Jos
U.A.T	Ciorani
Adresă/toponim	La marginea satului, în proximitatea antenei telefonice.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine. Fără urme de pictură. Stare de conservare: deteriorată. H 155,5/l 32,5/L br. 89 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	60
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Jos
U.A.T	Ciorani
Adresă	
/toponim	La marginea satului, în proximitatea antenei telefonice.
Datare	1926
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 102,5/l 20,5/L br. 44 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	61
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Jos
U.A.T	Ciorani
Adresă/toponim	La marginea satului, în proximitatea antenei telefonice.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, textul nu este descifrabil. Fără urme de pictură. Stare de conservare: degradată. H 87/l 18,5/L br. 40 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	62
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Jos
U.A.T	Ciorani
Adresă	
/toponim	DN 1D, vizavi de proprietatea cu nr. 167.
Datare	1923
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine. Fără urme de pictură. Stare de conservare: foarte bună. H 175,5/l 29,8/L br. 63 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	63
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Jos
U.A.T	Ciorani
Adresă/toponim	DN 1D, în fața proprietății lui Gigi Broscon (poreclă), lângă un magazin alimentar „Ana și Cornel”.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine vopsite în vișiniu. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 169,5/l 28,5/L br. 68 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	64
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Jos
U.A.T	Ciorani
Adresă/toponim	La 20 m de DJ 100C, pe partea stângă a drumului de la Fulga la Sălciile, în cultura de floarea soarelui.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, greu de descifrat. Fără urme de pictură. Stare de conservare: medie. H 138/l 28,5/L br. 64,5 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	65
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Sus
U.A.T	Ciorani
Adresă/toponim	DN 1D, la o distață de cca. 30 cm de gardul proprietății cu nr. 578.
Datare	1883
LMI	
Descriere	Cruce cu pui. Inscripții cu caractere latine, greu descifrabile. Textul are urme de vopsea. Stare de conservare: precară. H 136/ l 14,5/ L br. 57 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	66
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Sus
U.A.T	Ciorani
Adresă/toponim	DN 1D, nr. 625.
Datare	1887
LMI	
Descriere	Fără inscripții sau pictură. Văruită în alb. Stare de conservare: mediu. H 186,5/ l 35,5/ L br. 92 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	67
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Sus
U.A.T	Ciorani
Adresă/toponim	DN 1D, nr. 699.
Datare	Epocă modernă
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine greu descrifrabile. Urme de vopsea albastră. Stare de conservare: grav afectat. H 174/ l 27/ L br. 77 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	68
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Sus
U.A.T	Ciorani
Adresă/toponim	DN 1D, nr. 711.
Datare	Epocă modernă
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, prezintă urme de vopsire cu var de diferite culori. Stare de conservare: bună. H 187/ l 34/ L br. 70 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	69
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Cioranii de Sus
U.A.T	Ciorani
Adresă/toponim	DJ 100C, intersecție cu un drum agricol.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, greu de descrifrat. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 134/l 28-30/L br. 36 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	70
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Bărăitaru
U.A.T	Drăgănești
Adresă/toponim	DJ 100B, nr. 316, lângă proprietatea lui Baniță Marian.
Datare	1925
LMI	
Descriere	Inscripțiile cu caractere chirilice sunt greu de descifrat. Se observă urme de pictură. Stare de conservare: medie. H 127,5/l 24/ L br. 45 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	71
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Drăgănești
U.A.T	Drăgănești
Adresă/toponim	DJ 101F, nr. 343, în curtea lui Ion Ghiuroiu, ultima casă pe partea stângă, la marginea de vest a localității Drăgănești.
Datare	
LMI	
Descriere	Pictură pe fața crucii. Stare de conservare: medie. Nu am avut acces la ea pentru a obține dimensiunile sale.
Tipologie	Celtică

Nr.	72
Tip	Cruce
Nume	Crucea înfrângerii răscoalei seimenilor (Crucea de la Soplea)
Localitate	Drăgănești
U.A.T	Drăgănești
Adresă/toponim	Nr. 93, în partea de sud a localității.
Datare	1655
LMI	PH-IV-m-A-16898
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 320/l 50-52/ L br. 56 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	73
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Fântânele
U.A.T	Fântânele
Adresă/toponim	DJ 149, spre Mizil.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice, greu de descifrat. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 139/ l 27-40/ L br. 83 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	74
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Fulga de Jos
U.A.T	Fulga
Adresă/toponim	Intersecția DJ 101E cu un drum local, vizavi de nr. 606.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripțiile sunt ilizibile, au fost acoperite și deteriorare de var. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 115/ l 32-37-21/L br. 44 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	75
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Fulga de Jos
U.A.T	Fulga
Adresă/toponim	Intersecția DJ 101E cu un drum local, vizavi de nr. 606.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, greu de descifrat. Au fost acoperite și deteriorare de var. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 126/l 34-25/L br. 50 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	76
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Fulga de Sus
U.A.T	Fulga
Adresă/toponim	Pe marginea DJ 102D, pe partea stângă de mers de la Baba Ana spre Grădiștea; la aprox. 10 km de Mizil și aprox. 14 km de satul Grădiștea.
Datare	1917
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere latine. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: medie. H 126/ l 23/ L br. 50 cm.
Tipologie	Celtică

PATRIMONIU LA RĂSCRUCE

Nr.	77
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Fulga de Sus
U.A.T	Fulga
Adresă/toponim	Pe marginea DJ 102D, între localitățile Baba Ana și Grădiștea, la intersecția DJ 102D cu DC 74.
Datare	Epocă modernă
LMI	
Descriere	Nu există urme de inscripții, basoreliefuri sau pictură. Stare de conservare: precară. H 140/ l 33-35/ L br. 77 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	78
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Fulga de Sus
U.A.T	Fulga
Adresă/toponim	DJ 101E, nr. 663 , în curtea Bisericii "Sf. Ierarh Nicolae" Fulga de Sus, în zona cimitirului.
Datare	1907
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, greu de descifrat. Fără urme de pictură, doar dată cu var. Stare de conservare: precară. H 134/l 28-39/L br. 36 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	79
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Fulga de Sus
U.A.T	Fulga
Adresă/toponim	DJ 101E, nr. 777 , lângă o fântână părăsită.
Datare	1938
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine. Se observă urme de pictură. Stare de conservare: medie. H 138/ l 36-27/L br. 60 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	80
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gherghița
U.A.T	Gherghița
Adresă/toponim	DJ147, nr. 260. În curtea lui Ion Giuroiu, vis-a-vis de școala cu clasele I-VIII și de Biserica cu hramul Sfântul Dumitru.
Datare	1630
LMI	PH-IV-m-B-16902
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice și latine. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 200/l -/L br. 100 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	81
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gherghița
U.A.T	Gherghița
Adresă/toponim	În curtea Bisericii cu hramul Sfântul Dumitru pe DJ147 dinspre Gherghița spre Independența.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Crucea este spartă și a fost adusă de pe câmp. Stare de conservare: precară. H 152/ L -/ l br. 60 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	82
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gherghița
U.A.T	Gherghița
Adresă/toponim	DJ147 nr. 278. În fața curții lui Ivan Marian, la 10 cm de gard, în punctul Ruptura/Țigănia, pe dreapta a drumului DC93 dinspre Gherghița spre Independența/Fânari, în partea de V a satului.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție ilizibilă. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 135/l 32/L br. 60 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	83
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gherghița
U.A.T	Gherghița
Adresă/toponim	La limita dintre Tarlaua 16 și Islaz.
Datare	Epocă modernă
LMI	
Descriere	Inscripție în alfabet de tranziție. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. Crucea este fragmentată și prezintă urme de plug. Este culcată la 45 grade, partea inferioară fiind îngropată în pământ. H 95/l 37/L br. - cm.
Tipologie	Latină

Nr.	84
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gherghița
U.A.T	Gherghița
Adresă/toponim	Tarlaua 16 / La cruce. Se află în plantația de rapiță, la aproximativ 50 m de vechiul drum.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție ilizibilă. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 100/l 40/L br. 61 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	85
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gherghița
U.A.T	Gherghița
Adresă/toponim	Lângă un stâlp electric, în exteriorul gardului Bisericii Domnești a lui Matei Basarab.
Datare	
LMI	
Descriere	Nu are inscripție. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. Crucea nu are piuă, aceasta aflându-se pe un izlaz din apropiere. H 110/l 30/L br. - cm.
Tipologie	Latină

Nr.	86
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gherghița
U.A.T	Gherghița
Adresă/toponim	„Puțul Moaștelor". La aprox. 1 km de A3, pe DJ 100B, în curbă.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție puțin lizibilă cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. Am descoperit-o culcată, fiind dărâmată cu scopul de o muta. Primăria Gherghița a ridicat-o aproape de locul originar. l=29/L.br.=59 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	87
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Malamuc
U.A.T	Gherghița
Adresă/toponim	Intersecția drumului 15A cu DJ147, vis-a-vis de curtea cu nr. 5 la poartă, la aproximativ 3 m de drum.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 106/l 28/ L br. 53 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	88
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ungureni
U.A.T	Gherghița
Adresă/toponim	Vis-a-vis de cimitirul Gherghița, 1/2 intră în proprietatea lui Petre Gheorghe (poreclit Gică Neaga).
Datare	1882
LMI	
Descriere	Inscripție în alfabet de tranziție (caractere latine cu reminiscențe grecești/slavone). Stare de conservare: bună. Acoperită cu picturi pe toate laturile. H 218/l 44/L br. 88 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	89
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ungureni
U.A.T	Gherghița
Adresă/toponim	La fântâna cu cumpănă, la intersecție, pe DJ147
Datare	1915
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine. Crucea este pictată. Stare de conservare: bună. H 168/l 17/L br. 75 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	90
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ungureni
U.A.T	Gherghița
Adresă/toponim	După grădini, la aproximativ 100 m de pârâul Țuianca și la aproximativ 150 m de solarii, la ieșire din satul Ungureni, pe partea sudică spre Merii Petchii din județul Ilfov.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. Se află culcată la un unghi de 30 grade. H 198/l 36/L br. 69 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	91
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ungureni
U.A.T	Gherghița
Adresă/toponim	Pe marginea DJ147, vis-a-vis de terenul de fotbal și islaz, pe partea dreaptă a drumului de la Ungureni spre Malamuc.
Datare	1914
LMI	
Descriere	Inscripția este ilizibilă. Crucea este acoperită cu picturi. Stare de conservare: bună. H 207/l 34/ L br. 84 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	92
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	Intersecția drumului 102R cu 100 H.
Datare	1883
LMI	? PH-IV-m-B-16905
Descriere	Crucea cu pui. Are o Inscripție ilizibilă. A fost văruită în trecut. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H 110 /l 14-24,5 /L br. 48 cm.
Tipologie	Cruce cu pui

Nr.	93
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	Intersecția drumului 102R cu 100 H.
Datare	Sec. XVIII
LMI	? PH-IV-m-B-16905
Descriere	Inscripție cu alfabet chirilic. A fost vandalizată fiind restaurată de primărie. Starea de conservare: precară. Dimensiuni: H 129 /l 25 /L br. 56 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	94
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	Strada principală, la aprox. 50 m de pârâul Tohaneanca.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție cu alfabet chirilic. Prezintă decor geometric. Starea de conservare: bună. Dimensiuni: H 240 /l 60 /L br. 115 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	95
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	Strada principală care duce la Perșinari, pe malul șantului, în curbă.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție cu alfate chirilic. Crucea este văruită. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 105 /l 25-26 /L br. 60 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	96
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	Strada principală, peste un pârâu fără nume.
Datare	
LMI	
Descriere	Piciorul crucii se află aproape în totalitate în pământ. Stare de conservare: precară. Dimensiuni păstrate: H 73 /l 28 / L br. 59 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	97
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă /toponim	Strada princială care duce la Perșunari, înainte de curbă.
Datare	1941
LMI	
Descriere	Inscripție cu alfabet latin, ilizibilă. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 92,5 /l 21 cm; L br. 52 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	98
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă /toponim	Strada princială care duce la Perșunari, înainte de curbă, la aprox. 1,4 m de cea amintită mai sus.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție ilizibilă. Piciorul crucii este văruit. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 74,5 /l 17-24,5 /L br. 35,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	99
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	Strada principală.
Datare	1921
LMI	
Descriere	Crucea este protejată de o structură din lemn. Inscripție cu caractere latine. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 170,5 /l 27,5 /L br. 62,5 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	100
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	Strada principală.
Datare	1921
LMI	
Descriere	Crucea este protejată de o structură din lemn. Inscripție cu caractere latine. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 167 /l 24,5 /L br. 57 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	101
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	Pe strada principală, în curtea preotului Petre Marian.
Datare	1892
LMI	
Descriere	Crucea se află în interiorul unei capele. A fost adusă de pe un canal. Este văruită. Inscripție cu caractere chirilice. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 142,5 /l 28,5 /L br. 58,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	102
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă /toponim	DC 73A, în partea de est a localității.
Datare	1926
LMI	
Descriere	Crucea este amplasată în interiorul unei troițe din lemn, închisă cu gratii. Inscripție cu alfabet latin. Stare de conservare: precară.
Tipologie	Celtică

Nr.	103
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	DC 73A, în partea de est a localității.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea este amplasată în interiorul unei troițe din lemn, închisă cu gratii. Inscripție cu alfabet latin. Stare de conservare: bună.
Tipologie	Celtică

Nr.	104
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	DJ 102R, vis-a-vis de viile Tohani, aproape de intersecția cu drumul care duce la viile Budureasca.
Datare	1937
LMI	
Descriere	Crucea a fost parțial curățată. Inscripție cu caractere latine. Starea de conservare: bună. Dimensiuni: H 274 /l 41 /L br. 103 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	105
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	DJ 102R, vis-a-vis de viile Tohani, aproape de intersecția cu drumul care duce la viile Budureasca.
Datare	1792
LMI	PH-IV-m-B-16907
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Stare de conservare: precară; pare că a fost culcată și ridicată. Dimensiuni: H 207 cm; l 33-38 cm; L br. 87 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	106
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	Intersecția drumurilor DJ102R și DJ100H
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fixată în bază de piatră, înclinată spre stânga. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 140/l 28,5/L br. 63,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	107
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Perșunari
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	În câmp, pe o ridicătură, la capătul viei domnului primar Lungu Constantin.
Datare	1926
LMI	
Descriere	Inscripție cu alfabet latin. Mai mult de jumătate din piciorul crucii se află în pământ. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 91 /l 25 /L br. 44,5 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	108
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Perșunari
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	În câmp, pe o ridicătură, la capătul viei domnului primar Lungu Constantin.
Datare	1890
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice cu aspect neîngrijit. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 114 /l 28 /L br. 55 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	109
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Jugureni
U.A.T	Jugureni
Adresă/toponim	Lângă cimitirul satului.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 233/ l 33-38/ L br. 70 cm.
Tipologie	Latină

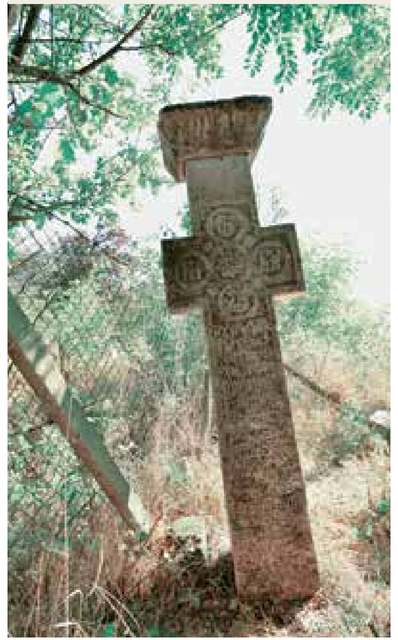

Nr.	110
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Jugureni
U.A.T	Jugureni
Adresă/toponim	Valea Dobrii, pe un deal aproape de limita județelor Prahova și Buzău.
Datare	1783-1786
LMI	PH-IV-m-B-16909
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: medie. H 200/ l 35,5-39/ L br. 78 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	111
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Jugureni
U.A.T	Jugureni
Adresă/toponim	„Fântâna Mărului", la nord-est de Jugureni.
Datare	
LMI	
Descriere	Fără inscripții și urme de pictură. Stare de conservare: medie. H 68/ l 23-24/ L br. 43 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	112
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Jugureni
U.A.T	Jugureni
Adresă/toponim	„Fântâna Mărului", la nord-est de Jugureni.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 106/ l 20-22/ L br. 40 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	113
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Jugureni
U.A.T	Jugureni
Adresă/toponim	La nord-est de Jugureni, la o intersecție de drumuri agricole, între „Fântâna Mărului" și „Valea Dobrii".
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 168/ l 36-36,5/ L br. 97 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	114
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Jugureni
U.A.T	Jugureni
Adresă/toponim	La est de Jugureni, pe terenul lui Ion Paraschiv.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: medie. H 85/ l 18-22/ L br. 33 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	115
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Jugureni
U.A.T	Jugureni
Adresă/toponim	Lângă un drum local, vizavi de proprietatea cu nr. 36.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, greu de descifrat. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 139/ l 40-39/ L br. 80 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	116
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Mizil
U.A.T	Mizil
Adresă/toponim	DJ 100H (Șos. Fefelei / Str. Tohani), nr. 40.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 129/l 32/L br. 64 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	117
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Mizil
U.A.T	Mizil
Adresă/toponim	DJ 100H (Șos. Fefelei / Str. Tohani), nr. 40.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 153/l 33/L br. 66 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	118
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Mizil
U.A.T	Mizil
Adresă/toponim	În fața unei plantații de viță de vie care a aparținut CAP-ului, la aproximativ 300 m de ieșirea din Mizil spre Gura Vadului.
Datare	
LMI	
Descriere	Fără inscripții și pictură. Stare de conservare: bună. H 100/l 31/ L br. 64 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	119
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Mizil
U.A.T	Mizil
Adresă/toponim	Pe marginea dreaptă a drumului Mizi-Gura Vadului (DJ 100H), la aproximativ 500 m de la ieșirea din Mizil.
Datare	Epocă modernă
LMI	
Descriere	Nu are inscripție. Este pictată pe față. Stare de conservare: bună. Acoperământul era inchis și nu am avut acces la cruce pentru a lua dimensiunile.
Tipologie	Latină

Nr.	120
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Mizil
U.A.T	Mizil
Adresă/toponim	Str. Tudor Vladimirescu, nr. 64.
Datare	Epocă modernă
LMI	
Descriere	Inscripție caractere latine. Pictură pe suprafața crucii. Stare de conservare: bună. H 250/ l 45/L br. 150 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	121
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Mizil
U.A.T	Mizil
Adresă/toponim	Lângă drumul care duce la târg, în zona Capelei Sf. Filofteea, lângă o fântână.
Datare	
LMI	
Descriere	Grup de patru cruci (131-A, 131-B, 131-C, 131-D) o cruce separată într-o capelă (131-E). Inscripții cu caractere latine, fără urme de pictură. Textul este indescifrabil. Nu am avut acces la crucea din interiorul capelei. Stare de conservare: medie. 131-A - H 78/ l 10/ L br. 64 cm; 131-B - H 52/ l 5/ L br. 36 cm; 131-C - H 28,5/ l 12/ L br. 28,5; 131-D - H 42/ l 12/ L br. 37 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	122
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Mizil
U.A.T	Mizil
Adresă/toponim	Pe marginea drumului DN1B în direcția Loloiasca.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Ruptă de la picior și fixată cu un cadru de metal platbandă, prins în șuruburi. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 143/l 33,5/L br. 70 cm
Tipologie	Latină

Nr.	123
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Sălciile
U.A.T	Sălciile
Adresă/toponim	DJ 100C, nr. 639, în curtea lui Vasile Trandafira.
Datare	Sec. XIX
LMI	PH-IV-m-B-16923
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: medie. H 305/l 56-44/L br. 89 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	124
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Sălciile
U.A.T	Sălciile
Adresă/toponim	DJ 100C, pe partea stângă a drumului de la Fulga la Sălciile, în cultura de viță de vie.
Datare	1898
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 169/l 33,5/L br. 76 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	125
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Sângeru
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 102C, nr. 588A.
Datare	sec. XVIII
LMI	
Descriere	Fără inscripții și picturi. Stare de conservare: medie.
Tipologie	Latină

Nr.	126
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Sângeru
U.A.T	Sângeru
Adresă	
/toponim	DJ 102C, nr. 63.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice greu descifrabile, fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 85/ l 21-30/ L br. 62 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	127
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Sângeru
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 238.
Datare	1881
LMI	
Descriere	Blocul de piatră este posibil să fie o cruce care s-a rupt. Stare de conservare: distrusă. H 53/ l 39-50 cm.
Tipologie	?

Nr.	128
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Sângeru
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 238.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 135/ l 31-34/ L br. 62 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	129
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Sângeru
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 238, nr. 239, în curtea familiei Duță.
Datare	1874
LMI	PH-IV-m-B-16925
Descriere	Inscripții în caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 185/ l 34/ L br. 77 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	130
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Podgoria
U.A.T	Tătaru
Adresă /toponim	Intersecția drumului DJ 102R cu drumul local 50.
Datare	1830
LMI	PH-IV-m-B-16918
Descriere	Inscripții cu caractere latine și chirilice. Este văruită cu alb, iar capitelul a fost tencuit. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 195/l 33/L br. 61 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	131
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Siliștea
U.A.T	Tătaru
Adresă/toponim	Pe DJ 102R, în direcția Valea Seacă.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Văruită cu alb. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 148/l 32/L br. 56 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	132
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Siliștea
U.A.T	Tătaru
Adresă/toponim	Pe DJ 102R, în direcția Valea Seacă.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Văruită cu alb. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 125/l 22-24/L br. 69,5 cm.
Tipologie	Treflată

Nr.	133
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Tătaru
U.A.T	Tătaru
Adresă/toponim	DJ 102 R, nr. 172
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții ilizibile, posibil cu caractere latine. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 155/l 36,5/L br. 87,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	134
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Tătaru
U.A.T	Tătaru
Adresă/toponim	DJ 102R
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții ilizibile. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 76,3/l 12,2/L br. 49,5 cm.
Tipologie	Treflată, cruce cu pui

Nr.	135
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Tătaru
U.A.T	Tătaru
Adresă/toponim	Intersecția drumului DJ238 cu un drum local.
Datare	Sec. XIX
LMI	PH-IV-m-B-16935
Descriere	Inscripții cu caractere latine și chirilice. Este pe jumătate văruită în alb și acoperită de mușchi. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 250/l 33-44/L br. 62,3 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	136
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Tătaru
U.A.T	Tătaru
Adresă/toponim	Intersecția drumului DJ238 cu un drum local.
Datare	1918
LMI	
Descriere	Altar sub formă de masă. Inițial a avut 3 cruci din care se mai păstrează întreagă cea din stânga. În mijloc e o jumătate din picior și din cea din dreapta se mai păstrează doar amprenta. Fără urme de pictură. Stare de conservare: grav afectată. H 53/l 9,5-15,4/L br. 33 cm.
Tipologie	Latină , cruce cu pui

Nr.	137
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Tătaru
U.A.T	Tătaru
Adresă/toponim	Drum de țară, neasfaltat, pe partea dreaptă în direcția Malu Roșu.
Datare	
LMI	
Descriere	Cruce fragmentată, abandonată, cu brațele întregi. Fără decor. Fără urme de pictură. Stare de conservare: foarte proastă. H 60/l 31/L br. 84,2 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	138
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ghinoaica
U.A.T	Vadu Săpat
Adresă/toponim	La intersecția dintre Str. Principală și DC 65.
Datare	1722
LMI	PH-IV-m-B-16904
Descriere	Crucea se află în îngrăditura unei toițe, pe pantă. Piciorul îi este acoperit cu pământ. Este văruită. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H 93 /l 27 /L br. 53 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	139
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ghinoaica
U.A.T	Vadu Săpat
Adresă/toponim	În curtea bisericii vechi, ruinate, din sat.
Datare	1742
LMI	PH-IV-m-B-16903
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Este văruită. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 194 / l 31 / L br. 72 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	140
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ghinoaica
U.A.T	Vadu Săpat
Adresă/toponim	În viile Tohani, pe DJ102R
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H 146 cm; l 28-46 cmș L br. 73,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	141
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ghinoaica
U.A.T	Vadu Săpat
Adresă/toponim	În viile Tohani, pe DJ102R.
Datare	192_?
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere latine. Prezintă urme de culoare roșie. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H 142/ l 25 / L br. 56 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	142
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ghinoaica
U.A.T	Vadu Săpat
Adresă/toponim	Intersecția DC 73B cu DC 65, la est de sat.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 99/ l 22-26/L br. 42 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	143
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ghinoaica
U.A.T	Vadu Săpat
Adresă/toponim	Intersecția DC 73B cu DC 65, la est de sat.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine. Se observă urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 143/ l 32,5/ L br. 82,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	144
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ghinoaica
U.A.T	Vadu Săpat
Adresă/toponim	Intersecția DC 73B cu DC 65, la est de sat.
Datare	
LMI	
Descriere	Fără inscripții și nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 104/ l 25-26/ L br. 49 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	145
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ungureni
U.A.T	Vadu Săpat
Adresă/toponim	Șoseaua Vadu Săpat-Mizil.
Datare	
LMI	
Descriere	A fost adusă din alt loc. Prinsă cu sârma de un stâlp electric. Îi lipsește piciorul. Este văruită. Inscripție cu caractere chirilice. Stare de conservare: afectată. Dimensiuni: H 63 /l 20 /L br. 37,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	146
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ungureni
U.A.T	Vadu Săpat
Adresă/toponim	În grădina lui Nicolae Cătescu, nr. 382.
Datare	1732
LMI	PH-IV-m-B-16940
Descriere	Crucea se află în spatele grajdului. Inscripțe cu caractere chirilice. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 250 /l 39 /L br. 80,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	147
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ungureni
U.A.T	Vadu Săpat
Adresă/toponim	În grădina lui Nicolae Cătescu, nr. 382.
Datare	Sec. XIX
LMI	PH-IV-m-B-16939
Descriere	Crucea se află în spatele grajdului. Inscripțe cu caractere chirilice. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 192 /l 32 /L br. 71 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	148
Tip	Cruce
Nume	
Localitate	Ungureni
U.A.T	Vadu Săpat
Adresă/toponim	DC 73B, la capătul viei.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripție cu caractere chirilice. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 197 /l 36 /L br. 76,5 cm.
Tipologie	Latină

11. Anexa 2 – Catalogul crucilor de piatră, campania 2018

Nr.	149
Tip	Cruce
Localitate	Albești-Paleologu
U.A.T	Albești-Paleologu
Adresă/toponim	DJ 102C, crucea se află în partea de nord a localității Albești-Paleologu.
Datare	
LMI	
Descriere	Fără inscripții. Fără urme de pictură. Crucea este văruită. Stare de conservare, precară. Dimensiuni: H=70/ l=24-24/ L.br=50 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	150
Tip	Cruce
Localitate	Vadu Părului
U.A.T	Albești-Paleologu
Adresă/toponim	Drumul agricol, la 20m nord de DC 68, între Rădila și Vadu Panului.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Stare de conservare, precară. Dimensiuni: H=270/ l=37-40/ L.br=87 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	151
Tip	Cruce
Localitate	Vadu Părului
U.A.T	Albești-Paleologu
Adresă/toponim	DN 1D, pe partea dreaptă a drumului spre Buzău.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea are inscripție ilizibilă și urme de decor în relief. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: grav afectată. Dimensiuni: H=94/ l=28-38/ L br=53 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	152
Tip	Cruce
Localitate	Nedelea
U.A.T	Aricești Rahtivani
Adresă/toponim	Str Principală nr. 47, în curtea Centrului de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică pentru Persoane Adulte cu Handicap, la 100 m de clădire.
Datare	Secolul al XIX-lea
LMI	PH-IV-m-B-16912
Descriere	Are inscripții ilizibile, fără urme de pictură. Nu are capitel. Stare de conservare extrem de deteriorată. Dimensiuni: H=180/l=21-25/L.br=87 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	153
Tip	Cruce
Localitate	Bălțești
U.A.T	Bălțești
Adresă /toponim	Pe partea stângă a drumului DJ 100L, în direcția Podenii Vechi, în câmp, la aproximativ 100 m de drum.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare bună. Dimensiuni: H=197/ l=42-45/ L.br=94,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	154
Tip	Cruce
Localitate	Bertea
U.A.T	Bertea
Adresă/toponim	101T, în curtea salonului de dans, vizavi de stația de autobuz.
Datare	20 decembrie 1598
LMI	
Descriere	Are inscripții, fără urme de pictură. Nu prezintă capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=211, l=43-47, L. br.=97 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	155
Tip	Cruce
Localitate	Bertea
U.A.T	Bertea
Adresă/toponim	La intersecția a 2 străzi, cea de la S la N se numește str. Poștei, la intersecția dintre zonele Corcoduș și Lăcătuș.
Datare	1860
LMI	
Descriere	Are inscripții chirilice și prezintă porțiuni pictate și capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=233, l=40-45, L. br.=97,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	156
Tip	Cruce
Localitate	Bertea
U.A.T	Bertea
Adresă/toponim	Vizavi de Școala Gimnazială Bertea.
Datare	1900
LMI	
Descriere	Are inscripții pe laturi, cu excepția spatelui și o bază nouă. Partea frontală este pictată. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=196, l=27-32, L. br.=74 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	157
Tip	Cruce
Localitate	Valea Orlei
U.A.T	Bucov
Adresă/toponim	Pe marginea șoselei care duce la Chițorani, pe partea stângă, vis-a-vis de construcția cu numărul 1, lângă un pârâu.
Datare	1709
LMI	PH-IV-Mon-B-16894
Descriere	Are inscripții, probabil alfabet de tranziție, fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=232/ l=38-44/ L. br.=84 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	158
Tip	Cruce
Localitate	Ceptura
U.A.T	Ceptura
Adresă/toponim	Pe partea stângă a șoselei Ploiești-Mizil, la intersecția DN 1B cu DJ 102N, lângă o fântână cu acoperiș de lemn.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=134/ l=25/ L br.=53 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	159
Tip	Cruce
Localitate	Ceptura
U.A.T	Ceptura
Adresă/toponim	DN 1B, pe partea dreaptă, la jumătatea distanței dintre DJ 102N și DJ 149, la 10 m est de un puț.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=107/ l=27-28/ L br.=54 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	160
Tip	Cruce
Localitate	Cerașu
U.A.T	Cerașu
Adresă/toponim	În curtea Centrului Cultural Cerașu, pe aleea care duce către sala de festivități, în dreapta clădirii centrului.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice . Fără urme de pictură. Nu are capitel. Stare de conservare: precară.
Tipologie	Latină

Nr.	161
Tip	Cruce
Localitate	Cerașu
U.A.T	Cerașu
Adresă/toponim	Aproape de drumul forestier care face legătura între satul Slon și Monumentul de la Tabla Buții, lângă o troiță dedicată de către Primăria li consiliul local Cerașu eroilor căzuți în războiul de reîntregire a patriei (Primul război Mondial).
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Fără urme de pictură. Nu are capitel. Stare de conservare: proastă.
Tipologie	Latină

Nr.	162
Tip	Cruce
Localitate	Chiojdeanca
U.A.T	Chiojdeanca
Adresă/toponim	Str. Principală, nr. 173, pe partea dreaptă a drumului spre localitatea Trenu.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea nu are inscripții sau urme de pictură. Dimensiuni: H=114/ l=38-40/ L br.=81 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	163
Tip	Cruce
Localitate	Chiojdeanca
U.A.T	Chiojdeanca
Adresă	
/toponim	Str. Principală, pe terenul din spatele stației de autobuz.
Datare	Epocă medievală
LMI	
Descriere	Crucea are inscripții în caractere chirilice și elemente decorative în relief. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=133/ l=29-35/ Gr.=18 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	164
Tip	Cruce
Localitate	Chiojdeanca
U.A.T	Chiojdeanca
Adresă/toponim	Str. Principală, nr. 107, pe partea dreaptă a drumului spre localitatea Trenu, la cca. 5 m de drum.
Datare	1908
LMI	
Descriere	Crucea are inscripție păstrată parțial și elemente decorative sculptate. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=80/ l=33/ L br.=64 cm.
Tipologie	Latină

PATRIMONIU LA RĂSCRUCE

Nr.	165
Tip	Cruce
Localitate	Nucet
U.A.T	Chiojdeanca
Adresă/toponim	Pe botul unui deal, la aprox 100 m distanță de altă cruce, lângă drumul vechi Ploiești-Brașov.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=127/ L=23-32/ L.br=45 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	166
Tip	Cruce
Localitate	Colceag
U.A.T	Colceag
Adresă/toponim	102N, la jumătatea drumului care duce din satul Inotești spre comuna Colceag, lângă un puț.
Datare	1924
LMI	
Descriere	Are inscripții, fără urme de pictură. Nu are capitel. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=71/ l=20-22/ L. br.=39,5 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	167
Tip	Cruce
Localitate	Colceag
U.A.T	Colceag
Adresă/toponim	102N. la jumătatea drumului care duce din satul Inotești spre comuna Colceag, lângă un puț.
Datare	1924
LMI	
Descriere	Are inscripții latine, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=139,5/ l=27,5-30/ L. br.=58,5 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	168
Tip	Cruce
Localitate	Colceag
U.A.T	Colceag
Adresă /toponim	102N, la jumătatea drumului care duce din satul Inotești spre comuna Colceag, lângă un puț.
Datare	1924
LMI	
Descriere	Are inscripții, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare: medie. Dimensiuni: H=83,5/ l=18,5-23,5/ L. br.=42 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	169
Tip	Cruce
Localitate	Parepa-Rușani
U.A.T	Parepa-Rușani
Adresă/toponim	DJ102N, pe partea stângă, în direcția DN1D, în mijlocul satului, vis-a-vis de Biserica „Schimbarea la față” și „Sfântul Dumitru”.
Datare	1925
LMI	
Descriere	Are inscripții, fără urme de pictură. Lipsește capitelul. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=122/ l=27-40,5/ L. br.=50 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	170
Tip	Cruce
Localitate	Parepa-Rușani
U.A.T	Parepa-Rușani
Adresă/toponim	DJ 102N, pe partea stângă, în direcția DN 1D, în mijlocul satului, vizavi de Biserica Schimbarea la față și Sfântul Dumitru.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=100 / l=21,5-24,5/ L. br.=43,5 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	171
Tip	Cruce
Localitate	Parepa-Rușani
U.A.T	Colceag
Adresă/toponim	DJ 102N, pe partea stângă, în direcția DN 1D, în mijlocul satului, vizavi de Biserica „Schimbarea la față” și „Sfântul Dumitru”.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții, fără urme de pictură. Lipsește capitelul. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=131/ l=23-32,5/ L. br.=48 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	172
Tip	Cruce
Localitate	Belciug
U.A.T	Drăgănești
Adresă/toponim	DC 81, la colțul curții grădiniței din Belciug, la intersecția de drumuri.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea are inscripții în caractere chirilice și elemente decorative în relief. Nu se pot observa urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=132/ l=29-32/ L. Br.= 70 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	173
Tip	Cruce
Localitate	Cornu de Jos
U.A.T	Drăgănești
Adresă/toponim	La cca 10 m de DJ 101F, pe partea stângă, în direcția Drăgănești. Se află lângă monumentul eroilor și o troiță din lemn.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea a fost îngrădită cu un gard din sârmă, accesul fiind limitat. Din acest motiv nu i s-au putut lua dimensiunile. Inscripțiile sunt ilizibile. Stare de conservare: grav afectată.
Tipologie	Latină

Nr.	174
Tip	Cruce
Localitate	Dumbrava
U.A.T	Dumbrava
Adresă/toponim	DN 101 F, nr. 422
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții ilizibile. Nu prezintă urme de pictură pe suprafața ei, nu are capitel. Starea de conservare: modestă. Ținută într-o vitrină de termopan.
Tipologie	Latină

Nr.	175
Tip	Cruce
Localitate	Zănoaga
U.A.T	Dumbrava
Adresă/toponim	DN 85, nr. 65
Datare	1835
LMI	PH-IV-mon-B-16949
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare, precară. Dimensiuni: H=174/l=34-31/L.br=67.5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	176
Tip	Cruce
Localitate	Filipeștii de Târg
U.A.T	Filipeștii de Târg
Adresă/toponim	Str Mihail Kogalniceanu, vizavi de proprietatea cu nr. 230.
Datare	1646
LMI	PH-IV-m-B-16901
Descriere	Crucea prezintă inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Capitelul este căzut lângă cruce. Stare de conservare bună. Dimensiuni: H=335/ l=40/ L.br=100 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	177
Tip	Cruce
Localitate	Chiojedanca
U.A.T	Gornet-Cricov
Adresă/toponim	Monumentul lapidar este amplasat pe partea dreaptă a drumului în direcția Apostolache. Proprietatea în fața căreia se află nu are număr, dar se află un stâlp al Telekom România cu SN 0041223.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Complet acoperită cu var. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=137/ l=24-31/ L.br=56 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	178
Tip	Cruce
Localitate	Gornet-Cricov
U.A.T	Gornet-Cricov
Adresă/toponim	La ieșirea din sat pe un drum de pământ, Strada Bisericii, la o răspântie a acestuia cu un altul care se duce pe câmp.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice (posibil), fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H 96/ l=23-30/ L.br= 50 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	179
Tip	Cruce
Localitate	Gornet-Cricov
U.A.T	Gornet-Cricov
Adresă/toponim	Este amplasată pe marginea drumului, la aprox 30 m sud-vest de Școala Gimnazială Gornet-Cricov, pe Strada Bisericii.
Datare	
LMI	
Descriere	Nu are inscripții, fără urme de pictură. Are urme de incizii. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 144/ l 26-31/ L.br 61 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	180
Tip	Cruce
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	Pe DJ 100H, la ieșirea din sat, pe partea cu stația de pompare, la 100 m distanță de aceasta. La poalele Stâncii Tohani.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea nu prezintă pictură. Are inscripții și o reprezentare a lui Iisus Hristos răstignit. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=116/ l= 43/ L. Br=64 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	181
Tip	Cruce
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura vadului
Adresă/toponim	Pe DJ 100H, la ieșirea din sat, pe partea cu stația de pompare, la 100 m distanță de aceasta. La poalele Stâncii Tohani.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea nu prezintă pictură. Are inscripții (probabil în caractere chirilice) și decoruri. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=158/ l=25-31/L.Br=69 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	182
Tip	Cruce
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	Pe DJ 100H, la 30 m de intrarea în Ferma Dacilor.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții si reprezentări care sunt greu descifrabile. Nu este pictată. Stare de conservare: precară. Dimensiuni : H.=79/ l.=22-24/ L. br.=49 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	183
Tip	Cruce
Localitate	Iordăcheanu
U.A.T	Iordăcheanu
Adresă/toponim	Pe partea dreaptă a drumului pe DJ 102C, lângă o troiță, vizavi de o veche cârciumă, dispărută acum.
Datare	
LMI	
Descriere	Fără inscripții, fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=106/l=27-28/L.br=59 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	184
Tip	Cruce
Localitate	Plavia
U.A.T	Iordăcheanu
Adresă/toponim	DJ 102C, în curtea bisericii, cu fața la drum.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Stare de conservare: Bună. Dimensiuni : H=189/l=36-42/ L.br= 75 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	185
Tip	Cruce
Localitate	Străoști
U.A.T	Iordăcheanu
Adresă/toponim	Pe partea dreaptă a drumului în direcția Iordăcheanu, la aproximativ 200 m de intersecția DJ 102E (spre Vărbila) și DJ 100L (Iordăcheanu).
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții cu caractere latine, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare bună. Dimensiuni: H=130/ l=16/ L.br=54 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	186
Tip	Cruce
Localitate	Străoști
U.A.T	Iordăcheanu
Adresă/toponim	Pe partea dreaptă a drumului în direcția Valea Cucului, vizavi de nr. 299. În spatele crucii este un magazin.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții în alfabet de tranziție, fără urme de pictură. Nu are capitel. Stare de conservare afectată. Dimensiuni: H=109/ l=28-30/ L.br=56 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	187
Tip	Cruce
Localitate	Valea Cucului
U.A.T	Iordăcheanu
Adresă/toponim	Pe partea stângă a drumului DJ 100L înspre Valea Cucului.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții cu caractere chirilice sau alfabet de tranziție, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare grav afectată. Dimensiuni: H=104/ l=15,5-24/ L.br=28,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	188
Tip	Cruce
Localitate	Valea Cucului
U.A.T	Iordăcheanu
Adresă/toponim	Pe partea stângă a drumului DJ 100L înspre Valea Cucului.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții cu caractere latine sau alfabet de tranziție, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare grav afectată. Dimensiuni: H=77,5/ l=15,5-16,5/ L.br=28,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	189
Tip	Cruce
Localitate	Jugureni
U.A.T	Jugureni
Adresă/toponim	La intrare în localitatea Jugureni, pe partea stângă a drumului DJ 100H.
Datare	1926
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții în caractere latine si este decorată cu reprezentarea lui Iisus Hristos răstignit. Nu este pictată. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H.=91/ l.=22,5-24/ L. br.=46,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	190
Tip	Cruce
Localitate	Jugureni
U.A.T	Jugureni
Adresă/toponim	La sud de localitatea Jugureni, pe partea stângă a drumului DJ 100H.
Datare	1911
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții în caractere mixte: latine și grecești sau chirilice. Nu are urme de pictură. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H.=120/ l.=28-29/ L. br.=60 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	191
Tip	Cruce
Localitate	Jugureni
U.A.T	Jugureni
Adresă/toponim	La intersecția drumurilor DJ 100H și DJ 104N, vis a vis de proprietatea cu numărul 10.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții în caractere grecești. Nu are urme de pictură. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H.=152/ l.=37,5-38/ L. br.=65 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	192
Tip	Cruce
Localitate	Jugureni
U.A.T	Jugureni
Adresă/toponim	La intersecția drumurilor DJ 100H și DJ 104N, vis a vis de proprietatea cu numărul 10.
Datare	1899
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții în caractere latine. Nu are urme de pictură. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H.=83/ l.=21,5-22,5/ L. br.=47,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	193
Tip	Cruce
Localitate	Jugureni
U.A.T	Jugureni
Adresă/toponim	Pe câmp, în dreapta șoselei DJ 100H care duce de la Gura Vadului la Jugureni. Crucea se află la aproximativ 1000 m nord-vest de Ferma Dacilor. Terenul pe care se află a fost destinat cultivării viței de vie.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții în caractere chirilice și ornamente. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H.=262/ l.=52-56/ L.br.=114 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	192
Tip	Cruce
Localitate	Glod
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	Pe margine stângă a drumului DJ 100H, în direcția Buzău.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții greu descifrabile și reprezentarea lui Iisus Hristos răstignit. Stare de conservare: medie. Dimensiuni: H.=108/ l.=19-35/ L.br.=50 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	193
Tip	Cruce
Localitate	Lapoș
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	DC 71A, pe câmp, între localitățile Lapoș și Valea Unghiului, pe partea stângă a drumului comunal.
Datare	01.04.1901
LMI	
Descriere	Crucea prezintă înscripții în caractere latine și ornamente. Stare de conservare: medie. Dimensiuni: H.=154,5/ l.=27,5-28/ L.br.=66 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	194
Tip	Cruce
Localitate	Lapoș
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	DC 71A, pe marginea stângă a drumului care merge la localitatea Glod.
Datare	1930, sec. XX
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții în caractere latine, este ornamentată cu reprezentarea lui Iisus Hristos Răstignit. Stare de conservare: foarte bună. Dimensiuni: H.=125/ l.=24-32/ L.br.=72 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	195
Tip	Cruce
Localitate	Lapoș
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	DJ 235, în apropiere de Gârla Rece, pe marginea stângă a drumului care întră în Lapoș.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții în caractere latine, este ornamentată cu reprezentările lui Iisus Hristos răstignit (basorelief, față) și a Fecioarei Maria (pictură, spate). Stare de conservare: medie. Dimensiuni: H.=184/ l.=31-32,5/ L.br.=75 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	196
Tip	Cruce
Localitate	Lapoș
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	DJ 235, pe marginea dreaptă a drumului în direcția Lăpoșel.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții cu caractere chirilice și este ornamentată cu medalioane. Nu se observă urme de pictură. Stare de conservare: medie. Dimensiuni: H.=197/ l.=33-38/ Lbr.=77 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	197
Tip	Cruce
Localitate	Lapoș
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	DJ 235, pe marginea stângă a drumului în direcția Lăpoșel.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții cu caractere chirilice și este ornamentată cu medalioane. Nu se observă urme de pictură. Stare de conservare: medie. Dimensiuni: H=191/ l.=30-37/ L.br.=74 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	198
Tip	Cruce
Localitate	Lapoș
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	Strada Liniei nr. 101, lângă fântână, prinsă în gardul proprietății, stă pe baza (fundația) gardului.
Datare	1930
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, lizibile, este pictată. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=155/ l=26,5-35/ L.br=67 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	199
Tip	Cruce
Localitate	Lapoș
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	Strada Liniei vis a vis de nr 156, pe marginea drumului, pe partea stângă la urcare, lângă un gard.
Datare	1930
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, lizibile, are urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=137/ l=21-29/ L.br=59 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	200
Tip	Cruce
Localitate	Lapoș
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	Pe islaz
Datare	1948
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, lizibile, este pictată. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=122/ l=23-32/ L.br=50 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	201
Tip	Cruce
Localitate	Lapoș
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	Pe islaz
Datare	1930
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, lizibile, este pictată. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=113/ l=22-27/ L.br=53 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	202
Tip	Cruce
Localitate	Lapoș
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	DJ235, pe partea dreaptă a drumului în direcția Lăpoșel; la intersecția drumului DJ 235 și DC 71A și DC 71B închise în interiorul unei construcții din lemn acoperită cu tablă. Crucea din dreapta.
Datare	1925
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, parțial lizibile, este pictată. Are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=120/l=20-23/ L.br=42 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	203
Tip	Cruce
Localitate	Lapoș
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	DJ 235, pe partea dreaptă a drumului în direcția Lăpoșel; la intersecția drumului DJ235 și DC 71A și DC 71B închise în interiorul unei construcții din lemn acoperită cu tablă. Crucea din stânga.
Datare	1925
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, parțial lizibile, este pictată. Are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=116/l=20,5-22/ L.br=42 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	204
Tip	Cruce
Localitate	Lapoș
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	DJ 235, pe partea dreaptă a drumului în direcția Lapoșel, pe câmp la aproximativ 20 m de drum, într-o structură din lemn fără perete și acoperită cu tablă. Crucea din dreapta.
Datare	1929
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, este pictată. Are capitel. Stare de conservare: deteriorată. Dimensiuni: H=58/l=16-18/ L.br=33 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	205
Tip	Cruce
Localitate	Lapoș
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	DJ 235, pe partea dreaptă a drumului în direcția Lapoșel, pe câmp la aproximativ 20 m de drum, într-o structură din lemn fără perete și acoperită cu tablă. Crucea din stânga.
Datare	1929
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, parțial lizibilă, este pictată. Are capitel. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=87/l=20,5-23/ L.br=42,5 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	206
Tip	Cruce
Localitate	
U.A.T	
Adresă/toponim	La intersecția DJ 235 cu drumul care duce în satul Lăpoșel.
Datare	1935
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, fără capitel, este pictată. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=115/ l=18-28/ L.br=46 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	207
Tip	Cruce
Localitate	Pietricica
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	Pe DJ 235, vis a vis de propietatea cu numărul 217 unde are sediul firma NIM Construct.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții cu caractere chirilice și este ornamentată cu medalioane. Nu se observă urme de pictură. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H.=175/ l.=33-39/ Lbr.=70 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	208
Tip	Cruce
Localitate	Pietricica
U.A.T	Lapoș
Adresă	
/toponim	DC 71B
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții cu caractere chirilice și este ornamentată cu medalioane. Nu se observă urme de pictură. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H.=175/ l.=33-39/ Lbr.=70 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	211
Tip	Cruce
Localitate	Satu Nou
U.A.T	Lipănești
Adresă/toponim	DC40, la 20 m în fața unei fântâni.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții cu caractere de tranziție și nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H.=116/ l.=28-28,5/ L.br.=60 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	212
Tip	Cruce
Localitate	Măgurele
U.A.T	Măgurele
Adresă/toponim	DN 1A, pe partea stângă, în direcția care duce spre Vălenii de Munte, vizavi de numerele 40 și 41, la aproximativ 5 m se află o fântână, iar la 300 m în spate, o troiță de lemn.
Datare	1821
LMI	
Descriere	Are inscripții, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=95 cm; l=28-30; L. br.=44 cm.
Tipologie	Latină

PATRIMONIU LA RĂSCRUCE

Nr.	213
Tip	Cruce
Localitate	Gâlmeia
U.A.T	Plopu
Adresă/toponim	DJ 232, la 10 m de indicatorul de intrare în orașul Boldești-Scăieni, vis-a-vis de proprietatea cu nr. 73.
Datare	Sec. XIX
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții cu caractere latine și nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: grav afectată. Dimensiuni: H.=280/ l.=33,5/ L.br.=91,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	214
Tip	Cruce
Localitate	Podenii Noi
U.A.T	Podenii Noi
Adresă/toponim	DJ 102M, nr. 175, lângă dispensar, la intersecția drumurilor DJ 102M și DC 45A, pe partea stângă a drumului județean care duce la Valea Dulce. Crucea, alături de celelalte două alăturate, este protejată de un acoperiș din tablă și lemn și este înconjurată de un gard din lemn.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții ilizibile și nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: grav afectată. Dimensiuni: H.=166/ l.=31,5-36/ L.br.=77 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	215
Tip	Cruce
Localitate	Podenii Noi
U.A.T	Podenii Noi
Adresă/toponim	DJ 102M, nr. 175, lângă dispensar, la intersecția drumurilor DJ 102M și DC 45A, pe partea stângă a drumului județean care duce sla Valea Dulce. Crucea, alături de celelalte două alăturate, este protejată de un acoperiș din tablă și lemn și este înconjurată de un gard din lemn.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții cu caractere chirilice și nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H.=83/ l.=20,5-22/ L.br.=46 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	216
Tip	Cruce
Localitate	Podenii Noi
U.A.T	Podenii Noi
Adresă/toponim	DJ 102M, nr. 175, lângă dispensar, la intersecția drumurilor DJ 102M și DC 45A, pe partea stângă a drumului județean care duce sla Valea Dulce. Crucea, alături de celelalte două alăturate, este protejată de un acoperiș din tablă și lemn și este înconjurată de un gard din lemn.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții cu caractere chirilice și nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=82/ l=19-19,5/ L.br=39,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	217
Tip	Cruce
Localitate	Rahova
U.A.T	Podenii Noi
Adresă/toponim	DJ 100L, vis-a-vis de nr 127, în fața clopotniței bisericii din sat.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Nu are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=285/ l=46-49/ L.br=87,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	218
Tip	Cruce
Localitate	Rahova
U.A.T	Podenii Noi
Adresă/toponim	DJ 100L, pe drumul care duce spre Rahova, pe partea dreaptă.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții, fără urme de pictură. Nu prezintă capitel. Stare de conservare: grav afectată. Dimensiuni: H=159/ l=23-29/ L. br.=42 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	219
Tip	Cruce
Localitate	Valea Dulce
U.A.T	Podenii Noi
Adresă/toponim	DJ 102M, nr. 296, pe partea stângă a drumului spre Apostolache.
Datare	
LMI	
Descriere	Crucea prezintă inscripții greu descifrabile, nu s-a putut determina cu ce tip caractere au fost scrise. Stare de conservare: grav afectată. Dimensiuni: H.=71/ l.=18-23,5/ L.br.=44 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	220
Tip	Cruce
Localitate	Posești
U.A.T	Posești
Adresă/toponim	DJ 102C, pe drumul care duce la Nucșoara de Sus spre Valea Plopului, pe partea dreaptă, în punctul Podul Domnișoarei.
Datare	
LMI	
Descriere	Prezintă inscripții pe picior, pe față pe părțile lateral-dreapta și stânga, cât și pe spate. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H= 147cm, l= 26cm-29cm, L.br. =44cm.
Tipologie	Latină

Nr.	221
Tip	Cruce
Localitate	Moara Domnească
U.A.T	Râfov
Adresă/toponim	Pe partea stângă a DJ 101D, între localitățile Moara Domnească și Buda,la iIntrarea dinspre sud în Moara Domnească, peste Părăul Rece, înainte de poduri, vizavi aflându-se Pădurea Neagră.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții, probabil alfabet de tranziție, fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=159 cm, l=27-33 cm, L. br.=75 cm
Tipologie	Latină

Nr.	222
Tip	Cruce
Localitate	Salcia
U.A.T	Salcia
Adresă /toponim	Punct Moșoroaie, pe un promontoriu în afara localității, pe marginea vechiului drum care lega Ploiești de Brașov. În fața are un monument ridicat în 1994 în cinstea eroilor patriei.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții ilizibile, fără urme de pictură. A fost văruită. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=122/ l=30-35/ L.br.=58,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	223
Tip	Cruce
Localitate	Salcia
U.A.T	Salcia
Adresă/toponim	Pe un promontoriu în afara localității, la intersecția DJ 234 cu vechiul drum care lega Ploiești de Brașov. În fața are un monument ridicat în 1994 în cinstea eroilor patriei.
Datare	Secolul XX
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=97/ l=17,5-18,5-27-20/ L.br=34-36 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	224
Tip	Cruce
Localitate	Salcia
U.A.T	Salcia
Adresă/toponim	Pe marginea vechiului drum Ploiești-Brașov, la intersecția cu drumul care duce spre un cătun care aparține de localitatea Salcia.
Datare	
LMI	
Descriere	Nu are inscripții, fără urme de pictură. Acoperită cu var. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=79/ l=19-21/L. br=35 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	225
Tip	Cruce
Localitate	Salcia
U.A.T	Salcia
Adresă/toponim	Pe botul unui deal, la aprox 100 m distanță de altă cruce, lângă drumul vechi Ploiești-Brașov.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=127/L=23-32/L.br=45 cm.
Tipologie	Latină

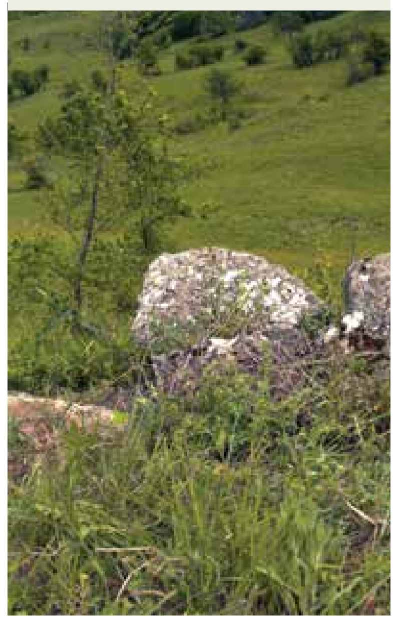

Nr.	226
Tip	Cruce
Localitate	Salcia
U.A.T	Salcia
Adresă/toponim	Pe drumul vechi de pământ Ploiești-Brașov, pe partea stângă, pe o ridicătură, la intersecția cu un alt drum de pământ, la vest de localitatea Salcia.
Datare	
LMI	
Descriere	Fără inscripții, fără urme de pictură. Stare de conservare: afectată. Dimensiuni: H=55/l=19-20,5/L.br=36 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	227
Tip	Cruce
Localitate	Salcia
U.A.T	Salcia
Adresă/toponim	Pe drumul vechi de pământ Ploiești-Brașov, pe partea stângă, pe o ridicătură, la vest de localitatea Salcia.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții ilizibile, fără urme de pictură. Stare de conservare: afectată. Dimensiuni: H=90/l=23,5-24/L.br=51,5 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	228
Tip	Cruce
Localitate	Salcia
U.A.T	Salcia
Adresă/toponim	Pe marginea dreaptă a drumului la aproximativ 30m sud-est de o fântână, la nord-vest de localitatea Salcia.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=136/l=20-29/L.br=62,5 cm.
Tipologie	Cruce cu pui, Latină Celtică

Nr.	229
Tip	Cruce
Localitate	Salcia
U.A.T	Salcia
Adresă/toponim	Pe vechiul drum de pământ Ploiești-Brașov, într-o văioagă, șa nord-vest de localitatea Salcia.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, greu lizibile, fără urme de pictură. Stare de conservare: afectată grav. Dimensiuni: H=147/l=27-32/L.br=62 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	230
Tip	Cruce
Localitate	Butuci
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 156, la intrarea în sat, pe partea stângă, protejată de o structură de lemn, acoperită cu tablă, lânga încă două cruci. În grădina unei proprietăți private.
Datare	1935
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, fără capitel, este pictată. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=86,5/l=18-27-26/L.br=39
Tipologie	Celtică

Nr.	231
Tip	Cruce
Localitate	Butuci
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 156, pe partea dreaptă a drumului, sub un nuc, în fața unei proprietăți care nu are număr. Acoperită de o structură de lemn acoperită cu tablă. Crucea din dreapta.
Datare	1920
LMI	
Descriere	Fără inscripții, este pictată. Are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=84/l=17-23-24/L.br=38 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	232
Tip	Cruce
Localitate	Butuci
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 156, pe partea dreaptă a drumului, sub un nuc, în fața unei proprietăți care nu are număr. Acoperită de o structură de lemn acoperită cu tablă.
Datare	1915
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, este pictată. Are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=109/l=21-23/L.br=18,5 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	233
Tip	Cruce
Localitate	Butuci
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 156, pe partea dreaptă a drumului, sub un nuc, în fața unei proprietăți care nu are număr. Acoperită de o structură de lemn acoperită cu tablă.
Datare	1915
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, este pictată. Are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=120/l=23-25/ L.br=50,5 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	234
Tip	Cruce
Localitate	Butuci
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 156, pe partea dreaptă a drumului, sub un nuc, în fața unei proprietăți care nu are număr. Acoperită de o structură de lemn acoperită cu tablă.
Datare	1915
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, este pictată. Are capitel. Stare de conservare:bună. Dimensiuni: H=105/ l=21-23/L.br=50 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	235
Tip	Cruce
Localitate	Butuci
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 235, la intrarea în sat pe partea stângă din direcția Lăpoșel, vis-a-vis de gradinița Butuci.
Datare	1915
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, este pictată. Are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=136/ l=22,5-25/ L.br=51 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	236
Tip	Cruce
Localitate	Butuci
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 102C, pe partea dreaptă în direcția Cislău (Buzău), la 10 m de drum, pe câmp.
Datare	1901
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere latine, fără pictură. Are capitel. Satare de conservare bună. Dimensiuni: H=118/ l=25-27/ L.br=60 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	237
Tip	Cruce
Localitate	Mireșu Mare
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 102C, pe marginea dreaptă a drumului în direcția Lăpoșel. Vis-a-vis de nr 24-25, lângă nr 521. Grup de 4 cruci, într-o structură de lemn acoperită cu tablă. Crucea din dreapta.
Datare	1930
LMI	
Descriere	Nu are inscripții, are urme de pictură. Nu are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=73/ l=17-26/ L.br=35 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	238
Tip	Cruce
Localitate	Mireșu Mare
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 102C, pe marginea dreaptă a drumului în direcția Lăpoșel. Vis-a-vis de nr 24-25, lângă nr 521. Grup de 4 cruci, într-o structură de lemn acoperită cu tablă.
Datare	1928
LMI	
Descriere	Nu are inscripții, are urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=71/ l=15-17/ L.br=28 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	239
Tip	Cruce
Localitate	Mireșu Mare
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 102C, pe marginea dreaptă a drumului în direcția Lăpoșel. Vis-a-vis de nr 24-25, lângă nr 521. Grup de 4 cruci, într-o structură de lemn acoperită cu tablă.
Datare	1928
LMI	
Descriere	Nu are inscripții, are urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=68/ l=14-16/ L.br=28 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	240
Tip	Cruce
Localitate	Mireșu Mare
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 102C, pe marginea dreaptă a drumului în direcția Lăpoșel. Vis-a-vis de nr 24-25, lângă nr 521. Grup de 4 cruci, într-o structură de lemn acoperită cu tablă. În dreapta crucii 259C.
Datare	1930
LMI	
Descriere	Nu are inscripții, are urme de pictură. Nu are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=64/l=18-20/L.br=35 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	241
Tip	Cruce
Localitate	Mireșu Mare
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 102C, pe partea dreaptă a drumului în direcția Lăpoșel, la aproximativ 5 m de drum vis-a-vis de nr 26, în fața nr 518B, lângă fântână.
Datare	
LMI	
Descriere	Nu are inscripții, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=118/ l=38-39/ L.br=88 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	242
Tip	Cruce
Localitate	Mireșu Mare
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DC 71, pe partea dreaptă în direcția Sângeru. Lângă un magazin și o fântână. Vizavi sunt proprietățile cu nr 63 și 64.
Datare	1877
LMI	
Descriere	Are inscripții ilizibile, fără urme de pictură. Nu are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=142/ l=25-26/ L.br=54 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	243
Tip	Cruce
Localitate	Mireșu Mic
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 102C, pe Valea Mireșu Mic-Bălăceni; pe partea stângă a drumului înspre Valea Scheilor, la 10 m de bazinul de apă.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=155/ l=33-35/ L.br=80 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	244
Tip	Cruce
Localitate	Mireșu Mic
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DC 71, lângă o fântână, lângă nr 257 A, în curbă.
Datare	
LMI	
Descriere	Nu are inscripții, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=117/ l=25-27/ L.br=44 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	245
Tip	Cruce
Localitate	Sângeru
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 102C, pe partea dreaptă în direcția spre Salcia, lângă nr 375.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Este complet acoperită cu var alb. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=224/ l=42-46/ L.br=94 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	246
Tip	Cruce
Localitate	Sângeru
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 102, pe partea dreaptă a drumului spre Salcia, vizavi de cimitirul satului.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții ilizibile, fără urme de pictură. A fost văruită. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=132-138/ l=35-38/ L.br=77 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	247
Tip	Cruce
Localitate	Sângeru
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 234, pe partea dreaptă în direcția Salcia, în curtea cuiva, la baza unui plop, cu fața la drum. La aproximativ 10 m de de drum și la 30 cm de gardul de sârmă.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții parțial lizibile, fără urme de pictură. Nu are capitel. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=140/ l=29-32/L.br=57 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	248
Tip	Cruce
Localitate	Sângeru
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 102E, pe dreapta drumului în direcția Lăpoșel, în curbă, lângă o fântână.
Datare	1920
LMI	
Descriere	Crucea are inscripții în caractere latine și elemente decorative în relief. Se conservă urme de policromie. Stare de conservare: medie; Dimensiuni: H=156/ l=28,9-21-35/ L br.=61 cm.
Tipologie	Treflată

Nr.	249
Tip	Cruce
Localitate	Starchiojd
U.A.T	Starchiojd
Adresă/toponim	DC 139, în fața Bisericii de Lemn „Cuvioasa Paraschiva”.
Datare	1781
LMI	PH-IV-m-B-16932
Descriere	Prezintă inscripții pe picior cât și pe părțile laterale. Conține urme de var. Este acoperită cu mușchi în partea de sus. Starea de coservare: afectată. H=250 cm/ l=33-38 cm/ L.br.=66cm.
Tipologie	Latină

Nr.	250
Tip	Cruce
Localitate	Starchiojd
U.A.T	Starchiojd
Adresă/toponim	DJ 102L, în curtea Bisericii Ortodoxe „Sfântul Nicolae”.
Datare	1698 - 1699
LMI	PH-IV-m-A-16931
Descriere	Prezintă inscripții pe picior, lateral dreapta, pe cap lateral stânga, pe medalionul din mijloc, ilizibile. Nu prezintă urme de pictură. Starea de conservare: afectată. Dimensiuni: H=200cm, l=31-37/39-47cm, L.br=82 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	251
Tip	Cruce
Localitate	Starchiojd
U.A.T	Starchiojd
Adresă/toponim	DJ 102L, nr.3, la intersecția dintre DJ 102L și DC 59A. În curtea Oborului, pe partea stângă în direcția localității Valea Anei.
Datare	
LMI	PH-IV-m-B-16933
Descriere	Prezintă inscipții pe picior pe părțile laterale. Fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. Lipsesc dimensiunile.
Tipologie	Latină

Nr.	252
Tip	Cruce
Localitate	Olteni
U.A.T	Teișani
Adresă/toponim	DC 18A, pe partea dreaptă spre intersecția cu DJ 219, în fața proprietății cu nr. 182A, în curtea Bisericii cu hramul „Sf. Filoftea” și „Sf. Nicolae”.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții ilizibile, cruce de tip latin, fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=165/ l=29-31/ L br.=65 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	253
Tip	Cruce
Localitate	Olteni
U.A.T	Teișani
Adresă/toponim	DN 1D, pe partea dreaptă a drumului, în direcția Cheia, în curbă imediat după pădure, traversând râul Teleajen.
Datare	Aprilie 1890
LMI	
Descriere	Inscripții lizibile, cruce de tip latin, văruită. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=175cm/ l=24,5-29,5/ L.br=49cm.
Tipologie	Latină

Nr.	254
Tip	Cruce
Localitate	Loloiasca
U.A.T	Tomșani
Adresă/toponim	Pe partea dreaptă a drumului care duce spre Mizil, DN 1B, în fața unei farmacii, numărul 5.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare: proastă. Dimensiuni: H=102/ l=33-36,5/ L br.=80 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	255
Tip	Cruce
Localitate	Loloiasca
U.A.T	Tomșani
Adresă/toponim	Pe partea dreaptă a șoselei Ploiești-Mizil, la intersecția DN 1B cu DJ 102N.
Datare	1929
LMI	
Descriere	Are inscripții latine, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=88; l=23-29; L. br.=41 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	256
Tip	Cruce
Localitate	Cherba
U.A.T	Urlați
Adresă/toponim	DJ 102K, pe unul dintre malurile unui canal de irigație, aflat pe marginea drumului, în capul lacului agricol.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=112/ l=23-26/ L.br=49 cm.
Tipologie	Cruce cu pui, Latină

Nr.	257
Tip	Cruce
Localitate	Jercălăi
U.A.T	Urlați
Adresă/toponim	DC149, în incinta schitului Sf. Maria din Jercălăi, între biserica veche (în dreptul altarului) și cea nouă.
Datare	sec XVI
LMI	PH-IV-m-B-16908
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=227/ l=37/ L.br=99 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	258
Tip	Cruce
Localitate	Jercălăi
U.A.T	Urlați
Adresă/toponim	DC149, în incinta schitului Sfânta Maria din Jercălăi, între biserică și poartă.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Stare de conservare: foarte deteriorată. Dimensiuni: H=184,5/ l=29-30/ L.br=56cm.
Tipologie	Latină

Nr.	259
Tip	Cruce
Localitate	Mărunțiș
U.A.T	Urlați
Adresă/toponim	DC150, vis-a-vis de nr. 40 și de o fântână cu roată de fier.
Datare	
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=34,5/ l=20/ L.br=44 cm.
Tipologie	Latină, Cruce cu pui

Nr.	260
Tip	Cruce
Localitate	Urlați
U.A.T	Urlați
Adresă/toponim	DJ102C, Valea Mieilor, pe partea dreaptă a DJ102C, între Albești-Paleologu și Urlați.
Datare	Secolul al XIX-lea
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură. Stare de conservare: precară. Dimensiuni: H=185/ l=34,5/ L.br=60,5 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	261
Tip	Cruce
Localitate	Urlați
U.A.T	Urlați
Adresă/toponim	DC 152, str. Valea Bolului, Crucea se află între proprietățile nr.2 și 4, vis-a-vis de nr. 3A.
Datare	
LMI	
Descriere	Fără inscripții, fără urme de pictură. Stare de conservare: proastă. Dimensiuni: H=85/ l=32/ L.br= 62 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	262
Tip	Cruce
Localitate	Urlați
U.A.T	Urlați
Adresă/toponim	Str. Mărunțiș, nr.1
Datare	1698
LMI	
Descriere	Inscripții cu caractere chirilice, fără urme de pictură, cruce de tip latin. Dimensiuni: H=192 (177)cm; l= 33,5-38,5 cm; L.br= 71 cm.
Tipologie	Latină

Nr.	263
Tip	Cruce
Localitate	Valea Crângului
U.A.T	Urlați
Adresă/toponim	Strada Valea Crângului, nr. 30
Datare	
LMI	
Descriere	Nu are inscripții, fără urme de pictură. Are urme de incizii. Stare de conservare: foarte proastă. Dimensiuni: H=35/ l=23/ L.br=44 cm.
Tipologie	Celtică

Nr.	264
Tip	Cruce
Localitate	Vadu Săpat
U.A.T	Vadu Săpat
Adresă	
/toponim	DN 1B, pe partea stângă a direcției Ploiești-Mizil, la circa 2 km de intrarea în orașul Mizil, la distanță de 12 m de șosea.
Datare	
LMI	
Descriere	Are inscripții latine, fără urme de pictură. Are capitel. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H=168/ l=29-30,5/ L br.=78,5 cm.
Tipologie	Latină

12. Anexa 3 – Catalogul monumentelor comemorative de eroi, campania 2017

Nr.	1
Tip	Monument eroi
Nume	Monument comemorativ al eroilor căzuți în Primul și Al Doilea Război Mondial
Localitate	Baba Ana
U.A.T	Baba Ana
Adresă/toponim	În centrul comunei, lângă Școala Gimnazială Baba Ana, vis a vis de primărie, pe DJ 102D care duce de la Mizil la Grădiștea.
Datare	1999
LMI	
Descriere	Formă de obelisc pe care se află o cruce din marmură. Are în vârf o acvilă cu aripile deschise. Prezintă inscripții fără urme de pictură. Stare de conservare: foarte bună. H 300/l 80-402 cm.

Nr.	2
Tip	Monument eroi
Nume	
Localitate	Grădiștea
U.A.T	Boldești-Grădiștea
Adresă/toponim	Str. Principală, nr. 84. Se află în curtea domnului Neagu Costică.
Datare	1938
LMI	
Descriere	Formă de obelisc care se termină cu o cruce cu capitel. Prezintă inscripții fără urme de pictură. Stare de conservare: bună.

Nr.	3
Tip	Monument eroi
Nume	Monumentul eroilor din Primul Război Mondial
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Pe strada principală. În fața primăriei.
Datare	
LMI	
Descriere	Monumentul este ridicat în cinstea eroilor căzuți în Primul Război Mondial. Are forma unui obelisc. Deasupra acestuia se găsește o acvilă cu aripile deschise, în cioc cu o cruce, iar în gheare un glob. Soclul monumentului este pătrat, amplasat pe patru trepte. Starea de conservare: precară. Dimensiuni: H 400/L 280/ l 280 cm.

Nr.	4
Tip	Monument eroi
Nume	Monumentul eroilor din Războiul de Independență, din Primul și Al Doilea Război Mondial
Localitate	Călugăreni
U.A.T	Călugăreni
Adresă/toponim	Cimitirul eroilor.
Datare	Sec. XX
LMI	
Descriere	Formă de obelisc. În vârful monumentului se află o cruce. Inscripții cu eroii căzuți în Războiul de Independență, Primul Război Mondial și Al Doilea Război Mondial. Stare de conservare: precară. H 400/ l 100/ L 150 cm.

Nr.	5
Tip	Monument eroi
Nume	Monumentul eroilor din Primul Război Mondial
Localitate	Cioranii de Sus
U.A.T	Ciorani
Adresă/toponim	DN 1D
Datare	1925
LMI	
Descriere	Inscripții încaractere latine pe toate laturile. Formă de obelisc. Stare de coservare precară. H 325/ l 150/ L 175 cm.

Nr.	6
Tip	Monument eroi
Nume	
Localitate	Drăgănești
U.A.T	Drăgănești
Adresă/toponim	Crucea se află la intrarea în cimitir și în curtea Bisericii ortodoxe "Sf. Ierarh Nicolae" si "Sf. Prooroc Ilie Tesviteanul ".
Datare	2006
LMI	
Descriere	Monumentul are în vârf o acvilă (vultur) cu aripile desfăcute. Placa cu numele eroilor morți în cel de-al Doilea Război Mondial nu mai este atașată monumentului din cauza stării de deteriorare a acestuia. Nu prezintă urme de pictură. Stare de conservare: precară. H 350/l 40-303 cm.

Nr.	7
Tip	Monument eroi
Nume	Monument comemorativ al eroilor căzuți în Primul Război Mondial
Localitate	Drăgănești
U.A.T	Drăgănești
Adresă/toponim	În fața gradiniței de copii, vis-a-vis de Primăria Comunei Drăgănești, în centrul localității, pe DJ 100B.
Datare	1938
LMI	
Descriere	Inscripție cu numele eroilor căzuți în luptă. Formă de obelisc în partea supeioară. Crucea din vârf nu mai există. Stare de conservare: bună. H 600/l 83-396 cm.

Nr.	8
Tip	Monument eroi
Nume	
Localitate	Fulga de Jos
U.A.T	Fulga
Adresătoponim	DJ 100B, nr. 147, vis a vis de primărie și de Școala Gimnazială Fulga de Jos.
Datare	
LMI	
Descriere	Formă de obelisc, având în vârf un vultur în zbor. Stare de conservare: medie. H 400/ l 38-110/ Gr. 38-110 cm.

Nr.	9
Tip	Monument eroi
Nume	
Localitate	Fulga de Sus
U.A.T	Fulga
Adresă/toponim	DJ 101E, nr. 663, în curtea Bisericii “Sf. Ierarh Nicolae” Fulga de Sus.
Datare	1993
LMI	PH-III-m-B-16874
Descriere	Bază piramidală având deasupra o cruce. Stare de conservare: medie. H 350/ l 250/ Gr. 250 cm.

Nr.	10
Tip	Monument eroi
Nume	
Localitate	Gura Vadului
U.A.T	Gura Vadului
Adresă/toponim	Centrul satului.
Datare	1937
LMI	
Descriere	Monumentul este ridicat în cinstea eroilor căzuți în Primul Război Mondial și celor din Revoluția din 1989. Are formă de obelisc. Acesta din urmă este așezat pe o bază dreptunghiulară. Aceasta este așezată, la rândul ei, pe trei trepte. Stare de conservare: bună. Dimensiuni: H 4 m/L și l 2,5 m

Nr.	11
Tip	Monument eroi
Nume	
Localitate	Sălciile
U.A.T	Sălciile
Adresă	
/toponim	DJ 102D, în curtea grădiniței.
Datare	1926
LMI	
Descriere	Formă de obelisc cu o cruce în vârf. Stare de conservare: bună . H 350/ l 31-36/ Gr. 31-36 cm.

Nr.	12
Tip	Monument eroi
Nume	
Localitate	Tătaru
U.A.T	Tătaru
Adresă/toponim	Intersecția drumului DJ238, cu un drum local.
Datare	1945
LMI	
Descriere	Crucea și placa sunt dintr-o bucată, formează un întreg și sunt confecționate din marmură. Baza compozită este așezată din altă bază, din beton. Inscripții vopsite cu negru. Fără urme de pictură. Stare de conservare: bună. H 133/l 11,3-43 cm.

Nr.	13
Tip	Monument eroi
Nume	Monumentul eroilor din Primul și Al Doilea Război Mondial
Localitate	Vadu Săpat
U.A.T	Vadu Săpat
Adresă/toponim	Pe șoseaua principală, în centrul satului.
Datare	aprox. 2007
LMI	
Descriere	Are formă piramidală cu trei laturi, placat cu gresie neagră. În vârf sunt reprezentate trei figuri de soldați, iar deasupra o cruce neagră. Întreg monumentul este amplasat pe o treaptă triunghiulară placată cu gresie gri.

13. Anexa 4 – Catalogul monumentelor comemorative de eroi, campania 2018

Nr.	14
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument comemorativ al eroilor din Bertea căzuți în Primul Război Mondial
Localitate	Bertea
U.A.T	Bertea
Adresă/toponim	Strada Călmăioasa
Datare	24 aprilie 1925
LMI	
Descriere	Monument în formă de obelisc, compus din mai multe volume. În vârf se află o cruce. Are inscripții și e decorat cu o rozetă, pe față. Dimensiuni: H=400/ l max.=150 cm.
Tipologie	Obelisc; Cruce

Nr.	15
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument comemorativ pentru eroul din Primul Război Mondial, Ion Belciug
Localitate	Bertea
U.A.T	Bertea
Adresă/toponim	Strada Călmăioasa
Datare	1916
LMI	
Descriere	Monument cu un soclu masiv din beton și piatră nefasonată, cu o coloană și o statuie de ostaș în partea superioară. Dimensiuni: H=400 cm.
Tipologie	Obelisc; Statuie

Nr.	16
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument comemorativ al eroilor în Primul și Al Doilea Război Mondial
Localitate	Cărbunești
U.A.T	Cărbunești
Adresă/toponim	DJ 100N
Datare	
LMI	
Descriere	Monument de tip obelisc, în vârful căruia se află o cruce. Acesta prezintă inscripții cu eroii căzuți în Primul și cel de-Al Doilea Război Mondial. Este văruit.
Tipologie	Obelisc; Cruce

Nr.	17
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial
Localitate	Slon
U.A.T	Cerașu
Adresă/toponim	În Cimitirul Eroilor din Primul Război Mondial, aflat în zona Pasul Tabla Buții din Munții Tătaru, Carpații Orientali.
Datare	Secolul XX
LMI	
Descriere	Monumentul este o troiță realizată în stil românesc, dar din ciment. Pe postament are o coloană de formă trapeziodală, de aproximativ 3 m, care se termină într-o cruce sculptată în marmură. Pe fațadă sunt fixate șase plăci din marmură.
Tipologie	Obelisc

Nr.	18
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monumentul eroilor din satul Trenu
Localitate	Trenu
U.A.T	Chiojdeanca
Adresă/toponim	DC51
Datare	
LMI	
Descriere	Monument de tip obelisc cu o cruce din marmură în terminație. Pe față are o plăcuță inscripționată, din marmură.
Tipologie	Obelisc; Cruce

Nr.	19
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument comemorativ al eroilor căzuți în Primul Război Mondial
Localitate	Inotești
U.A.T	Colceag
Adresă/toponim	DJ 102N, lângă Biserica „Sf. Ilie”
Datare	1936
LMI	
Descriere	Monument în formă de obelisc, în vârful căruia se află o cruce. Inscripții cu eroii căzuți în Primul Război Mondial. Bază în trepte. H=300 cm.
Tipologie	Obelisc; Cruce

Nr.	20
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument dedicat atestării documentare a comunei Inotești
Localitate	Inotești
U.A.T	Colceag
Adresă/toponim	DJ 102N, lângă Biserica „Sf. Ilie”.
Datare	2001
LMI	
Descriere	Monument cu soclu format din două volume inegale, în vârf se află o cruce. Are două plăcuțe inscripționate, dispuse una sub alta.
Tipologie	Cruce monumentală

Nr.	21
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument comemorativ al eroilor căzuți în Primul Război Mondial
Localitate	Parepa-Rușani
U.A.T	Colceag
Adresă/toponim	Pe partea stângă a DJ 102N, în direcția DN 1D
Datare	1933
LMI	
Descriere	Monument cu formă de obelisc, în vârful căruia se află o cruce. Are bază în trei trepte și face parte dintr-un ansamblu, fiind flancat de două cruci. H=250 m.
Tipologie	Obelisc; Cruce

Nr.	22
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument comemorativ al eroilor căzuți în Al Doilea Război Mondial
Localitate	Parepa-Rușani
U.A.T	Colceag
Adresă/toponim	Pe partea stângă a DJ 102N, în direcția DN 1D
Datare	
LMI	
Descriere	Monument comemorativ, prezintă o inscripție cu numele eroilor căzuți în luptă. Format din plăci paralelipipedice așezate una peste cealaltă. Se termină cu o cruce din marmură. Nu prezintă urme de pictură. Dimensiuni: H=208 cm.
Tipologie	Cruce monumentală

Nr.	23
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument comemorativ al eroilor din decembrie 1989
Localitate	Parepa-Rușani
U.A.T	Colceag
Adresă/toponim	Pe partea stângă a DJ102N, în direcția
DN1D	
Datare	1989
LMI	
Descriere	Monument cu soclu în forma de trunchi de piramidă, în vârful căruia se află o cruce. Nu prezintă urme de pictură. Inscripție doar pe față. Stare bună de conservare.
Tipologie	
Cruce monumentală	

Nr.	24
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monumentul dedicat eroilor locali din 1916 și 1940
Localitate	Cornu de Jos
U.A.T	Drăgănești
Adresă/toponim	DJ 101F
Datare	
LMI	
Descriere	Cruce simplă așezată pe două blocuri din beton, cu plăci inscripționate cu numele eroilor locali, realizate din marmură.
Tipologie	Cruce monumentală

Nr.	25
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument comemorativ ridicat în cinstea eroilor Satului Ciupelnița căzuți în timpul celor Două Războaie Mondiale
Localitate	Ciupelnița
U.A.T	Dumbrava
Adresă/toponim	DN 101F
Datare	1977
LMI	
Descriere	Monument format din volume octogonale, cu un obelisc vopsit în galben și un vultur în terminație. Are inscripții. Stare bună de conservare.
Tipologie	Obelisc; Vultur

PATRIMONIU LA RĂSCRUCE

Nr.	26
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument comemorativ al eroilor din localitatea Dumbrava, căzuți în timpul celor Două Războaie Mondiale și în timpul Revoluției din 1989
Localitate	Dumbrava
U.A.T	Dumbrava
Adresă/toponim	DN 101F
Datare	2001
LMI	
Descriere	Monument cu un soclu din două volume paralelipipedice, cu un vultur în terminație. Cruci și plăci inscripționate din marmură albă aplicate pe laturi. În partea inferioară se află un mozaic. Dimensiuni: H=200/ baza=100 cm.
Tipologie	Vultur

Nr.	27
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument comemorativ al eroilor căzuți în Primul și Al Doilea Război Mondial
Localitate	Cuib
U.A.T	Gornet
Adresă/toponim	DC 44
Datare	1989
LMI	
Descriere	Monument în trepte, în formă de obelisc, în vârful căruia este plasată o cruce. Este așezat pe un soclu și are plăci inscripționate, din marmură.
Tipologie	Obelisc; Cruce

Nr.	28
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Cruce monumentală dedicată eroilor din Primul Război Mondial
Localitate	Gornet-Cricov
U.A.T	Gornet-Cricov
Adresă/toponim	Strada Bisericii
Datare	
LMI	
Descriere	Cruce monumentală din marmură, cu medalion cu fotografia eroului local. Inscripții ilizibile. Dimensiuni cruce: H=100/ l=13/ Gr=8,5/ L.br=62/ l.br=24 cm. Dimensiuni soclu: H=90/ l=58-62/ Gr=23 cm. Dimensiuni bază: H=43/ l=48/ L=70 cm.
Tipologie	Cruce monumentală

Nr.	29
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument comemorativ ridicat în cinstea eroilor neamului românesc căzuți în timpul Primului Război Mondial
Localitate	Făgetu
U.A.T	Gura Vitioarei
Adresă/toponim	DC 16
Datare	2014
LMI	
Descriere	Monument așezat pe un soclu din beton, are forma unui obelisc. În terminație se află o cruce din marmură. Are inscripții pe toate laturile.
Tipologie	Obelisc; Cruce

Nr.	30
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monumentul Eroilor
Localitate	Plavia
U.A.T	Iordăcheanu
Adresă/toponim	DJ102C
Datare	2013
LMI	
Descriere	Monument format din trei plăci inscripționate, din marmură albă. Dimesiuni: H=185/ l=109/ Gr=10-19 cm; Dimensiuni bază/soclu: L=115/ l=30 cm.
Tipologie	Placă, Cruce

Nr.	31
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial și Al Doilea Război Mondian
Localitate	Vărbila
U.A.T	Iordăcheanu
Adresă/toponim	DJ 102E
Datare	1926
LMI	
Descriere	Monument realizat din beton, cu cruce în terminație. Decorat cu basorelief. Are plăcuțe inscripționate aplicate pe față. Dimensiuni: H=400/ l=120/ L= 120 cm.
Tipologie	Cruce monumentală

Nr.	32
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monumentul eroilor locali din Războiul de Independență și din cele două Războaie Mondiale
Localitate	Lapoș
U.A.T	Lapoș
Adresă/toponim	Strada Liniei
Datare	
LMI	
Descriere	Monument realizat din beton și marmură, cu o cruce în vârf. Plăci inscripționate se găsesc pe fiecare latură. Dimensiuni: H=500/ latura platformei=300 cm.
Tipologie	Cruce monumentală

Nr.	33
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument comemorativ al eroilor căzuți în Primul și Al Doilea Război Mondial
Localitate	Iazu
U.A.T	Măgurele
Adresă/toponim	Pe DC 44A, pe strada Principilor
Datare	
LMI	
Descriere	Monument cu o cruce în vârf, este așezat pe un soclu și două trepte.
Tipologie	Cruce monumentală

Nr.	34
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monumentul Eroilor Neamului Românesc
Localitate	Măgurele
U.A.T	Măgurele
Adresă/toponim	DJ 100L, DC 45
Datare	2010
LMI	
Descriere	Monument de tip obelisc, cu o cruce din marmură în terminație. E decorat cu basoreliefuri și are plăci inscripționate pe trei dintre laturi.
Tipologie	Obelisc; Cruce

Nr.	35
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument ridicat în memoria eroilor neamului românesc
Localitate	Măgurele
U.A.T	Măgurele
Adresă/toponim	DN 1A
Datare	Iunie 2002
LMI	
Descriere	Monument de tip obelisc, cu o cruce din marmură în terminație. Are inscripții pe toate laturile și un medalion cu fotografie, pe cea din față.
Tipologie	Obelisc; Cruce

Nr.	36
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monumentul Eroilor din Primul Război Mondial și Al Doilea Război Mondian
Localitate	Podenii Noi
U.A.T	Podenii Noi
Adresă/toponim	DJ 102M
Datare	sec. XXI, deceniul I
LMI	
Descriere	Monument cu un corp în formă de trunchi de piramidă în trei trepte, cu o cruce din fier în terminație. Placă din marmură inscripționată, pe față. Dimensiuni: H=700 cm
Tipologie	Obelisc; Cruce

Nr.	37
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monumnet comemorativ ridicat în cinstea eroilor din comuna Posești morți pentru întregirea neamului în Războiul Mondial din 1916-1919
Localitate	Posești
U.A.T	Posești
Adresă/toponim	Strada Principilor
Datare	
LMI	
Descriere	Monument cu volume suprapuse, în vârf se află o cruce. Decorat cu basoreliefuri reprezentând un heruvim și scene de luptă. Inscripții cu eroii căzuți în Primul Război Mondial. Dimensiuni: H=300/ l=100 cm.
Tipologie	Obelisc; Cruce

Nr.	38
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument comemorativ al eroilor căzuți în Primul și Al Doilea Război Mondial și al celor căzuți în Revoluția de la 1989
Localitate	Vitioara de Sus
U.A.T	Predeal-Sărari
Adresă/toponim	DC 42
Datare	2003
LMI	
Descriere	Monument cu soclu în formă de obelisc, în trepte. În vârf se află o cruce din marmură. Are o plăcuță inscripționată, pe fată.
Tipologie	Cruce monumentală

Nr.	39
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument comemorativ al eroilor căzuți în Primul și Al Doilea Război Mondial
Localitate	Goga
U.A.T	Râfov
Adresă/toponim	În curtea Parohiei „Nașterea Maicii Domnului"
Datare	1971
LMI	
Descriere	Monument în formă de obelisc, în vârful căruia se află o cruce. Inscripții cu eroii căzuți în Primul Război Mondial, în Al Doilea Război Mondial și veteranii. Dimensiuni: H=700 cm.
Tipologie	Obelisc; Cruce

Nr.	40
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monumentul dedicat eroilor locali din Războiul de Independență și din cele două Războaie Mondiale
Localitate	Sângeru
U.A.T	Sângeru
Adresă/toponim	DJ 102E
Datare	
LMI	
Descriere	Monument de tip obelisc, cu vultur în terminație. Placa din marmură este inscripționată cu numele eroilor locali. Dimensiuni: H=450/ L=190/ l=145 cm.
Tipologie	Obelisc; Vultur

Nr.	41
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monument ridicat în cinstea eroilor satului Olteni
Localitate	Olteni
U.A.T	Teișani
Adresă/toponim	Str. Principilor 223
Datare	1995
LMI	
Descriere	Monument așezat pe trei trepte din beton. E de tip obelisc, cu o cruce din marmură în terminație. Are plăci inscripționate, din marmură, pe toate laturile.
Tipologie	Obelisc; Cruce

Nr.	42
Tip	Monumente memoriale și funerare
Nume	Monumentul Eroilor din Războiul de Reintregire Națională
Localitate	Urlați
U.A.T	Urlați
Adresă/toponim	Strada 23 August
Datare	
LMI	
Descriere	Monument compus din statuia ostașului turnată în bronz, soclul și postamentul din beton. Decorat cu basoreliefuri din bronz. Are inscripții. Dimensiuni: H=550/ l=250/ L=250 cm.
Tipologie	Statuie